

Water. Vandaag en morgen.

JAARVERSLAG

2012

Voorwoord

Met dit jaarverslag sluiten we niet alleen een boekjaar af, maar zetten we tegelijkertijd een belangrijke stap in onze bedrijfsgeschiedenis. Zoals u waarschijnlijk al weet, heeft de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening sinds 1 januari 2013 een nieuwe naam: De Watergroep. Deze nieuwe naam is het logische gevolg van een evolutie die we de voorbije jaren hebben doorgemaakt en waardoor de vlag niet langer de lading dekke: we staan ondertussen voor heel wat meer dan 'enkel watervoorziening'.

De Watergroep blijft uiteraard in eerste instantie nog steeds een **drinkwaterleverancier**, wat onder meer betekent dat we continu investeren in de bescherming van onze waterbronnen en een efficiënte en vooruitstrevende behandelingstechnologie.

Die technologie die we voor onze drinkwaterproductie en -distributie hebben opgebouwd, zetten we ook graag in ten dienste van **bedrijven** die op zoek zijn naar duurzame oplossingen om hun watercyclus te optimaliseren. We ontwerpen, bouwen en exploiteren industriewaterinstallaties die zowel voor het milieu als voor het bedrijf een positieve eindbalans opleveren.

Tot slot willen we onze gemeenten-vennoten helpen om het water dat wij leveren na gebruik gezuiverd terug naar onze beken en rivieren te leiden. Hiertoe hebben we in 2012 onze nieuwe business unit RioPACT opgericht, waarin we samen met onze kennispartner Aquafin onze **rioleringsdiensten** bundelen.

Op basis van ons activiteitenverslag zal u merken dat bij De Watergroep alles draait rond duurzaamheid

en een dienstverlening op maat van onze klanten. En 'klanten' mag u daarbij gerust ruim interpreteren: van particulieren over bedrijven tot gemeentebesturen.

Die rode draad vindt u terug in onze nieuwe visie: **'Wij maken water op maat. Vandaag, voor de generatie van morgen.'**

Wij gaan vol vertrouwen een nieuwe toekomst tegemoet, gesterkt door de kennis en expertise die we de voorbije eeuw hebben opgebouwd. Met respect voor onze omgeving willen wij u en uw (klein)kinderen graag nog lang van zuiver water voorzien.

Luc Asselman
voorzitter Raad van Bestuur

INHOUD

Van VMW naar De Watergroep	4
Missie, visie en waarden van De Watergroep	5
Organisatie en beleid	6
Samenstelling en werking bestuursorganen	8
Deugdelijk bestuur en verantwoord ondernemen	9
Samenstelling van de provinciale comités	14
Drinkwater vandaag en morgen	18
2012 in feiten en cijfers	19
Kwaliteit van bron tot kraan	25
Onze technologische voor sprong: een sterke troef	31
Overzicht nieuwe installaties en renovaties	35
Een passie voor water als bron van leven en gezondheid	38
Een uniforme en efficiënte informatietechnologie	43

Duurzame industriewaterprojecten	46
We zijn een toonaangevende partner in Vlaanderen en daarbuiten	47
Afvalwaterbeheer voor de toekomst	50
De Watergroep en Aquafin bundelen de krachten in RioPACT	51
RioP en RioAct	52
I-View voor beheer van pompinstallaties	52
Een overzicht van onze rioleringsprojecten	53
Door water verbonden	54
We gaan duurzaam om met mensen en middelen	55
De Watergroep in dialoog	60
Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de vennoten over de jaarrekening 2012	64

Van VMW naar De Watergroep

De Watergroep

Vanaf 1 januari 2013 heeft de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening een nieuwe naam: De Watergroep. Uit onze missie, visie en waarden blijkt een doorgedreven aandacht voor zorg en duurzaamheid. De Watergroep is een open en transparante organisatie die een efficiënte werking en maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel draagt.

24 uur per dag, 7 dagen per week komt er kwaliteitsvol drinkwater uit de kraan. We staan er niet meer bij stil. Maar 100 jaar geleden was dat allesbehalve vanzelfsprekend. Toen werd de Nationale Maatschappij der Waterleidingen opgericht, waaruit later de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening is ontstaan.

We zijn nu een eeuw verder en zowel ons bedrijf als onze dienstverlening zijn sterk geëvolueerd. We zijn uitgegroeid van een klassieke drinkwaterleverancier tot een integraal waterbedrijf dat diensten levert in de volledige waterketen. De naam 'Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening' dekt daarom niet langer de lading. We gaan vanaf 2013 verder onder een nieuwe naam: De Watergroep. Gesterkt door 100 jaar ervaring werken wij verder met een toekomstgerichte missie en visie.

Missie, visie en waarden van De Watergroep

Onze missie

Wij maken water op maat. Vandaag, voor de generatie van morgen.

Onze visie

- De Watergroep heeft een passie voor water als bron van leven en gezondheid.
- Onze technologische voorsprong is een sterke troef die we voortdurend ontwikkelen en valoriseren.
- We gaan duurzaam om met mensen en middelen.
- We zijn een toonaangevende partner in Vlaanderen en daarbuiten.

Onze waarden

- **Teamgeest**
We stellen collegialiteit voorop en overstijgen het individuele belang.

- **Betrouwbaarheid**

Afspraken zijn er om na te komen. Je kan op ons rekenen, we handelen eerlijk en correct.

- **Betrokkenheid**

Onze medewerkers treden op als een goede huisvader en handelen alsof De Watergroep hun eigen bedrijf is. We staan voor engagement, verantwoordelijkheid en eigenaarschap.

We werken vol passie en gedrevenheid.

- **Zorgzaamheid**

We dragen zorg voor onze klanten, onze collega's en de gebruikte middelen.

We hebben aandacht voor onze omgeving, welzijn en veiligheid.

We werken kostenbewust.

- **Initiatief**

Onze medewerkers krijgen ruimte om hun vaardigheden te ontwikkelen.

We zijn bereid te veranderen: we staan open voor nieuwe ideeën, nieuwe technieken en methoden.

Creativiteit krijgt bij ons alle kansen.M

Organisatie en beleid

Raad van Bestuur

VOORZITTER

Luc Asselman

BESTUURDERS-ONDERVOORZITTERS

Albert Vandezande

Kristel Gevaert

Tania Janssens

REGERINGSCOMMISSARISSEN

Sammy Wuyts

Paul Thomas (tot 25 januari 2013)

Pieter De Cuyper (vanaf 25 januari 2013)

BESTUURDERS

Rosa Lernout-Martens

Luk Vandekerkhove

Mieke Offeciers-Van De Wiele

Annie Mervillie (vanaf 15 juni 2012)

Freddy De Chou

Annemie Deckers

Luc Vande Caveye

Rudy Corijn (tot 15 juni 2012)

Jozef De Borger

Francis Bosmans

René Swinnen

Danny Deneuker

Mieke Van Hootegem

Herman Van Autgaerden

*zittend v.l.n.r.: Pieter De Cuyper, Rosa Lernout-Martens, Luc Vande Caveye, Annie Mervillie, Kristel Gevaert
staand v.l.n.r.: Luk Vandekerkhove, Annemie Deckers, Boudewijn Van De Steene, Tania Janssens, Sammy Wuyts, Luc Asselman,
Herman Van Autgaerden, Albert Vandezande, René Swinnen, Jozef De Borger
Niet op de foto: Mieke-Offeciers-Van De Wiele, Freddy De Chou, Danny Deneuker, Mieke Van Hootegem en Francis Bosmans*

Directiecomité

Bernard Breda, directeur-generaal (tot 31 maart 2012)

Boudewijn Van De Steene, directeur-generaal (vanaf 1 mei 2012)

Luc Keustermans, technisch directeur

Jan Hammenecker, commercieel directeur

Frederik Looten, relatiebeheerder

Evelyn Becu, directeur personeel en organisatie

Steven Mullens, directeur financiën en controlling

Frank De Poortere, directeur business unit Industrie & Services

Paul Suenens, provinciaal directeur West-Vlaanderen

Alfred Bauwens, provinciaal directeur Oost-Vlaanderen (tot 31 oktober 2012)

Karin Stengée, provinciaal directeur Oost-Vlaanderen (vanaf 1 november 2012)

Eddy Troosters, provinciaal directeur Vlaams-Brabant

Michel Vanroy, provinciaal directeur Limburg

v.l.n.r.: Frederik Looten, Eddy Troosters, Luc Keustermans, Evelyn Becu, Michel Vanroy, Boudewijn Van De Steene, Steven Mullens, Frank De Poortere, Paul Suenens, Karin Stengée, Jan Hammenecker

Samenstelling en werking bestuursorganen

De **Raad van Bestuur** is samengesteld uit zestien leden en de voorzitter. De voorzitter is benoemd door de Vlaamse Regering. Ook acht van de zestien leden zijn door de Vlaamse Regering aangesteld, waarvan vier op voordracht van de vennoten verenigd in een provinciaal comité. De andere acht leden zijn aangesteld door de Algemene Vergadering, op voordracht van de provinciale comités.

De Raad van Bestuur stelt onder zijn leden de voorzitters van de **provinciale comités** aan. In de provinciale comités zijn de vennoten verenigd van de provinciale waterdiensten, respectievelijk de provinciale waterdiensten West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg. Het mandaat van de leden van de Raad van Bestuur loopt zes jaar en is hernieuwbaar.

In 2012 kwam een einde aan het mandaat van de heer Rudy Corijn. Mevrouw Annie Mervillie werd door de Algemene Vergadering aangesteld als bestuurder met ingang van 15 juni 2012. De mandaten van de heer Luc Vande Caveye en van de heer Herman Van Autgaerden werden hernieuwd, respectievelijk door de Algemene Vergadering en door de Vlaamse Regering.

De Raad van Bestuur vergaderde in 2012 dertien keer. Het gemiddelde aanwezigheidspercentage bedroeg 91%.

Binnen de Raad van Bestuur zijn de volgende **comités** werkzaam: het comité van voorzitter en ondervoorzitters, het Auditcomité, het comité Vastgoed en Investeringsen en de Raad van Bestuur business unit Industrie en Services. De Raad van Bestuur is vertegenwoordigd in de patronale afvaardiging binnen de paritair samengestelde consultatieve commissie voor de Pensioenen. De comités geven advies over de hun toegewezen dossiers. De gemiddelde aanwezigheidsgraad voor de comités bedroeg 86%.

De leden van de Raad van Bestuur worden vergoed volgens het vergoedingsstelsel dat werd vastgesteld door de Algemene Vergadering op 8 juni 2007 en

gewijzigd bij besluit van de Algemene Vergadering van 6 juni 2008. Meer info over dit vergoedingsstelsel is gepubliceerd op de website van De Watergroep. In 2012 werd aan de leden van de Raad van Bestuur 203.962 euro aan zitpenningen uitbetaald, inclusief vaste vergoeding.

De leden van de Raad van Bestuur die wonen in een gemeente die vennoot is van een provinciale waterdienst, zijn van rechtswege lid van het **provinciaal comité**, de **sectorcomités** en het **bureau** van het provinciaal comité van die waterdienst. De **provinciale bureaus** staan in voor het dagelijks bestuur van de provinciale waterdiensten. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de werking van de provinciale bureaus in 2012:

Provincie	Aantal vergaderingen	Aanwezigheidsgraad
West-Vlaanderen	10	84%
Oost-Vlaanderen	11	89%
Vlaams-Brabant	11	88%
Limburg	13	89%

In 2010 zijn de RioP-waterdiensten voor de provincies West- en Oost-Vlaanderen in werking getreden. De leden van de Raad van Bestuur die wonen in de provincie van de daarmee overeenstemmende RioP-waterdienst, zijn lid van het **provinciaal comité** en van het **bureau van het provinciaal comité** van die **RioP-waterdienst**. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de werking van de provinciale bureaus RioP in 2012:

Provincie	Aantal vergaderingen	Aanwezigheidsgraad
West-Vlaanderen	6	68%
Oost-Vlaanderen	5	88%

De dagelijkse leiding van De Watergroep is in handen van het directieteam. Het **directieteam** staat in voor een correcte vertaling van de beleidslijnen die worden uitgezet door de Raad van Bestuur. De brutolonen van de 10 leden van het directieteam bedroegen in 2012 in totaal 851.978 euro.

Deugdelijk bestuur en verantwoord ondernemen

De Watergroep heeft het voorbije jaar opnieuw enkele belangrijke stappen gezet op het vlak van transparantie en verantwoord ondernemen. Een grondige doorlichting van de bestuursorganen heeft onder meer geleid tot een aanzienlijke vermindering van het aantal mandaten en een halvering van het aantal beleidsvoorbereidende comités in de Raad van Bestuur. Het integriteitsbeleid en de principes van deugdelijk bestuur werden verder geïntegreerd in de dagelijkse werking. Tot slot kwamen er nieuwe projecten die ons sociaal engagement in de praktijk brengen in binnen- en buitenland.

Auditcomité en interne audit

Sinds 2006 is binnen de schoot van de Raad van Bestuur een **Auditcomité** werkzaam. De leden van het Auditcomité worden benoemd door de Raad van Bestuur, die eveneens de voorzitter van het Auditcomité kiest.

De belangrijkste opdracht van het Auditcomité is de Raad van Bestuur bij te staan in zijn toezichtfunctie, in het bijzonder op volgende domeinen:

- de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, waaronder het toezicht op de naleving en werking van relevante wet- en regelgeving en van bedrijfsinterne voorschriften;
- de opvolging van de implementatie van aanbevelingen en opmerkingen van de afdeling Interne Audit en de commissaris-revisor;
- de rol en het functioneren van de afdeling Interne Audit;
- het uitbrengen van advies aan de Raad van Bestuur ten aanzien van de (her)benoeming van de leden van het college van revisoren, evenals hun honoraria;
- de relatie met de commissaris-revisor, in het bijzonder diens onafhankelijkheid, en eventuele niet-controlewerkzaamheden ten behoeve van de onderneming;
- het voorbereiden van de vergaderingen van het college van de revisoren met de Raad van Bestuur waarin de jaarrekening en het jaarverslag van de onderneming worden besproken. Hetzelfde geldt voor eventuele financiële informatieverschaffing door de onderneming aan diverse toezichthoudende organen.

Het Auditcomité heeft onbeperkt toegang tot alle informatie en personeel van de onderneming en kan over alle middelen beschikken die het noodzakelijk acht

om zijn taak uit te voeren. Het Auditcomité vergadert minstens twee keer per jaar of vaker indien dit door de omstandigheden wordt vereist.

In 2012 is het Auditcomité zes keer bijeengekomen, met als **belangrijkste onderwerpen**:

- de actualisering van het meerjarenplan interne audit;
- de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen in onder meer de sectorale dienstencentra en in de domeinen wateraan- en verkopen van andere drinkwaterbedrijven, logistiek en magazijnbeheer, registratie en facturatie van klantenopdrachten;
- de adviezen met betrekking tot verbeterpunten in de comitéwerking en bestuursorganen, en een optimalisatie in de controleprocessen over het autofinancierend vermogen;
- de administratieve onderzoeken naar aanleiding van meldingen en specifieke opdrachten op vraag van de Raad van Bestuur;
- de validatie van de naleving van interne en externe regelgeving met betrekking tot verlofadministratie, cumulatie van beroepsactiviteiten, woon-werkverkeer, zitpenningen en vergoedingen aan bestuurders;
- de opvolging van de implementatie van aanbevelingen en managementacties met betrekking tot eerder uitgevoerde audits.

De afdeling Interne Audit werkt autonoom en onafhankelijk. Het hoofd Interne Audit (de 'interne auditor') rapporteert rechtstreeks aan de voorzitter van het Auditcomité en wordt benoemd door de Raad van Bestuur, na voordracht van het Auditcomité.

Op 26 september 2008 werd, na een aanbesteding, Ernst & Young aangesteld om diensten te verlenen aan de Interne Audit van De Watergroep. Deze opdracht werd op 30 september 2011 verlengd met een periode van 3 jaar.

De interne auditor identificeert de belangrijkste bedrijfsrisico's en onderzoekt of er voldoende interne controlemechanismen aanwezig zijn om die risico's te beperken. Vervolgens gaat hij na of de controles ook effectief gebeuren en formuleert hieromtrent de nodige adviezen.

De interne auditor is verantwoordelijk voor:

- het ontwikkelen van het auditplan op basis van een risicoanalyse;
- de uitvoering van de auditwerkzaamheden;
- het bespreken van bevindingen en het formuleren van aanbevelingen aan de verantwoordelijken en, na aanvulling met managementantwoorden, de rapportering in een auditrapport;
- de opvolging van de uitvoering van voorgestelde aanbevelingen zodat relatieve zekerheid kan worden verschaft dat die daadwerkelijk uitgevoerd zijn;
- het naleven van de standaarden van het Instituut van Interne Auditoren en van een intern kwaliteitsbewakingsprogramma.

Naar afgeslankte en efficiëntere bestuursorganen

De Watergroep heeft in 2012 een drastische afslanking van haar bestuursorganen voorbereid. Hierdoor verdwijnen 436 mandaten tegen juni 2013, wat staat voor ruim twee derde van de bestaande mandaten.

De Watergroep heeft als **centrale bestuursorganen** een Algemene Vergadering en een Raad van Bestuur. Daarnaast heeft De Watergroep **provinciale bestuursorganen** die de vier provinciale waterdiensten aansturen: een provinciaal comité (de provinciale 'Algemene Vergadering'), een provinciaal bureau (het dagelijks bestuur) en sectorcomités. Deze sectorcomités vormen het informatie- en overlegplatform voor de 18 sectoren (operationele eenheden binnen de provinciale directies).

Een eerste stap had plaats bij de start van de nieuwe legislatuur in 2013: voortaan kan elke gemeente slechts **één vertegenwoordiger** afvaardigen in het sectorcomité, die meteen ook in het provinciaal comité zetelt. Tot nog toe waren dat twee verschillende vertegenwoordigers, eventueel aangevuld met een of twee bijkomende vertegenwoordigers naargelang het aantal inwoners van de gemeente. Door deze maatregel verdwijnen 250 mandaten. Die vermindering is gebeurd met een aanpassing van het huishoudelijke reglement.

Tegen midden 2013 wil De Watergroep nog een stap verdergaan en de **sectorcomités volledig afschaffen**. Aangezien hiervoor een statutenwijziging nodig is, wordt deze afschaffing op 14 juni 2013 voorgelegd aan de Algemene Vergadering.

De Watergroep wil met deze ingreep haar efficiëntie verhogen. Omdat ze veel belang blijft hechten aan een sterke lokale verankering, zal ze meer rechtstreeks overleggen met de gemeentelijke beleidsmakers en technische diensten. De bestuursorganen zullen in de toekomst ook meer ondersteund worden met specifieke opleidingen.

De Watergroep heeft bovendien de werking van haar Raad van Bestuur geëvalueerd en heeft daarbij vooral het aantal beleidsvoorbereidende comités gehalveerd: van acht naar vier.

Principes deugdelijk bestuur verankerd in werking

De Watergroep werkt al sinds 2009 samen met Guberna, het instituut voor bestuurders, om na te gaan hoe we de **regelgeving rond deugdelijk bestuur** nog beter kunnen integreren in onze werking. Dit leidde tot een reeks van aanbevelingen, die stelselmatig werden omgezet in beslissingen en interne procedures. Hiermee loopt De Watergroep vooruit op de principes van deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector, waarvan de Vlaamse regering op 1 februari 2013 het voorontwerp van decreet heeft goedgekeurd.

Een gedetailleerde vergelijking van de nieuwe regelgeving met de huidige situatie bij De Watergroep toont aan dat er een quasi volledige overeenstemming

is met alle toepasselijke regels. Zo heeft De Watergroep een integriteitsbeleid voor haar medewerkers. In 2012 werd eveneens een aangepaste deontologische code voor de leden van de Raad van Bestuur uitgewerkt. De verloning van de bestuurders gebeurt transparant en voldoet aan de regelgeving.

Er is bovendien een volledige transparantie inzake verloning van de topmanagers aangezien de barema's en het personeelsstatuut – en alle aanpassingen daaraan – worden gepubliceerd in het Staatsblad. De vergoedingen en zitpenningen toegekend aan bestuurders op alle niveaus staan gepubliceerd op de website van De Watergroep.

Integriteit op kruissnelheid

In 2012 werd het integriteitsbeleid van De Watergroep definitief op de sporen gezet met de aanduiding van een **coördinator integriteitszorg** en het lanceren van het **eerste jaaractieplan**. In 2009 ging het integriteitsbeleid van start met het uitwerken van een deontologische code. Duidelijke praktijkvoorbeelden geven aan wat we binnen onze organisatie verstaan onder integer handelen. Deze code vormt een leidraad voor onze medewerkers om verantwoorde en integere beslissingen te nemen.

Om het integriteitsbeleid structureel in te bedden in De Watergroep werden de rollen en verantwoordelijkheden uitgetekend. Via een interactieve dilemmatraining

maakte elke medewerker kennis met de deontologische code en de verschillende rollen binnen het integriteitsbeleid.

De spilfiguur van het integriteitsbeleid is de coördinator integriteitszorg, die in januari 2012 werd aangesteld en drie maanden later haar eerste jaaractieplan lanceerde. Voortaan maakt ook elke nieuwe medewerker kennis met de deontologische code via een dilemmatraining en leert hoe hij/zij de visie, de missie en de waarden van De Watergroep in de praktijk kan brengen in zijn/haar job.

Sociaal engagement over de grenzen heen

Als openbaar waterbedrijf hecht De Watergroep een groot belang aan maatschappelijk engagement. Zo ondersteunen we sinds enkele jaren actief projecten in de derde wereld, maar ook de kansarmen in Vlaanderen verliezen we niet uit het oog.

WATER EN KANSARMOEDE IN VLAANDEREN

Naar aanleiding van de Dag van de Armoedebestrijding op 17 oktober 2012 heeft De Watergroep, samen met de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) en de lokale ocmw's, een nieuw initiatief opgestart naar kansarmen in Vlaanderen.

De financieel-economische crisis heeft het aantal mensen dat moeite heeft om zijn facturen van nutsvoorzieningen te betalen nog doen toenemen. De Watergroep wil door het verdelen van **20.000 gratis waterkaraffen** mensen aanzetten om kraantjeswater te drinken in plaats van flessenwater. Hierdoor bespaar je tussen de 100 en 250 euro per persoon per jaar. Deze besparing is voor iedereen nuttig, ook voor wie het financieel iets ruimer heeft. Kraantjeswater is namelijk even gezond als flessenwater en bovendien goed voor het milieu, want het wordt zonder verpakking en transport thuis geleverd.

Bij de karaffenactie hoort een ondersteunende campagne die de steun kreeg van drie BV's: voetballer Leo Van Der Elst, Charlotte Leysen van Ketnet en Herman Verbruggen (alias Markske uit De Kampioenen). De posters en folders worden ook bij andere doelgroepen verspreid, in eerste instantie in de scholen. Dit initiatief vervangt het vroegere bedrijfsfonds, dat beheerd werd door de Koning Boudewijnstichting.

Daarnaast ondersteunt De Watergroep samen met TMVW en de provincie Oost-Vlaanderen de **workshops rond water** van de vzw Ecolife. Dit proefproject start in Oost-Vlaanderen en leert aan mensen in kansarmoede hoe ze bewust met water kunnen omgaan (o.a. door hun waterverbruik op te volgen, inzicht te geven in sociale maatregelen ...).

ONTWIKKELINGSPROJECTEN ROND DRINKWATER

Water is niet alleen levensnoodzakelijk, maar ook de motor van economische en sociale ontwikkeling. Daarom zet De Watergroep haar kennis en kunde in voor maatschappelijke projecten in het Zuiden. Die projecten dragen bij tot het behalen van de Millenniumdoelstellingen zoals geformuleerd door de Verenigde Naties. In 2012 zijn de waterprojecten in **Chili, Madagaskar en Suriname** verder uitgewerkt op het terrein.

Voor de start van het toeristische seizoen werd een ontziltingsinstallatie in dienst genomen op het eiland Isla Damas (Punta Choros, **Chili**). Dit project loopt in samenwerking met de Universiteit Gent en de ngo PROTOS. Voortaan kunnen de 750 inwoners van het Chileense kuststadje genieten van voldoende drinkwater en een goede sanitatie. Dit komt ook het ecologische toerisme in de regio ten goede.

Samen met PROTOS werd eveneens de drinkwatervoorziening en afvalwaterzuivering in enkele achtergestelde wijken van Toamasina verder uitgebouwd. Toamasina is de grootste havenstad van **Madagaskar**, gelegen aan de oostkust. De samenwerking voor dit project met PROTOS werd verlengd tot 2015.

In dit kader heeft De Watergroep op 14 maart 2012 eveneens een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met **SEDIF** (Syndicat des Eaux d'Ile de France), het grootste openbare drinkwaterbedrijf in Frankrijk. Door deze

samenwerking krijgt het bestaande project in Madagaskar meer armslag en kunnen infrastructuurwerken versneld worden uitgevoerd. De overeenkomst heeft een initiële looptijd van drie jaar, maar kan verlengd worden. De Watergroep stelt voor dit project jaarlijks 25.000 euro ter beschikking, SEDIF draagt telkens 50.000 euro bij.

In mei 2012 trokken enkele medewerkers naar **Suriname**. Samen met de lokale autoriteiten bouwden ze een drinkwaterinstallatie in het dorp Galibi, gelegen in het district Marowijne. De Watergroep werkt al enkele jaren binnen de stedenband tussen Koksijde en Marowijne mee aan dit project.

Dichter bij huis gingen op 18 oktober ter gelegenheid van de **Zuiddag** 12 jongeren aan het werk in verschillende functies bij De Watergroep: administratief bediende, staalnemer, keurder en zelfs voorzitter van de Raad van Bestuur. Zuiddag is een solidariteitscampagne door, met en voor jongeren. Onder de slogan 'Work for Change' gingen Vlaamse en Brusselse scholieren tijdens de schooluren één dag werken. Hun loon stonden ze af aan een jongerenproject in het Zuiden.

◆ Uitbouw drinkwaterinstallatie in Suriname

◆ Een dag als keurder op de Zuiddag

Samenstelling van de provinciale comités

De namen in vetjes maken – samen met de leden van de Raad van Bestuur van de betreffende provincie – deel uit van het bureau van het provinciaal comité.

Stand van zaken april 2013

Provinciaal comité West-Vlaanderen

Anzegem	Demeulemeester Willy	Menen	Vanholme Dirk
Ardoois	Devroe Mario	Mesen	Van Eeckhoutte Darline
Avelgem	Degroote André Gaston	Meulebeke	Vandermeulen Marc
Bredene	Vandenbergh Steve	Middelkerke	Anny's Franky
Deerlijk	Tijtgat Jo	Moorslede	Vanthuyne Geert
Dentergem	Vandemoortele Charlotte	Oostende	Germonpré Tom
Diksmuide	De Keyser Eric	Oostkamp	Roelof Els
Gistel	Stael Arnold	Oostrozebeke	Derudder Luc
Harelbeke	Vandebuerie Annick	Oudenburg	De Gryse Hubert
Heuvelland	Ryde Frans	Pittem	Verhelle Bart
Hooglede	Debeaussaert Rik	Poperinge	Devos Marc
Houthulst	Van Exem Geert	Roeselare	Vanwalleghem Marc
Ichtegem	Muylle Raphaël	Spiere-Helkijn	Garmijn Martine
Ieper	Verschoore Joseph	Staden	Bogaert Marc
Ingelmunster	Verhamme Martine	Tielt	Vervaeke Veerle
Izegem	Tytgat Trui	Torhout	Billiet Pieter
Jabbeke	Dhaese Annemieke	Vleteren	Masson Frans
Koekelare	Devrome Marc	Waregem	Dewitte Henri
Kortemark	Decleir Koen	Wervik	Beauprez Belinda
Kortrijk	Maddens Liesbet	Wevelgem	Mol Sofie
Kuurne	Debeuf Charlotte	Wielsbeke	Verbrugghe Carlos
Langemark-Poelkapelle	Callewaert Jean-Marie	Wingene	Kerckhove Hedwig
Ledegem	Casteleyn Carlos	Zedelgem	Matthys Pedro
Lendeledde	Dewaele Carine	Zonnebeke	D'Alleine Thijs
Lichtervelde	Vierstraete Rik	Zwevegem	Monteyne Wim
Lo-Reninge	Snick Pieter	Provincie	Mommerency Hans

Provinciaal bureau en comité RioP West-Vlaanderen

Anzegem	Demeulemeester Willy	Vleteren	Masson Frans
Aquafin	De Waele Dirk	Zedelgem	Verhegge Geert
Tielt	Vervaeke Veerle		

Provinciaal comité Oost-Vlaanderen

Assenede	Meulebroeck Alex	Lokeren	Van Rysselberghe Sabine
Berlare	Vandersnickt Steven	Maldegem	De Ceuninck Koenraad
Beveren	Van Strydonck Charlotte	Moerbeke-Waas	De Bock Pierre
Denderleeuw	Van Dalem Guy	Ninove	Evenepoel Henri
Eeklo	Van Hamme Odette	Sint-Gillis-Waas	Meul Marita
Evergem	Huysman Filip	Sint-Laureins	Bonamie Carlos
Geraardsbergen	Franceus Erwin	Sint-Niklaas	Callaert Maxime
Haaltert	Schotte Jeannine	Stekene	Windhey Frans
Herzele	Knop Heidi	Temse	Verbeke Freddy
Kaprijke	Roesbeke Chris	Waarschoot	Braeckman Nik
Kruibeke	De Corte Geert	Waasmunster	De Cock Guido
Laarne	De Landtsheer Filip	Wachtebeke	De Smet Jacques
Lierde	Van Der Straeten Lieve	Zele	Van Miegroet Marc
Lochristi	Neyt Elise	Provincie	Maes Luc

Provinciaal bureau en comité RioP Oost-Vlaanderen

Aquafin	Baeten Danny	Moerbeke-Waas	De Bock Pierre
Eeklo	Depuydt Freddy	Ninove	Evenepoel Henri
Kaprijke	Ruebens Alex	Temse	Verbeke Freddy
Kruibeke	De Corte Geert	Waasmunster	Lenaerts Ludo
Laarne	De Baerdemaeker Ignace	Wachtebeke	Van Vlaender Rudy

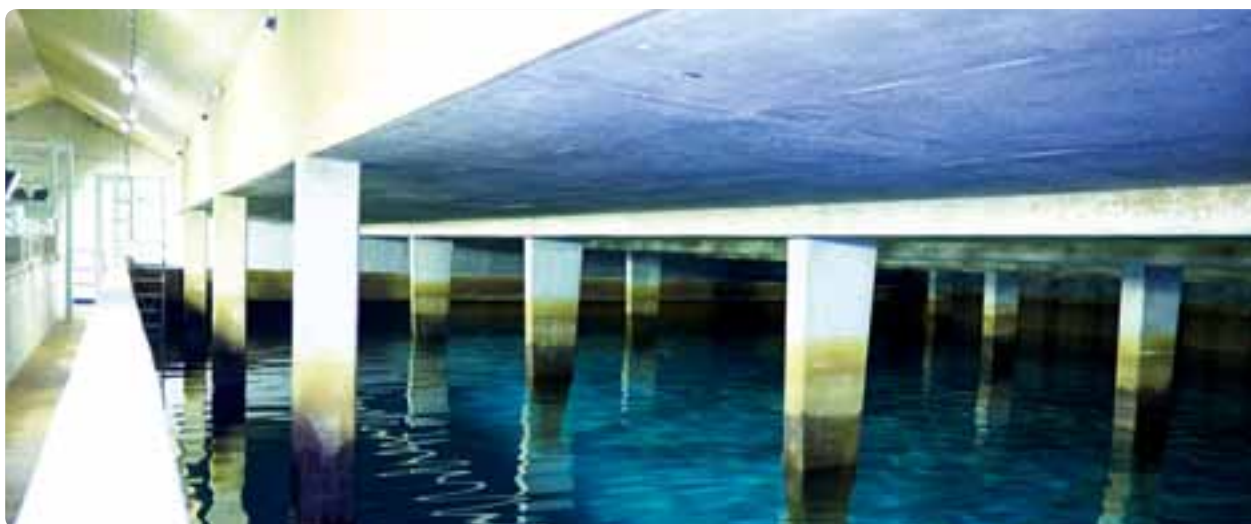
Provinciaal comité Vlaams-Brabant

Aarschot	Verlinden Christel	Landen	Cans Johan
Begijnendijk	Schepers Magda	Lennik	Van der Velde Marie-Thérèse
Bekkevoort	Polleunis Anne	Leuven	Neefs Pierre
Bertem	Morris Marc	Liedekerke	Rossignol Willy
Bever	Krikilion Christian	Londerzeel	Segers Greet
Bierbeek	Ombelet Maria	Lubbeek	Hofkens Andries
Boortmeerbeek	Vanmeerbeek Maurice	Meise	De Cuyper Veerle
Boutersem	Smets Mia	Merchtem	De Keersmaeker Stijn
Diest	Florquin Marc	Opwijk	Engels William
Galmaarden	Decat Patrick	Oud-Heverlee	Tousseyn Thomas
Geetbets	Prouvé Eva	Overijse	Willekens Sven
Glabbeek	Holsbeeks Hilde	Pepingen	Timmermans Eddy
Gooik	Anthoens Herman	Roosdaal	Linhout Johan
Grimbergen	Vertongen Patrick	Rotselaar	Vanborren Jan
Haacht	Casteels Carinne	Scherpenheuvel-Zichem	Sannen Arlette
Halle	Servé Johan	Steenokkerzeel	Godts Herman
Herent	Caes Arlette	Ternat	Holsters Frans
Herne	Degroote Kris	Tervuren	Van de Velde Monica
Hoegaarden	Taverniers Jean-Pierre	Tielt-Winge	Meeus Rudi
Holsbeek	Casteleyn Dimitri	Tienen	Loozen Marie-Claire
Huldenberg	Verheyden Marc	Tremelo	Dams Paul
Kampenhout	Leaerts Kris	Vilvoorde	Claus Johan
Kapelle-op-den-Bos	Vanden Broeck Else	Zaventem	Desloovere Wim
Keerbergen	Van Cleemput Koen	Zemst	De Fraeye Marc
Kortenberg	Van Roey Koen	Provincie	Claes Manu

Provinciaal comité Limburg

Alken	Bollen Peter	Kortesse	Servaes Wesley
As	Haumont Jos	Lanaken	Castermans Tony
Beringen	Pauwels Jessica	Leopoldsburg	Joseph Wouters
Bilzen	Degrève Emile	Lommel	Berghmans Anick
Bocholt	Vanmierlo Erik	Lummen	Hoogstijns Sander
Borgloon	Lambrechts Wim	Maaseik	Willen André
Bree	De Ruyter Paul	Maasmechelen	Vanderhallen Eddy
Diepenbeek	Prévot Peter	Meeuwen-Gruitrode	Bongaerts Johan
Dilsen-Stokkem	Neyens Henri	Neerpelt	Geerts Marc
Genk	Quintens Joke	Nieuwerkerken	Bangels Urbain
Gingelom	Vanmolle Pascal	Opglabbeek	Seutens Jo
Halen	Pans Freddy	Overpelt	Vanseggelen Dirk
Ham	Rutten Leopold	Peer	Linsen Louis
Hamont-Achel	Mertens Willy	Riemst	Joël L'Hoëst
Hasselt	Liefsoens Peter	Sint-Truiden	Bels Marc
Hechtel-Eksel	Martens Theo	Tessengerlo	Brusseleers Katleen
Heers	Geuten Julien	Tongeren	Willems Carmen
Herk-de-Stad	Laenen Michel	Voeren	Herens Jacky
Herstappe	Peumans Nicole	Wellen	Ramaekers Chris
Heusden-Zolder	Van Ende Joris	Zonhoven	Vandeput Lieve
Hoeselt	Verjans Linda	Zutendaal	Wynants Petra
Houthalen-Helchteren	Cuppens Bert	Provincie	Remans Veerle
Kinrooi	Veugelaers Jeannine		

Drinkwater vandaag en morgen

De Watergroep staat al 100 jaar voor een kwaliteitsvolle en duurzame drinkwatervoorziening. Om dit ook in de toekomst te garanderen, werken we continu aan het behoud en de verdere uitbouw van onze technologische voorsprong. Daarbij zetten we vooral in op kennisopbouw door onze eigen specialisten. Door volop de kaart te trekken van een duurzame drinkwaterproductie, stellen we onze natuurlijke bronnen veilig voor de toekomstige generaties.

2012 in feiten en cijfers

Productie en distributie

Het aantal inwoners in het verzorgingsgebied van De Watergroep is gestegen van 2.791.292 inwoners eind 2011 naar 2.854.192 inwoners op 31 december 2012. Dit betekent een stijging met 62.900 inwoners (of + 2,25%), grotendeels toe te schrijven aan de overname van het Stedelijk Waterbedrijf Sint-Niklaas (zie verder).

Het aantal in dienst zijnde leveringseenheden is gestegen met 35.844 leveringseenheden (+ 3,05%), waarvan 22.887 door de overname van het Stedelijk Waterbedrijf Sint-Niklaas. Het verzorgingsgebied van De Watergroep bestaat uit 170 gemeenten, waarvan 148 volledig en 22 gedeeltelijk bevoorrad worden.

In dienst zijnde leveringseenheden

Provincie	2012	2011	Stijging	% stijging
West-Vlaanderen	351.658	347.637	4.021	1,16%
Oost-Vlaanderen	237.255	212.623	24.632	11,58%
Vlaams-Brabant	292.898	289.809	3.089	1,07%
Limburg	327.996	323.894	4.102	1,27%
Totaal	1.209.807	1.173.963	35.844	3,05%

Aantal inwoners

Provincie	2012	2011	Stijging	% stijging
West-Vlaanderen	807.140	804.305	2.835	0,35%
Oost-Vlaanderen	550.174	496.329	53.845	10,85%
Vlaams-Brabant	707.087	703.823	3.264	0,46%
Limburg	789.791	786.835	2.956	0,38%
Totaal	2.854.192	2.791.292	62.900	2,25%

In 2012 heeft De Watergroep **121.523.944 m³** drinkwater **geproduceerd**, dit is een daling van 12,10% ten opzichte van 2011. De Watergroep heeft **153.830.363 m³ beschikbaar volume** aan drinkwater voor haar eigen klanten.

Vergelijking met de productiecijfers van 2011 geeft een vertekend beeld. De **wateraankoop** is met 62,44% gestegen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de verschuiving van de Waalse winningen die voorheen als eigen productie-installaties werden opgenomen. Door de oplossing van de onverdeeldheid met SWDE

(Société Wallonne des Eaux) zijn deze winningen verhuisd naar de rubriek 'aangekocht bij derden'. De SWDE is volle eigenaar geworden van alle installaties die op het grondgebied van het Waalse Gewest gelegen zijn. Bij een aantal van deze installaties zal De Watergroep blijven instaan voor de exploitatie. De Watergroep is op haar beurt volle eigenaar geworden van alle installaties die op het grondgebied van het Vlaamse Gewest gelegen zijn en waarvan de SWDE volle eigenaar was.

De **waterverkopen** aan derden dalen met 25,31%. Een groot deel van deze daling is te verklaren door de oplossing van de onverdeeldheid met SWDE (zie hierboven). Daarnaast werd minder water verkocht aan Pidpa en IWVA.

Deze waterbalans heeft als netto-resultaat een lichte stijging met 0,45% van het totaal beschikbare volume aan drinkwater voor verdeling aan de klanten.

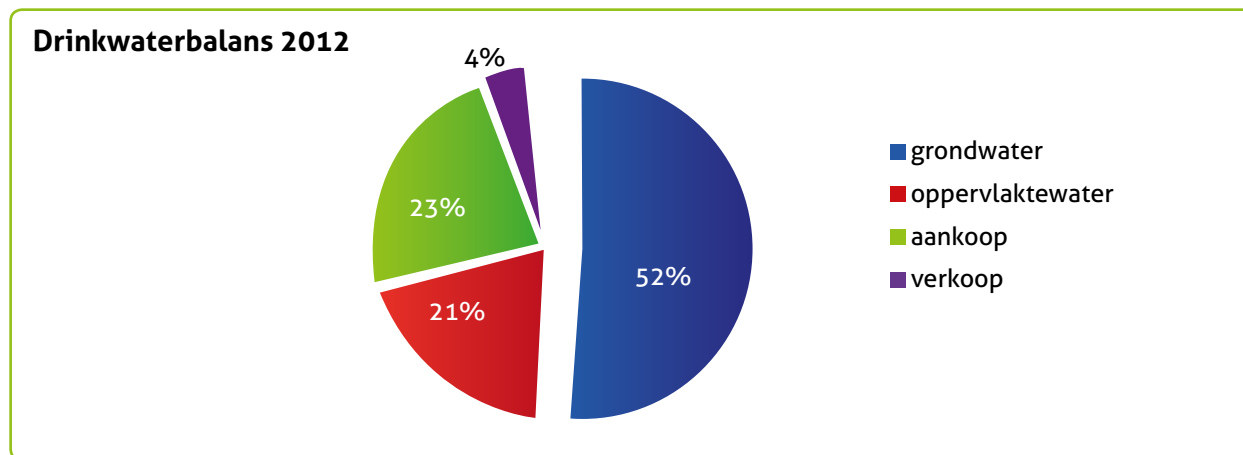

De grondwaterwinning van Chaumont-Gistoux

Drinkwaterproductie per provincie

Watervolume (m ³)	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	Totaal	2011 - 2012
Water beschikbaar in eigen installaties na behandeling	35.938.619	15.969.738	26.609.718	43.005.869	121.523.944	-12,10%
Aangekocht bij andere directies De Watergroep		1.569.973	1.003.649	299.364	2.872.986	
Aangekocht bij derden	11.430.780	12.707.293	13.761.191	1.308.128	39.207.392	62,44%
Verkocht aan andere directies De Watergroep		5.376	1.872.801	994.809	2.872.986	
Verkocht aan derden	1.390.966	3.090.039	1.986.262	433.706	6.900.973	-25,31%
Beschikbaar volume drinkwater	45.978.433	27.151.589	37.515.495	43.184.846	153.830.363	0,45%

De grafische weergave van de waterbalans ziet er als volgt uit:

De klanten worden bevoorrad via een uitgebreid **leidingnetwerk**, dat eind 2012 een lengte had van 30.987 km (aangroei van 1%). Het grootste deel hiervan betreft distributieleidingen (ca. 84%), de overige leidingen zijn toevoer- of ruwwaterleidingen. Dit totaal omvat de 211 km leidingen van het voormalige Stedelijk Waterbedrijf Sint-Niklaas.

In 2012 bedroeg de natuurlijke aangroei van het netwerk 176 km. De overname van Sint-Niklaas en de overdracht van leidingen naar SWDE in het kader van de onverdeeldheid, werden niet opgenomen in de cijfers van de aangroei, maar wel in het totale aantal kilometer leidingen.

Aangroei leidingnet in 2012

Lengte leidingnet (km)	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	Totaal 2011	Totaal 2012
Nieuw in 2012 (a)	118	54	85	94	294	351
Uit dienst in 2012 (b)	53	27	51	44	142	175
Aangroei in 2012 (a)-(b)	66	27	34	50	151	176
Totaal netwerk in dienst op 31-12-2012	10.165	4.982	7.225	8.615	30.662	30.987

De gemiddelde leeftijd van het leidingnet is 34 jaar. De leidingen die in 2012 uit dienst werden genomen, hadden een gemiddelde leeftijd van 45 jaar.

Sint-Niklaas voortaan volledig bij De Watergroep

Watertoren van Sint-Niklaas

De Watergroep stond al langer in voor de watervoorziening in de deelgemeenten Sinaai, Belsele en Nieuwkerken. Vanaf 1 januari 2012 bedienen we het volledige grondgebied van Sint-Niklaas. Dit betekent een toename met 22.887 leveringseenheden (aftakkingen), 51.400 inwoners en 211 km leidingen.

De Watergroep heeft de distributieactiviteiten overgenomen van het Stedelijk Waterbedrijf Sint-Niklaas, met inbegrip van alle roerende en onroerende materiële vaste activa (leidingen, aftakkingen ...), het handelsfonds en de voorraden. Tot eind 2014 blijft in Sint-Niklaas een regionaal steunpunt gevestigd als technische en administratieve ondersteuning voor het sectoraal dienstencentrum Waasland in Lokeren.

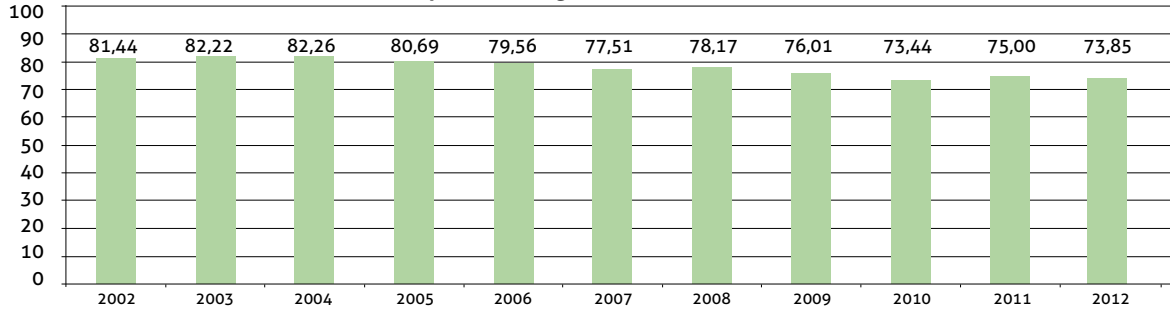
Productie- en opslaginfrastructuur

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	Totaal
Waterproductiecentra					
Oppervlaktewater	4	1			5
Grondwater	6	4	27	20	57
Totaal aantal waterproductiecentra	10	5	27	20	62
Opjaagstations	18	5	28	9	60
Hydroforen	3	4	24	9	40
Watertorens	16	19	23	24	82
Opslagcapaciteit (m ³)	17.000	20.100	18.450	26.800	82.350
Reservoirs	18	11	24	20	73
Opslagcapaciteit (m ³)	113.925	48.000	100.300	49.953	312.178
Totale opslagcapaciteit (m³)	130.925	68.100	118.750	76.753	394.528

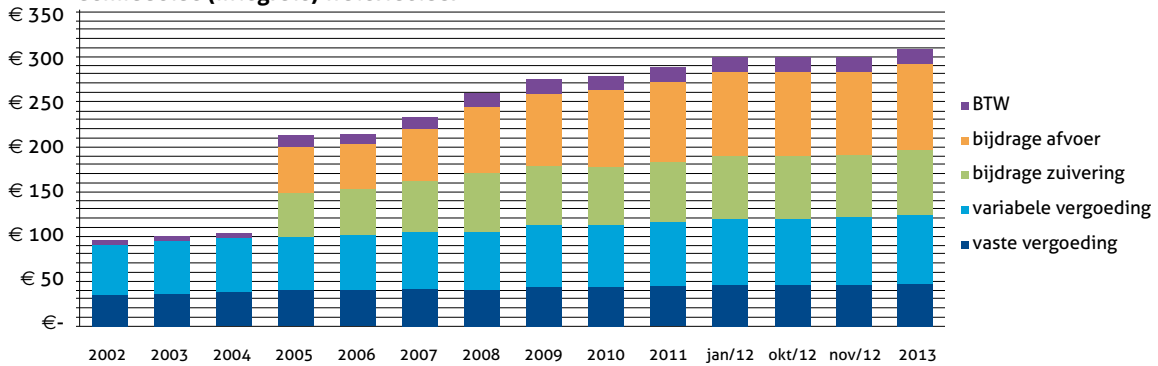
Kerncijfers

	2012	2011
Productie (miljoen m³)		
- Grondwater	86,76	104,73
- Oppervlaktewater	34,76	33,52
<i>Totaal</i>	121,52	138,25
Aankoop van derden (miljoen m³)		
- SWDE	24,89	16,67
- AWW	5,49	5,30
- TMVW	7,49	0,90
- Andere	1,33	1,27
<i>Totaal</i>	39,21	24,14
Verkoop aan derden (miljoen m³)		
- SWDE	3,12	4,57
- TMVW	3,13	3,39
- IWM	0,43	0,28
- Andere	0,21	0,99
<i>Totaal</i>	6,90	9,23
Leveringseenheden		
- In dienst	1.209.807	1.173.963
- Bestaande	1.217.929	1.180.891
Aangesloten gemeenten		
- Volledig	148	147
- Gedeeltelijk	22	23
Bevolking	2.854.192	2.791.292
Kapitaal		
- Ingeschreven kapitaal	868.498.250	861.337.075
- Aantal aandelen	38.139.930	37.853.483
Personeel (op 31 december)		
- Statutair	1.311	1.320
- Contractueel	112	87
- Andere	52	70
<i>Totaal</i>	1.475	1.477

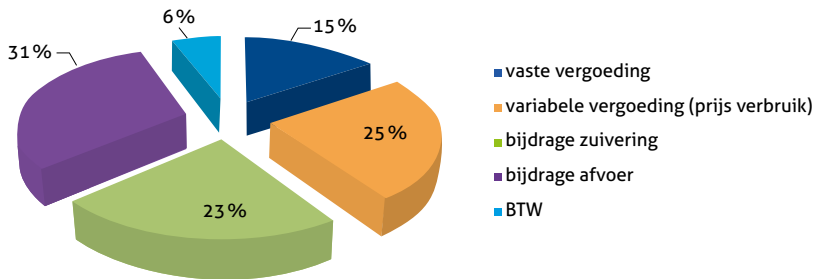
Gemiddeld huishoudelijk verbruik per aftakking (in m³)

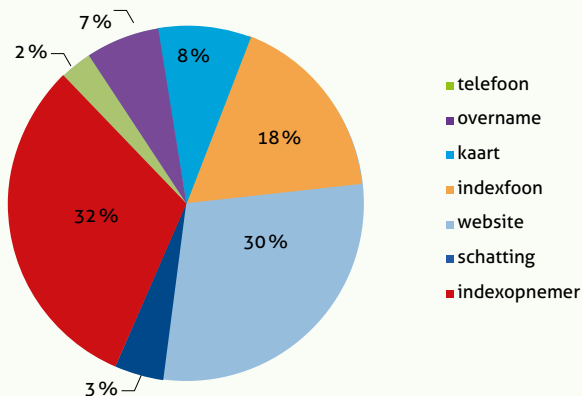
Gemiddelde (integrale) waterfactuur

Verdeling gemiddelde integrale waterfactuur

Doorgeven meterstand

Om de meterstand door te geven, maakt zowat de helft van onze klanten gebruik van de automatische telefoonmodule 'indexfoon' of de website van De Watergroep. De website registreerde vorig jaar 633.300 bezoekers. Dit is een stijging met 6%. Daarnaast maakten 1.700 klanten gebruik van de mobiele toepassing. Zij gaven hun meterstand door via hun smartphone.

Kwaliteit van bron tot kraan

De Watergroep heeft een gerenommeerd laboratorium dat **door de Vlaamse overheid erkend** is volgens de Vlarel-wetgeving voor het uitvoeren van een groot aantal analysepakketten voor drinkwater, grondwater en oppervlaktewater. 'Vlarel' staat voor 'Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot leefmilieu'. Daarnaast beschikt ons laboratorium over een **Belac-accreditatie**. Het uitvoeren van analyses als erkend en geaccrediteerd laboratorium vereist de continue toepassing van de strenge **kwaliteitsnorm ISO 17025** voor laboratoria.

In het kader van de erkenning en de accreditatie nam het laboratorium in 2012 deel aan meer dan 85 internationale ringtesten voor microbiologische, anorganische en organische parameters. De goede scores die behaald werden bij deze ringonderzoeken bevestigen de hoge kwaliteitsstandaard van de dagelijks uitgevoerde metingen.

Controle op productie en distributie

De Watergroep volgt de kwaliteit van haar drinkwater letterlijk van bron tot kraan. De kwaliteitscontrole omvat zowel de wettelijke controle van het geleverde

drinkwater als de bijkomende eigen bedrijfscontrole tijdens het proces van winning, productie en distributie.

WETTELIJKE CONTROLE

In het kader van de wettelijke controle worden analyses uitgevoerd op monsters die genomen zijn aan de keukenkraan van de klant. De analyses van het type **bewaking** omvatten een groot aantal bacteriologische en chemische parameters (waaronder stikstofverbindingen en metalen), die ons in staat stellen om dagelijks de drinkwaterkwaliteit van het gedistribueerde water op

te volgen. De analyses van het type **audit** omvatten alle parameters van het bewakingspakket, aangevuld met een breed scala aan zware metalen en organische verbindingen zoals polycyclische koolwaterstoffen, bestrijdingsmiddelen en bijproducten van de desinfectie met chloor.

Overzicht van de uitgevoerde controles in 2012

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	De Watergroep	Totaal	Voor externen	Totaal
Bewaking	1.985	2.163	1.636	1.597	7.381	242	7.623	
Audit	294	269	309	356	1.228	112	1.340	

In 2012 voerde het laboratorium voor De Watergroep bijna 7.400 wettelijke controles uit van het type bewaking. Dit betekent een stijging van 5,6% ten opzichte van 2011. Er werden meer dan 1.200 controles van het type audit uitgevoerd. Dit betekent een stijging van 6% ten opzichte van 2011. Deze stijgingen kunnen worden verklaard omdat het monsternameprogramma voor 2012 voor de openbare gebouwen werd opgemaakt op basis van officiële lijsten van de Kruispuntbank. Wat het aantal analyses betreft, staan we veruit aan de top van de Europese drinkwaterbedrijven.

De resultaten van de uitgevoerde metingen tonen aan dat de **kwaliteit van het geleverde drinkwater** ook in 2012 **uitstekend** was. Slechts zeer sporadisch werd een bacteriologische normoverschrijding vastgesteld bij controles aan de keukenkraan. Bij een bijkomende staalname bleek dat het water steeds conform was aan de watermeter. Normoverschrijdingen aan de keukenkraan konden meestal worden toegeschreven aan de toestand

van de binnenhuisinstallatie en de aanwezigheid van huishoudelijke waterbehandelingstoestellen zoals filters en ontharders. Normoverschrijdingen voor natrium worden ook regelmatig vastgesteld als gevolg van slecht afgestelde ontharders. In deze gevallen werd de klant steeds geïnformeerd en kreeg hij het advies de waterverzachter opnieuw te laten afstellen. Normoverschrijdingen voor lood worden nog slechts sporadisch vastgesteld, omdat praktisch alle loden aansluitingen zijn vervangen. De normoverschrijdingen zijn hier meestal te wijten aan loden binneninstallaties.

Alle normoverschrijdingen werden gemeld aan de toezichhoudende overheid: de afdeling Operationeel Waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij en de dienst Toezicht en Volksgezondheid van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Ook de resultaten van bijkomende staalnames werden aan deze diensten gemeld, zodat er steeds een objectieve garantie is voor de drinkwaterkwaliteit.

AANVULLENDE BEDRIJFSCONTROLES

Het aantal bedrijfscontroles bleef nagenoeg ongewijzigd.

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	Voor interne studie	Voor externen	Totaal
Bedrijfscontroles	7.550	4.208	5.270	4.364	1.698	1.722	24.812

De bijkomende bedrijfscontroles hebben betrekking op:

- de ruwwaterbronnen (putten van grondwaterwinningen en toevoergebieden van de spaarbekkens van de oppervlaktewaterwinningen)
- de verschillende stappen tijdens de waterbehandeling
- kritische punten tijdens de distributie (watertorens, eindpunten van leidingen)
- ad hoc monsternames bij werken aan het leidingnet.

Uit de bedrijfscontrole van de ruwwaterbronnen blijkt dat in de bekkens van de **IJzer** en van de **Boven-Schelde** nog steeds resten van bestrijdingsmiddelen zoals bentazon en BAM (het afbraakproduct van dichloorbenyl) worden aangetroffen. Ook de onkruidverdelgers desethylterbutylazine, terbutylazine en flufenacet werden in lage concentraties aangetroffen.

Voor de sturing van de ruwwaterinname en de procescontrole van de koolfilters in het waterproductiecentrum **De Blankaart** (Diksmuide) werd gedurende de zomermaanden wekelijks een aantal extra pesticideanalyses uitgevoerd. In de zomermaanden kan het bentazongehalte in de IJzer immers oplopen tot meer dan 3 microgram per liter.

Ook voor de waterproductiecentra Kluizen (Evergem), De Gavers (Harelbeke), Dikkebus en Zillebeke (Ieper) werden extra stalen op pesticiden geanalyseerd. Dankzij het gebruik van actievekoolfilters in de waterproductiecentra konden we steeds voldoen aan de strenge drinkwaternorm van 0,1 microgram per liter.

In een aantal **ondiepe kwetsbare grondwaterwinningen** werden eveneens BAM en bentazon aangetroffen, waarbij in sommige putten de drinkwaternorm werd overschreden. In de betrokken drinkwaterproductiecentra werd de waterbehandeling daarom uitgebreid met een actievekoolfiltratie. Via bijkomende analyses van BAM en bentazon uitgevoerd op het ruwe grondwater en op de effluenten van de actievekoolfilters hebben we nauwgezet toegezien op de drinkwaterkwaliteit.

In verschillende grondwaterwinningen werden ook resten van bestrijdingsmiddelen aangetroffen. Via een aangepast controleprogramma wordt de frequentie van monsternamen en analyse verhoogd wanneer een bestrijdingsmiddel wordt aangetroffen in concentraties die groter zijn dan 20 procent van de normwaarde. Hierdoor kunnen we tijdig trends opsporen en aangepaste maatregelen nemen om steeds aan de drinkwaternorm te kunnen blijven voldoen.

Laboratorium investeert in technologische voorsprong

Het laboratorium van De Watergroep is toonaangevend binnen de Vlaamse watersector en investeert ook in het behoud en de verdere uitbouw van die technologische voorsprong. Zo werd in 2012 het **analysepakket** verder uitgebreid, onder meer op het vlak van het aantal bestrijdingsmiddelen dat routinematig wordt gecontroleerd bij de drinkwatercontrole. Hierdoor bekleedt het laboratorium een unieke positie in Vlaanderen. Het voerde ook in 2012 analyses uit voor

de collega-drinkwaterbedrijven IWM, Pidpa, SWDE en Vivaqua.

Daarnaast werd de analysemethode voor **genesmiddelenresidu's** in water op punt gezet en gevalideerd. Om degelijke rendementen en een goede precisie te bekomen, is het noodzakelijk gebleken om deze analyses uit te voeren op basis van zes verschillende extractie- en analysemethodes.

Het **monsternamprogramma** werd opgestart in het laatste trimester van 2012 en omvat naast de belangrijkste oppervlaktewaterwinningen ook tal van kwetsbare grondwaterwinningen. Het analyseprogramma zal verder worden opgevolgd en uitgebouwd in 2013.

Er werd een marktstudie uitgevoerd met betrekking tot de aankoop van een **hogeresolutiemassaspectrometer**, gekoppeld met vloeistofchromatografie. Hierdoor zal De Watergroep in staat zijn om nieuwe verontreinigende stoffen in water op te sporen. Ook de omzetting van deze stoffen naar onbekende stoffen door de toegepaste oxidatieve behandeling in de waterbehandelingsprocessen kan hierdoor worden bestudeerd. De aankoop van deze apparatuur is gepland voor het eerste trimester van 2013. Door deze investering, die het mogelijk maakt om ook niet-vluchtige componenten op te sporen, zal het laboratorium in staat zijn om praktisch alle stoffen die kunnen leiden tot reuk- en smaakproblemen te identificeren en te kwantificeren.

De analysemethode van **polycyclische aromatische koolwaterstoffen** met behulp van gaschromatografie werd op punt gezet en gevalideerd. Tot in 2012 werd deze analyse uitgevoerd met vloeistofchromatografie. De omschakeling naar gaschromatografie was noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de eisen van de Vlarel-wetgeving inzake analysemethoden.

Door de ontwikkeling van een nieuwe, gecombineerde extractiemethode voor polycyclische koolwaterstoffen en pesticiden werd de performantie van de dienst **organische scheikunde** verhoogd.

De **staalnemers** werden uitgerust met een **handterminal** (PDA - personal data assistant). Hierdoor kunnen de resultaten van de metingen ter plaatse direct worden doorgestuurd naar het LIMS (de laboratoriumdatabank), wat een administratieve vereenvoudiging betekent. Ook wijzigingen in het opgestelde dagprogramma kunnen direct worden toegepast.

In de dienst **anorganische scheikunde** werd een screeningmethode voor het meten van bromide met ICP MS (combinatie inductief gekoppeld plasma – massaspectrometer) op punt gezet. Deze analyse wordt uitgevoerd op monsters van het stroomgebied van De Blankaart, De Gavers en Kluzen. Bromide kan immers bij gebruik van ozon worden omgezet tot het kankerverwekkende bromaat, dat niet kan worden verwijderd met klassieke behandelingstechnieken.

Bij de indienstneming van **geregenereerde actieve kool** werd het uitloggedrag van jodide op verschillende tijdstippen tijdens het spoel- en filtratieproces opgevolgd. Zo kunnen we garanderen dat de jodideconcentratie na actiefekoolfiltratie voldoende laag is, zodat er geen reukproblemen optreden door de vorming van jodoform. Jodoform veroorzaakt een zeer karakteristieke geur (vergelijkbaar met ontsmettingsmiddel) met een zeer lage geurdrempel. Om een snelle screening mogelijk te maken, werd deze analyse telkens uitgevoerd met ICP MS.

Het aantal zware metalen dat kan worden gemeten met ICP MS werd eveneens uitgebreid.

Het aantal **bacteriologische controles** bleef nagenoeg constant. Voor de analyse van coliformen en enterococconen werden in 2012 meer monsters gemeten met de snellere enzymatische methode, waardoor het resultaat binnen 24 uur bekend is. In 2013 zal deze methode worden uitgebreid naar alle bacteriologische controles.

In de dienst bacteriologie werd het aankoopdossier afgerond voor een toestel dat het laboratorium in staat zal stellen om snel en eenduidig een identificatie uit te voeren op pathogene organismen via de **moleculaire gentechologie**. Hierbij wordt het deel van het erfelijk materiaal (gen) dat karakteristiek is voor de op te sporen bacterie vrijgesteld en met specifieke chemische reacties aangetoond. De techniek zal in 2013 operationeel zijn. Hierdoor beschikt het laboratorium over een selectieve identificatiemethode én kan het resultaat enkele uren na monsterontvangst worden gerapporteerd. Dit zal ons toelaten bij calamiteiten snel te reageren.

In samenwerking met de universiteit van Gent werden screenings uitgevoerd naar de aanwezigheid van de **parasieten** Cryptosporidium en Giardia. Deze parasieten kunnen in het oppervlaktewater terechtkomen via de faeces van runderen. De resultaten bekomen op het ruwe oppervlaktewater van De Blankaart, Kluzen, De Gavers, Dikkebus en Zillebeke toonden aan dat de vermelde parasieten slechts in verwaarloosbare aantallen aanwezig waren. In het reine water waren zij afwezig. Daarnaast werkte de dienst bacteriologie samen met KWR (Watercycle Research Institute) voor de bepaling van opportunistische pathogenen. De studie zal in 2013 worden afgerond.

De expertise van het laboratorium kon in 2012 verder worden **vermarkt** door het uitvoeren van analyses voor IWM, Pidpa, Vivaqua en SWDE. Daarnaast voerde het laboratorium analyses uit in opdracht van andere laboratoria, zoals de Bodemkundige Dienst van België.

Tot slot werkt het laboratorium actief mee in **Europese onderzoeksprogramma's**:

- het Biotreat-project (onderzoek naar de verwijdering van pesticiden met behulp van bacteriën),
- het TAPES-project (onderzoeksprogramma voor het opsporen en verwijderen van nieuwe verontreinigende stoffen),
- het NANOTRACE-project (ontwikkeling van het 'lab-on-a-chip').

Ruim 4.000 loden aftakkingen vervangen

Eind 2013 worden de drinkwaternormen strenger op het vlak van lood: de maximumgrens voor de aanwezigheid van lood in drinkwater wordt teruggebracht van 25 naar 10 microgram per liter. De Watergroep heeft de voorbije 10 jaar al heel wat investeringen uitgevoerd om de loden aftakkingen uit haar drinkwaternet te verwijderen.

Het hoge aantal nog te vervangen aftakkingen is te wijten aan de overname van de Stedelijke Waterregie van Ieper (bijna 3.000 loden aftakkingen) en de overname van het Stedelijk Waterbedrijf Sint-Niklaas (6.000 loden aftakkingen). De Watergroep doet al het mogelijke om de nodige vervangingen binnen de vooropgestelde timing uit te voeren.

	Vervangen in 2010	Vervangen in 2011	Vervangen in 2012	Nog te vervangen in 2013
West-Vlaanderen	902	978	956	3.433
Oost-Vlaanderen	412	543	1.866	5.857
Vlaams-Brabant	629	1.167	882	1.880
Limburg	166	345	391	634
Totaal De Watergroep	2.109	3.033	4.095	11.804

Dit doorgedreven loodvervangingsprogramma neemt niet weg dat er nog lood kan aanwezig zijn in de binneninstallatie van onze klanten. Aangezien verhoogde loodconcentraties een gezondheidsrisico kunnen inhouden, schenkt De Watergroep extra aandacht aan deze problematiek, in het bijzonder bij de openbare instellingen van

categorie 1: scholen, rusthuizen en ziekenhuizen. Daarnaast onderzoekt De Watergroep alle bewakingsmonsters op de aanwezigheid van lood, wat de wetgeving niet expliciet oplegt.

Onze technologische voorsprong is een sterke troef

Eigen technologie voor verwijdering van natuurlijk organisch materiaal

Bij de bereiding van drinkwater uit oppervlaktewater vormt de verwijdering van natuurlijk organisch materiaal (in vaktermen 'NOM') een belangrijke behandlungsstap. Deze organische stoffen kunnen immers aanleiding geven tot de vorming van schadelijke bijproducten van de desinfectie en tot de nagroei van micro-organismen in het distributienet.

Natuurlijk organisch materiaal kan op verschillende manieren worden verwijderd. De meest gebruikte technologie is die van de coagulatie: door toevoeging van een chemische stof gaan de zwevende deeltjes samenklonteren en kunnen ze worden verwijderd. Tot nog toe wordt deze technologie ook gebruikt in de oppervlaktewaterwinningen van De Watergroep. Het water van Kluizen en De Blankaart bevat echter, naast een hoge concentratie aan NOM, ook veel bicarbonaten. Daardoor vereist de coagulatiestap veel chemicaliën, wat leidt tot de vorming van grote hoeveelheden reststoffen. Een (gedeeltelijke) verwijdering van NOM voor de coagulatie kan de productiekosten verminderen.

Sinds een 15-tal jaar wordt hiertoe ionenwisseling wereldwijd uitgetest in drinkwaterinstallaties. Deze technologie kan niet zomaar worden overgenomen van gekende toepassingen zoals ontharding van drinkwater. De klassiek gebruikte filterinstallaties zouden onmiddellijk verstoppen bij toepassing op ruw oppervlaktewater. Daarom heeft de Australische firma Orica Water Care hiervoor eind vorige eeuw ionenwisseling in suspensie ontwikkeld en daartoe het MIEX®-hars op de markt gebracht. De Watergroep heeft deze technologie van 2005 tot 2007 in Kluizen uitgetest in een proefinstallatie, dit in combinatie met ultrafiltratie, ozonering en actiefekoolfiltratie. Op basis van de kosten en de betrouwbaarheid van de processen

Proefinstallatie voor verwijdering van organisch materiaal in Kluizen

werd echter beslist bij verdere uitbreidingen van de productiecapaciteit voor flotatie te kiezen in plaats van ultrafiltratie. De proefinstallatie werd omgebouwd en sinds 2010 lopen testen met ionenwisseling – nu in een wervelbed – gevolgd door flotatie.

In 2012 werden aan de proefinstallatie verschillende verbeteringen aangebracht, die het mogelijk maken ook andere, goedkopere harsen uit te testen. De proefinstallatie haalt lagere NOM-gehaltenes dan de industriële flotatie-installatie en verbruikt slechts een kwart van de hoeveelheid chemicaliën. De Watergroep beschikt nu over een eigen technologie ontwikkeld door de experts van de afdeling watertechnologie. In 2013 worden de testen met de proefinstallatie verdergezet. Zo vergaren we voldoende kennis om deze technologie vanaf 2018 op grote schaal in te zetten bij de verdere uitbreiding van de productiecapaciteit van Kluizen in het kader van het Aqua.Duct-project, waarbinnen De Watergroep, TMVW en AWW samenwerken aan een grotere leveringszekerheid.

Studie naar optimale waterbehandeling voor Waarmaarde

Het waterproductiecentrum van Waarmaarde bevindt zich in het zuidoosten van West-Vlaanderen. Het levert op jaarbasis 3,7 miljoen m³ drinkwater aan de regio Avelgem tot Tielt en is dus essentieel voor de drinkwatervoorziening. Het ruwe water wordt opgepompt uit diepe putten in de Carboonkalk en uit 3 ondiepe batterijen in Avelgem, Waarmaarde en Kerkhove. De elektromechanische uitrusting van het bestaande station en de batterijen was aan vervanging toe. De investeringen werden gespreid over meerdere jaren. Na de renovatie van de batterij van Waarmaarde, komt nu de waterbehandeling aan bod.

In het voorjaar 2012 heeft de afdeling watertechnologie **pilootproeven** uitgevoerd voor het ontwerp van een geoptimaliseerde waterbehandeling. Aangezien het water van het waterproductiecentrum in Waarmaarde harder is dan van het naburige waterproductiecentrum in Kooigem werd eveneens een onthardingsstap uitgetest. Momenteel bevat het ruwe water geen pesticiden of micropolluenten, maar vermits de batterijen kwetsbaar zijn, werd de werking van een dubbellaagsfilter met actieve kool uitgetest.

De positieve resultaten van de proefinstallatie dienden als basis voor het ontwerp van de industriële installatie. In 2012 werd het **voorontwerp** voor het productiecentrum van Waarmaarde uitgewerkt. Om de investeringskosten te beperken, wordt de ontharding gedimensioneerd voor de nominale productiecapaciteit, zodat de klant in normale situaties zacht water ontvangt.

Om de leveringszekerheid in de regio te verhogen, zal het gerenoveerde waterproductiecentrum in staat zijn om bij calamiteiten in naburige waterproductiecentra een hoger piekvolume van gedeeltelijk onthard water te leveren. Zo wordt de installatiekost voor de ontharding zo beperkt mogelijk gehouden.

Einde 2012 werd het ontwerp afgerond en werd de hydraulische lijn opgesteld. Er werd ook gestart met het onderzoek naar een beter rendement van de reactoren, zodat het chemicaliënverbruik verminderd kan worden. Dit onderzoek loopt verder in 2013.

Volgende stap in masterplan De Blankaart

De Watergroep werkt aan een masterplan om het waterproductiecentrum De Blankaart op termijn volledig te renoveren. Binnen dit masterplan werd in 2012 het behandelingsconcept vastgelegd voor de nieuwe nabehandeling: ozonering, tweetraps-actievekoolfiltratie, UV-desinfectie en restdesinfectie met natriumhypochloriet. De inplanting van de nieuwe behandelingsstappen op het terrein werd uitgetekend en de investerings- en exploitatiekosten werden geraamd.

De belangrijkste vernieuwing is de introductie van **ozonering** in het behandelingsproces, die zorgt voor een bijkomende barrière voor organische micropolluenten. Dit zijn onder meer pesticiden en geneesmiddelen, maar ook componenten die van nature in het water aanwezig kunnen zijn (toxines en geur- en smaakstoffen die afkomstig zijn van algen). De ozonering zal bovendien de chloordosering voor de zandfilters overbodig maken en zorgen voor een verhoogde desinfectiecapaciteit en een betere biostabiliteit van het geproduceerde water.

De combinatie van de huidige voorbehandeling met ozonering, tweetraps-actievekoolfiltratie en restdesinfectie met chloor in de nieuwe nabehandeling waarborgt voldoende desinfectiecapaciteit voor virussen en bacteriën. De invoering van een UV-desinfectiestap zal zorgen voor de inactivatie van pathogenen met een hoge resistentie tegen chemische desinfectie.

Betere mangaanverwijdering en minder chemicaliën in Saint-Léger

De afdeling watertechnologie heeft in het waterproductiecentrum van Saint-Léger de voorbije jaren verschillende testen uitgevoerd om de mangaanverwijdering te optimaliseren: via het gebruik van verschillende soorten entzand en dosering van natriumhydroxide. Alleen een permanente dosering van natriumhydroxide bood bevredigende resultaten, waarna werd gezocht naar een chemicaliënvrije mangaanverwijdering.

Einde 2011 werd besloten om de reinwaterkelder chloorvrij te maken, opdat het spoelwater van de filters

geen chloor zou bevatten. Dit kwam de nitrificatie van de filters ten goede, in die mate dat 4 van de 6 filters in het voorjaar van 2012 het mangaan volledig verwijderden. De laatste 2 filters werden verder verbeterd door de installatie van een tweede cascadetrap, waarbij er meer CO₂ en waterstofsulfide werd verwijderd. Hierdoor steeg de zuurtegraad licht zonder chemicaliëndosering, net genoeg om de filters alle mangaan te laten verwijderen. Eind 2012 waren alle filters volledig in dienst.

Waterleveringsplannen: de kinderschoenen ontgroeid

Registreerzones Riemst

De Watergroep heeft in 2012 haar leidingnetwerk verder gemodelleerd. Het **zuidwesten van West-Vlaanderen** werd gemodelleerd met Infoworks WS. Hierdoor dekt ons netwerkmodel in totaal meer dan 75% van het voorzieningsgebied. De doelstelling is tegen eind 2013 over een leidingnetwerkmodel te beschikken van het volledige voorzieningsgebied van De Watergroep. Om de transparantie en efficiëntie te verhogen, werd de werkwijze in Infoworks geüniformeerd en werd een nieuwe IT-structuur uitgewerkt.

Ondertussen bewijzen de **bestaande leidingnetwerkmodellen** van Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg dagelijks hun nut ter ondersteuning van een effectief, kostenefficiënt en duurzaam investeringsbeleid. De leidingnetwerkmodellering is een belangrijk instrument om de knelpunten en eventuele leveringszekerheidsproblemen te detecteren en effectieve oplossingen uit te werken.

Zo werd onder meer voor het waterproductiecentrum en de onthardingsinstallatie in Velm een nieuwe kostenefficiënte exploitatiewijze uitgewerkt met bijzondere aandacht voor de leveringszekerheid. In het kader van het Aqua.Duct-project werden alle scenario's van De Watergroep ten opzichte van elkaar afgewogen op het vlak van leveringszekerheid en benodigde investeringen. Voor de aansluiting van de zonnepanelen in Kluizen diende het waterproductiecentrum volledig buiten dienst te worden genomen. Dit was enkel mogelijk op basis van exploitatie-advies door netwerksimulaties. Zonder deze ondersteuning waren dure noodgroepen essentieel.

Alle **toevoerleidingprojecten** worden ook steeds getoetst aan de hand van simulaties in Infoworks. Zo wordt er ook op dit vlak gewaakt over een doeltreffend investeringsbeleid.

Ook voor de reductie van niet in rekening gebracht water vormt de leidingnetwerkmodellering een onmisbare schakel. Door verschillende databronnen te combineren (GIS, Arcado, exploitatiekennis) krijgen we een beter inzicht in de waterhuishouding. In 2012 bood de modellering o.a. ondersteuning bij de afbakening van registreerzones in de provinciale directie Limburg, een essentiële basis om het niet in rekening gebracht water terug te dringen. Deze kennis werd bovendien uitgewisseld met andere waterbedrijven tijdens een workshop van Royal HaskoningDHV.

Ook voor de **hervergunning van winningen** vormt de informatie uit de leidingnetwerkmodellen een grote toegevoegde waarde. Zo werd het groot maatschappelijk belang van de winningen in Lommel en Winksele aangetoond.

Naast kwantitatieve analyses kan netwerkmodellering ook worden gebruikt voor **kwaliteitsaspecten**. Zo werd voor het nieuwe waterproductiecentrum HAC in Haasrode een aanzet gegeven tot detailberekening van de verspreidingszone van onthard water.

Tot slot werd de opgebouwde expertise in netwerkmodellering ook ingezet in **projecten met externe partners**:

- Voor het groenteverwerkend bedrijf Ardo werd een studie opgestart voor hergebruik van effluentwater voor beregening van de akkers via een lokaal leidingnetwerk.
- De afdeling watertechnologie bouwt ter ondersteuning van de ngo Protos een netwerkmodel van de watervoorzieningsinfrastructuur in de stad Toamasina in Madagaskar, met als doel het lokale waterbedrijf Jirama meer inzicht te bieden in de exploitatie van hun infrastructuur. Het eerste deelproject bestond uit de opdeling van het leidingnet in registreerzones.
- Met IWM werd een verdere samenwerking in de gemeente Leopoldsburg uitgewerkt. Voortaan zal er water aangeleverd worden vanuit het leidingnet van De Watergroep in plaats van via de winning van IWM in Leopoldsburg.

Nieuwe technieken bepalen conditie van leidingen

Bij het beheer van een waterleidingnet is het belangrijk het **ideale investeringsmoment** te bepalen: de leidingen mogen niet te vroeg, maar ook niet te laat worden vervangen, dit om breuken te vermijden. De Watergroep heeft hiertoe een methodiek ontwikkeld voor leidingen in asbestcement en grijs gietijzer. Op basis van conditiemetingen werd een risicomatrix opgesteld die kan gebruikt worden als ondersteuning voor leidingnetbeheer en assetmanagement.

De conditiemetingen omvatten onder meer: een fenolftaleïne-test, ultrasoon onderzoek, hardheidsmetingen, andere niet-destructieve technieken, labotesten ... Voor de provinciale directie Limburg wordt momenteel per sectoraal dienstencentrum de staat van de leidingen in asbestcement en grijs gietijzer in kaart gebracht.

Hierbij wordt rekening gehouden met de gemeten mechanische parameters van de leiding en de aard van de bodem (agressief, zettingsgevoelig ...).

In 2012 onderzochten we eveneens een niet-destructieve onderzoeksmethode van een externe firma Echologics. Deze methode werkt op basis van een geluid dat met een bepaalde frequentie door de leiding wordt gestuurd. Aan twee opeenvolgende brandkranen meet men de geluidssterkte 'in' en 'uit'. Het verschil is een maat voor de gemiddelde stijfheid van de leiding tussen de 2 brandkranen, aangezien het water en de bodem weinig samen-drukbaar zijn. Op basis hiervan kan men de gemiddelde wanddikte berekenen en dus per traject tussen 2 brandkranen nagaan of er wanddikteverlies is. Deze methode is veelbelovend voor een vrij accuraat en snel onderzoek van bestaande leidingen zonder ze te beschadigen.

Fenolftaleïne-test

Overzicht nieuwe installaties en renovaties

Via het **investeringsprogramma productie en toevoer** investeert De Watergroep elk jaar ongeveer 30 miljoen euro in uitbreiding of vernieuwing van waterproductiecentra, watertorens, reservoirs, toevoerleidingen en drukverhogingsinstallaties.

Daarnaast gaat 1 miljoen euro naar kleinere herstellingen en renovaties in de **meer dan 300 sites** die De Watergroep beheert. Om het patrimonium nog adequater te kunnen beheren, ontwikkelt de cel gebouwen momenteel een handige tool om conditiestaatmetingen op te maken, waarbij de bouwfysische toestand van de gebouwen volledig wordt geïnventariseerd. Deze metingen worden periodiek herhaald, zodat we steeds over een actuele inventaris kunnen beschikken. Op termijn biedt dit de mogelijkheid tot een optimale budgettering, planning, en coördinatie van de onderhoudswerken aan de gebouwen.

West-Vlaanderen

REALISATIES

De nieuwe **toevoerleiding Menen-Geluveld** vervangt de bestaande leiding tussen het pompstation van Menen en het reservoir van Geluveld. Vanuit dat reservoir levert De Watergroep drinkwater aan volgende gemeenten: Heuvelland, Zonnebeke, Poperinge en Ieper.

De huidige gietijzeren leiding is verouderd en veroorzaakt bij lekken aanzienlijke hinder op de druk bereiden weg Menen-Ieper.

De nieuwe leiding volgt een ander tracé en zal bovendien meer capaciteit bieden bij piekverbruik. Een vooronderzoek heeft bevestigd dat tijdens de werken heel wat explosieven naar boven zullen komen. Om de werken veilig te laten verlopen, zowel voor de medewerkers op het terrein als voor de omwonenden, heeft De Watergroep aan de aannemer de verplichting opgelegd zich te laten begeleiden door een explosievendeskundige. De werken zijn gestart in het najaar.

Watertoren Koolskamp

Hieronder volgt een overzicht van de meest markante projecten in 2012 per provincie.

Oost-Vlaanderen

REALISATIES

In het waterproductiecentrum van **Kluizen** werden werken uitgevoerd aan de watervangtoren. Omwille van de verhoogde pompcapaciteit tot 60.000 m³ ruw water per dag, werden de pompschachten in de watervangtoren van spaarbekken 1 vergroot en werd de betonnen ophangconstructie van de pompen grondig verstevigd. Alle elektrische stuurkasten en muurschuifbedieningen van de watervangtoren werden ondergebracht in een nieuw technisch lokaal dat boven op de watervangtoren gebouwd werd. Er werd ook een nieuwe schachtpomp geïnstalleerd.

In **Geraardsbergen** (Onkerzele) werd een nieuw **reservoir** gebouwd en in mei 2012 in gebruik genomen. Hierdoor kunnen we piekverbruiken in de Denderstreek beter opvangen en beschikken we over een grotere buffercapaciteit bij onderhouds- en aanpassingswerken aan de TMVW- toevoerleiding. Het reservoir met een inhoud van 5.000 m³ zit volledig ingebed in de Molenberg, in harmonie met de omgeving.

ONTWERPEN

In de Denderstreek wordt een nieuwe toevoerleiding aangelegd tussen **Erembodegem** (Aalst) en **Iddergem** (Denderleeuw). De leiding zorgt voor een grotere leveringszekerheid bij piekverbruiken. Ze loopt over een lengte van 6,5 km, waarvan een derde sleufloos zal worden uitgevoerd door middel van gestuurde boringen.

In het waterproductiecentrum van **Kluizen** worden de laagdrudpompen van spaarbekken 2 vervangen door robuustere, droog opgestelde pompen. Daarbij horen ook een aantal aanpassingen van de bijhorende elektrische installatie.

Watervangtoren in Kluizen

Er wordt ook een nieuw dienstencentrum gebouwd aan de ingang van de site. Daarin komen de burelen, kleed- en wasruimtes voor de medewerkers, maar ook een laboratorium en een bezoekersruimte.

In **Zele** komt een nieuw waterproductiecentrum voorzien van de meest recente behandelingstechnieken. De processtappen zijn: cascadebeluchting, coagulatie, flocculatie, decantatie, open zandfilters, gesloten actievekoolfilters en spoelwaterrecuperatie. In 2012 werden de bouwkundige werken aanbesteed, de elektromechanische uitrusting staat op het programma van 2013.

Reservoir Geraardsbergen

Vlaams-Brabant

REALISATIES

Waterproductiecentrum HAC in Haasrode

Groot-Leuven wordt bevoorrad vanuit de waterproductiecentra Huiskens, Abdij en Cadol. Om te komen tot een efficiëntere behandeling van het grondwater en tevens de klanten zachter water te kunnen aanbieden werd in 2009 gestart met de bouw van het nieuwe waterproductiecentrum HAC in **Haasrode**, waar het grondwater van de drie bestaande winningen centraal behandeld zal worden. Het waterproductiecentrum en een aantal toevoerleidingen werden in 2012 opgeleverd. De opstart gebeurt in het najaar van 2013, wanneer de laatste infrastructuurwerken binnen het gehele project zullen afgewerkt zijn.

Het Hageland beschikt over onvoldoende eigen waterproductie om aan de vraag te kunnen voldoen. Om de aanvoercapaciteit vanuit de Demervallei uit te breiden, werd een nieuwe toevoerleiding over een lengte van 5 km aangelegd van **Assent** naar de watertoren van **Bekkevoort**.

Waterproductiecentrum Den Dijk in **Haacht** behandelt grondwater afkomstig van 6 diepe putten en bestaat uit verschillende behandelingsstappen, waaronder filters voor de verwijdering van ijzer en mangaan. Om de bedrijfszekerheid en het rendement van de installatie voor spoelwaterrecuperatie te verbeteren en om de looptijd van de gesloten filters te verhogen, werd in 2012 een aantal aanpassingswerken uitgevoerd aan de elektromechanische uitrusting.

ONTWERPEN

De batterijputten van het zuid-alluvium van waterproductiecentrum **Het Broek** (Bertem) werden in het verleden uit dienst genomen omdat ze zorgden voor een doorslag op de filters. Omwille van de goede ruwwaterkwaliteit zullen ze opnieuw worden in dienst genomen, mits een extra behandeling van het water in het putpaviljoen. In 2012 werd hiervoor een voorontwerp opgesteld.

Voor het nieuwe waterproductiecentrum HAC in **Haasrode** worden 3 nieuwe laagdrukpaviljoenen gebouwd voor de bestaande grondwaterwinningen Huiskens, Abdij en Cadol. Deze zullen instaan voor de aanvoer van onbehandeld grondwater richting het waterproductiecentrum in Haasrode, waar het ruwe water centraal behandeld zal worden.

Limburg

REALISATIES

In het waterproductiecentrum van **Bovelingen** (Heers) wordt grondwater behandeld tot zacht drinkwater. De eerste onthardingsinstallatie van De Watergroep werkt via een korrelreactor met natronloog. Het volledige behandelingsproces (van de putten over de korrelreactor naar de gesloten ontijzeringsfilters) werd onder druk bedreven. Om de verschillende behandelingsstappen hydraulisch te ontkoppelen en te vermijden dat er entzand uit de reactor op de nageschakelde filters zou terechtkomen, werd een tussenreservoir van 150 m³ gebouwd met een aparte pompenzaal.

Op de winning **Vinkenberg** (Diest) worden 2 nieuwe productieputten geboord, die zullen instaan voor een capaciteitstoename van het waterproductiecentrum Zichem.

Waterproductiecentrum Den Dijk in Haacht

Waterproductiecentrum HAC in Haasrode

ONTWERPEN

Door de kwetsbaarheid voor pesticiden en de hoge hardheid van het drinkwater in de regio Sint-Truiden zal op het terrein van het huidige waterproductiecentrum in **Velm** (Sint-Truiden) een nieuwe installatie gebouwd worden. Het nieuwe behandelings- en productieproces bestaat uit: pelletreactoren voor centrale deelontharding, open dubbellaagsfilters om het drinkwater pesticidenvrij te houden, twee reinwaterkelders en een pompenzaal.

Een passie voor water als bron van leven en gezondheid

Vanuit een toekomstgerichte visie heeft De Watergroep sinds jaar en dag oog voor een duurzame waterproductie. Enkel op die manier kunnen we ook in de toekomst onze klanten probleemloos van voldoende kwaliteitsvol drinkwater voorzien. Deze aanpak heeft zowel aandacht voor het leefmilieu als voor een kostenefficiënt beheer.

Een uitgekende strategie voor beheer grondwaterputten

De Watergroep exploiteert bijna 950 grondwaterwinningsputten. Om steeds te beschikken over de maximale putcapaciteit, passen we een '**putmanagementstrategie**' toe die focust op twee aspecten: het voorkomen van putverstopping en optimale regeneratietechnieken.

Deze aanpak zorgt voor een langere levensduur van de productieputten en daardoor ook voor een kostenefficiënte drinkwatervoorziening. Door de strikte uitvoering van het onderhoudsplan bevindt de winningsinfrastructuur zich eind 2012 dan ook in uitstekende staat. Er waren het voorbije jaar nergens capaciteitsproblemen.

In uitvoering van het onderhoudsplan werden in 2012 heel wat boor-, regeneratie- en/of opvulwerken uitgevoerd door de gespecialiseerde boorploeg van De Watergroep: in de winningen van Waarmaarde, Menebeek, Overlaar, Herent en Zichem.

Daarnaast werden werken uitgevoerd voor collega-drinkwaterbedrijf Pidpa, en voor EOC en Marine Harvest Pieters in het kader van industriewaterprojecten. In aanbesteding werden werken uitgevoerd op de winningen van Pecq, Aarschot Schoonhoven en Eisden. In totaal werd 850.000 euro besteed aan putmanagement, exclusief kosten voor onderzoek en ontwikkeling.

Zo heeft de afdeling winning en leefmilieu - in samenwerking met KWR (Watercycle Research Institute) - onderzoek verricht naar het optreden en de verschillende vormen van verstopping op filterspletten.

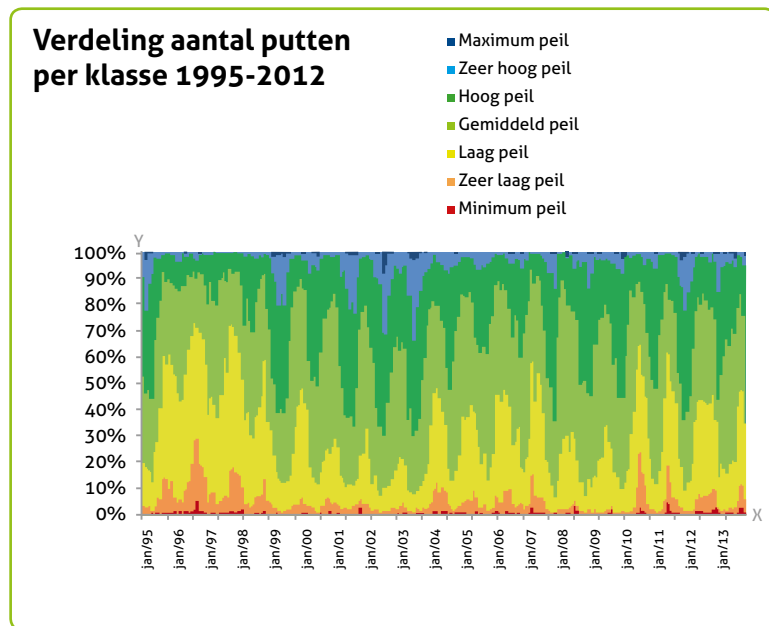
Eigen indicator interpreteert grondwaterpeilen

Zowat driekwart van het water dat De Watergroep produceert, is afkomstig van ondergrondse watervoorraden. Om de toestand van het grondwater op te volgen, meten we maandelijks het peil op in zo'n 1.700 peil- of productieputten. Intussen bevat onze **peildatabank** al meer dan 1,2 miljoen gegevens. Om dit alles snel en efficiënt te analyseren, heeft de afdeling Winning & Leefmilieu in 2012 een **eigen indicator** (of aanwijzer) ontwikkeld. Recentere resultaten tonen aan dat er voor onze winningen nergens sprake is van problemen met lage waterpeilen of overbelasting van een waterlaag.

Elke grondwaterput krijgt een klasse toegekend die de toestand beschrijft: van 'minimumpeil' en 'zeer laag peil' tot 'zeer hoog peil' en 'maximumpeil'. De resultaten van de indicator worden op verschillende niveaus geïnterpreteerd: alle putten samen, op Vlaams niveau, per winning en per individuele peilbuis. De grondwaterstandindicator is gebaseerd op droogte-indicatoren die wereldwijd gebruikt worden en werkt voor de analyse met een statistisch programma. De resultaten worden ook op kaart ingebracht in het GIS-programma Geomedia.

De peilindicator geeft een duidelijk beeld van de schommelingen van het waterpeil per seizoen of gespreid over enkele jaren. Zo blijkt dat 2012 een iets

natter jaar was dan gemiddeld. Voorts wordt de toestand van de waterpeilen ruimtelijk uitgebeeld op het niveau van Vlaanderen en per winning.

Voor de putten met een 'zeer laag peil' en een 'minimumpeil' maken we automatisch een grafiek van de evolutie van het waterpeil. Zo interpreteren we de peilreeksen snel op extreme waarden en/of mogelijk foutieve metingen. Naast het opvolgen van de algemene

toestand van de waterpeilen, kan een laag peil in een productieput ook wijzen op een putverstopping. Zo kan De Watergroep mogelijke problemen snel opsporen en – in dit geval letterlijk – aan de bron aanpakken.

Hydrogeologische expertise

In 2012 werd het hydrogeologisch onderzoek naar de winningsmogelijkheden in **Meerheuvel**, in de Maasvallei, afgerond. Conclusie is dat deze site zeer goede mogelijkheden biedt voor waterwinning aan grote debieten zonder het evenwicht van de grondwatertafel te verstoren. Het grondwater is er bovendien van nature zacht.

Sinds 2011 houden we er een zo constant mogelijk exploitatieregime aan om het peil meer geleidelijk te laten stijgen, zonder een continu op- en neergaan. Deze bedrijfsvoering moet de chemische reacties tussen water en gesteente beperken.

Daarnaast werd het onderzoek verdergezet naar de relatie tussen de peilstijgingen en de kwaliteitsveranderingen in onze grondwaterwinningen in de **kalksteenwaterlaag** in Pecq en Spiere.

De resultaten zijn duidelijk gunstig. Dit onderzoek wordt in 2013 verdergezet. De doelstelling is een duurzaam herstel van de waterlaag van de Carboonkalk, conform de EU-kaderrichtlijn Water.

Milieu en waterwinning in harmonie

De afdeling Winning en Leefmilieu heeft 18 **milieuvergunningaanvragen** ingediend. Daarbij werden drie ontheffingsaanvragen van de MER-plicht ingediend en bekomen: voor een nieuwe Krijtwinning in Aarschot, voor de uitbreiding van de winning in Groot-Overlaar en de nieuwe vergunning voor het waterproductiecentrum De Blankaart. Het hoofdaandeel van de milieudossiers heeft betrekking op de hernieuwing van de milieuvergunning voor waterproductiecentra, al dan niet met inbegrip van de winning. De Watergroep zet haar expertise ook in om milieudossiers op te stellen voor industriële klanten.

Daarnaast hebben we **advies** verleend bij heel wat **projecten van derden** binnen de beschermingszones

rond onze grondwaterwinnings. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar de mogelijke impact op onze bronnen. Zo trachten we de grondwaterreserves maximaal te vrijwaren.

Natuurbehoud en waterwinning gaan vaak hand in hand. Toch kunnen de effecten van een grondwaterwinning op de natuur niet altijd worden voorkomen of opgeheven. Omwille van de bedrijfszekerheid van de drinkwatervoorziening pleit De Watergroep ervoor dat bij het vastleggen van natuurdoelen rekening wordt gehouden met onze bestaande infrastructuur. Dit is onder meer het geval bij de interpretatie van de habitatrichtlijnen binnen de Europese NATURA2000-gebieden.

Een actieve inbreng in milieuwetgeving

We werken ook actief mee aan nieuwe ontwikkelingen op het vlak van **milieuwetgeving**. Zo werd in 2012 een visie ontwikkeld voor de herinfiltratie van bedrijfsafvalwater op waterproductiecentra, dit binnen de context van integraal waterbeleid. In Zele zal dit principe worden toegepast.

Samen met onze koepelorganisatie AquaFlanders pleiten we al jaren voor de invoering van de **permanente milieuvergunning** en de integratie van milieuvergunning en bouwvergunning in één **omgevingsvergunning**, wat in 2011 effectief door de Vlaamse Regering werd ingevoerd

en op termijn moet leiden tot een administratieve vereenvoudiging. In 2012 werd voortgewerkt aan twee conceptnota's, onder meer over de overgangsmaatregelen voor de omzetting van bestaande vergunningen met eindtermijn naar permanente milieuvergunningen. Ook de invulling van de unieke omgevingsvergunning krijgt stilaan vorm. De Watergroep pleit ervoor dat de waterwinning voor de openbare watervoorziening en het transport van water naar het openbaar distributienet voortaan op Vlaams in plaats van op provinciaal niveau zou worden beoordeeld.

De Watergroep heeft eveneens meegewerkt aan de voorbereiding van een **nieuw grondwaterdecreet**. Het bestaande decreet dateert van 1985 en is daarom niet langer aangepast aan de wetenschappelijke inzichten en de nieuwe bedreigingen. Hierbij vragen wij om een doeltreffend beschermings- en handhavingsbeleid, gekoppeld aan een sensibiliserende actie die de aandacht vestigt op het belang van een goed beschermde

ondergrond. Bij acuut risico is een snelle en efficiënte calamiteitenregeling noodzakelijk. Wij pleiten ook voor de oprichting van een specifiek fonds ter bescherming van de grondwatervoorraden en voor het uitvoeren van de nodige wetenschappelijke studies voor de afbakening van de beschermingszones. De werkmiddelen kunnen komen van de bestaande heffingen op de waterwinning, die zo op transparante manier worden ingezet.

Waterveiligheidsplannen beschermen onze bronnen

De Watergroep werkt aan waterveiligheidsplannen die de risico's voor de drinkwatervoorziening in kaart brengen, gekoppeld aan de bijhorende beheersmaatregelen. Ter voorbereiding werden in 2012 de **brondossiers** opgesteld voor alle kwetsbare grondwaterwinningen en alle oppervlaktewaterwinningen. Die dossiers omvatten onder meer de afbakening van de voedingszones, de aandachtsgebieden waarbinnen het grondwater na een zekere tijd de putten zal bereiken. Daarnaast werd voor de winningen in de Dijle- en de Voervallei, de winningen in Eisden en Meeswijk en de winningen in de Molenbeekvallei (Leuvense) de evolutie van

de grondwaterkwantiteit en -kwaliteit beschreven. Aanvullend inventariseert OVAM momenteel de risico-installaties ter hoogte van onze drinkwaterwinningen.

Om de grondwaterwinningen nog beter te beschermen, ontwikkelt De Watergroep bijkomende expertise met het uitvoeren van tracertesten op grondwaterwinningen. Dit wetenschappelijk instrument laat ons toe het transport van de vervuilende stoffen in de ondergrond te simuleren. De winning van Eisden/Meeswijk wordt hierbij gebruikt als proefproject, de effectieve testen volgen in 2013.

De materialenkringloop gesloten

Kalkpellets

In ons streven naar een duurzame waterwinning en -productie doen we doorlopend onderzoek naar het hergebruik van reststoffen zoals kalkpellets en waterijzer. In 2012 is de vernieuwde wetgeving in voege getreden die het mogelijk maakt deze reststoffen op een duurzame manier te hergebruiken.

We hebben een **grondstoffenverklaring** aangevraagd en verkregen voor het gebruik van oppervlaktewaterslib van waterproductiecentrum De Gavers als bodemverbeterend product. Er werden eveneens besprekingen opgestart met Aquafin voor het gebruik van sterk ijzerhoudend grondwaterslib op rioolwaterzuiveringsinstallaties. Tot slot werden mogelijkheden onderzocht om onze kalkpellets te hergebruiken in betontegels en waterijzer nuttig in te zetten in de biovergisting.

Naar een kleinere ecologische voetafdruk

De Watergroep draagt een ecologisch verantwoorde productie hoog in het vaandel. We verminderen onze ecologische voetafdruk stelselmatig door een meersporenbeleid toe te passen.

Vooreerst **verminderen** we het **energieverbruik** door te kiezen voor de meest efficiënte productieprocessen, energiezuinige apparatuur, frequentiesturing ... Deze ingrepen zijn het meest efficiënt voor het milieu en verlagen bovendien de exploitatiekosten.

In tweede instantie kiezen we resoluut voor **hernieuwbare energie**. De aangekochte elektriciteit is al jaren voor 100% afkomstig uit hernieuwbare energiebronnen. Op het waterproductiecentrum van Kluizen werd in het voorjaar van 2012 bovendien een **zonnepark** officieel ingehuldigd door minister Schauvliege. Dit zonnepark, met een vermogen van 4,5 MWp, werd aangelegd in samenwerking met de firma Ikaros Solar en is één van de grootste zonneparken van Vlaanderen. Ongeveer 80% van de productie zal op de site zelf worden verbruikt, het resterende deel wordt geïnjecteerd in het transmissienet van ELIA.

Op het dak van het nieuwe waterproductiecentrum in Haasrode werd een kleiner zonnepark van 160 kWp geplaatst. Ook hier zal opgewekte energie grotendeels in het productiecentrum zelf verbruikt worden.

Tot slot lopen er studies om een windturbine te plaatsen op de terreinen van De Watergroep in Lommel en Eeklo. Het bekomen van de nodige vergunningen is echter niet evident.

Een uniforme en efficiënte informatietechnologie

De Watergroep volgt de meest recente ontwikkelingen op het vlak van informatietechnologie om haar infrastructuur en werking optimaal te beheren. Het streven naar synergie en efficiëntieverhoging staat daarbij centraal.

Naar één platform voor centrale dispatching

Tot nog toe heeft elke provinciale directie van De Watergroep een eigen dispatchingsysteem om haar productie en distributie via telemetrie op te volgen. In plaats van te investeren in de vernieuwing van de vier dispatchings wordt één **centraal platform** ontwikkeld dat de 4 dispatchings integreert. De dispatching van Vlaams-Brabant is al operationeel op het centrale platform. In 2012 werd het centrale systeem volledig ontdebeld over twee sites en werden de studies voor de migratie van de dispatching van Limburg afgewerkt. De uitrol volgt in 2013. De migratie van de dispatchings van West- en Oost-Vlaanderen werd besteld en zal opgestart worden in 2013.

De evolutie naar één platform biedt tal van voordelen: een lagere exploitatiekost, een grotere bedrijfszekerheid, een efficiëntere inzet van personeel... De kern van de centrale dispatching is een gemeenschappelijke database waarin alle informatie van de procesvoering op een eenduidige en genormaliseerde manier wordt opgeslagen.

Deze data zullen worden gebruikt voor de opvolging van de procesvoering, de procescontrole en als basis voor de datawarehouse en managementrapportering.

Slimme watermeters op proef

De Watergroep werkt mee aan het **proefproject** rond de slimme water- en energiemeters in Leuven en Kessel-Lo. Ongeveer 200 watermeters, opgesteld bij onze huishoudelijke verbruikers, worden op een elektronische manier gekoppeld met de slimme energiemeter van Eandis. Elke dag worden de meetwaarden per kwartier, samen met een aantal alarmen doorgestuurd naar een database van De Watergroep.

Via dit proefproject willen we evalueren welke voordelen deze data kunnen bieden, hoe gedetailleerd de data moeten zijn en welke slimme, zinvolle diensten eventueel aan de klanten kunnen aangeboden worden.

Geografische info volop in beweging

Met een leidingnet van bijna 32.000 km en een uitgebreide productie- en distributie-infrastructuur is geografische informatie voor De Watergroep uitermate belangrijk. Het voorbije jaar liepen dan weer heel wat projecten om de GIS-systemen verder te verfijnen en te actualiseren.

Momenteel is het leidingnet van De Watergroep middenschaling ingetekend, wat betekent dat de info tot op een tiental meter nauwkeurig is. Vanaf 2014 zal het GRB (Grootschalig Referentiebestand) van AGIV (Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen) volledig afgerond zijn. Binnen deze context heeft De Watergroep sinds 2011 diverse projecten opgestart om de **grootschalige conversie** van haar leidingnet voor te bereiden, wat neerkomt op een nauwkeurigheid van 10 cm. In 2012 startte de nauwkeurige opmeting van alle bovengronds zichtbare leidingonderdelen, in totaal goed voor zo'n 365.000 toestellen. Dit project wordt uitgevoerd door een externe aannemer en zal tot eind 2014 lopen. Aansluitend wordt vanaf eind 2013 gestart met de hertekening van het leidingnet. Om te kunnen beantwoorden aan de vraag naar meer nauwkeurige plannen, wordt in tussentijd het leidingnet 'visueel verschoven' ten opzichte van de GRB-achtergrond. Zo kan De Watergroep nu al correctere plannen genereren en zal er bij de definitieve conversie bovendien minder manueel werk zijn.

De Watergroep heeft actief deelgenomen aan vernieuwende projecten binnen het Vlaamse geolandschap. Zo hebben we meegewerkt aan de proefprojecten rond **GIPOD** (Generiek Platform Openbaar Domein) om informatie over werken op openbaar domein digitaal uit te wisselen. Daarnaast is er de digitale fase het **KLIP** (Kabel en Leidingen Informatie Portaal). Daardoor zal in de toekomst één liggingsplan per planaanvraag worden bezorgd, daar waar vandaag elke kabel- en leidingbeheerder zijn plannen nog afzonderlijk bezorgt.

Voor het ontwerpen van nieuwe of aan te passen waterinfrastructuur maakt De Watergroep gebruik van diverse **CAD-programma's**. Het ontwerp van elektromechanische installaties gebeurt vanaf medio 2012 met de nieuwe Plant Design-software, die zich niet alleen richt naar het uitwerken van P&ID en 3D-modellen, maar ook naar rapportering, visualisaties en simulaties. Voor leidingontwerpen werd voortgewerkt aan de integratie met het GIS. Door gebruik te maken van een relationeel datamodel kunnen de CAD-tekeningen onmiddellijk in de GIS-databank worden geïmporteerd, zonder hertekening. In 2012 werden enkele proefprojecten opgestart om de laatste ontwikkelingen uit te testen.

Oorspronkelijke intekening tegenover GRB-achtergrond.

Vershoven intekening tegenover GRB-achtergrond.

De geografische informatie wordt steeds meer buiten de tekenkamers gebruikt, een evolutie die in de toekomst alleen maar zal versterken. Daarom heeft De Watergroep een GIS-viewer ter beschikking gesteld om ruimtelijke informatie te raadplegen. Een interne audit op deze toepassing bracht echter enkele problemen aan het licht. Daarom werd in 2012 een project opgestart om een nieuwe **GIS-viewer**, met de klemtoon op een eenvoudig gebruik en een goede beschikbaarheid voor alle mogelijke toepassingen. Het is de bedoeling dat de geografische informatie op termijn integraal deel uitmaakt van alle werkprocessen, het zogenaamde 'Enterprise GIS'.

Tot slot werden **mobiele toepassingen** uitgetest voor het gebruik van mobiel GIS en van digitale invulformulieren op het terrein. Dit proefproject loopt verder in 2013. Voor de toezichters van werken aan toevoerleidingen werden GPS-opmeettoestellen aangekocht, waarbij de as-built situatie nauwkeurig kan opmeten worden. Voor het verwerken van deze opmetingen naar de as-built tekeningen, met verdere doorkoppeling naar de GIS-databank, worden in 2013 nieuwe werkmethodes opgesteld.

Asset management stelt prioriteiten

De Watergroep heeft een gedetailleerde inventaris gemaakt van haar infrastructuur voor drinkwaterproductie, transport en distributie. Op basis van de veroudering van deze infrastructuur en de productiebehoeften op lange termijn, werd een theoretische investeringscurve uitgewerkt die een realistisch beeld geeft van onze prioriteiten voor de komende jaren. In de toekomst zal deze analyse nog verder worden uitgewerkt met kwalitatieve gegevens over de conditie van onze infrastructuur. Dit maakt het mogelijk de onderhoudskosten te optimaliseren.

Naar een informatieveilig bedrijf

De Watergroep zet in op veiligheid, ook op het vlak van informatietechnologie. Vooral het stijgende gebruik van sociale media en smartphones brengt veiligheidsrisico's mee.

Een aangepast beleid stelt ons in staat om proactief te werken en problemen te vermijden. Aan de hand van een veiligheidsplan worden er jaarlijks enkele projecten rond ICT-veiligheid uitgewerkt.

In 2012 werden volgende projecten opgestart:

- opstellen van het informatieveiligheidsbeleid van De Watergroep volgens de ISO 27002-norm
- opvolgen van corrigerende acties op basis van aanbevelingen na penetratietesten door Ernst & Young
- opzetten van een Disaster Recovery Data Center om onderbrekingen van bedrijfsactiviteiten tegen te gaan en kritieke bedrijfsprocessen snel opnieuw te kunnen opstarten na een grote storing of calamiteit.

Duurzame industriewaterprojecten

De business unit Industrie & Services van De Watergroep realiseerde de voorbije jaren verschillende succesvolle water-op-maatprojecten. Door de ruime expertise op het vlak van waterwinning en waterbehandeling doen steeds meer bedrijven voor hun waterhuishouding een beroep op De Watergroep. Ook in 2012 konden we opnieuw een aantal nieuwe klanten verwelkomen.

We zijn een toonaangevende partner in Vlaanderen en daarbuiten

Proceswater voor Oleon en Fuji Oil

Door een overeenkomst met Oleon en Fuji Oil voor de levering van proceswater vergroot De Watergroep haar activiteit in de Gentse Kanaalzone. **Oleon** uit Ertvelde verwerkt dierlijke vetten en plantaardige oliën. De productlijnen leveren vetzuren, glycerine en biodiesel. Het bedrijf zocht naar een alternatief voor zijn leidingwateraankoop (gemiddeld jaarverbruik tussen 600.000 en 720.000 m³) en voor de nabehandeling met ontharders en ionenwisselaars.

Fuji Oil, eveneens gevestigd in Ertvelde, maakt speciale oliën, vetten en bakkerijproducten met toepassingen in chocoladebereidingen, wafels, ijs ... Hoewel Fuji Oil een veel lager waterverbruik heeft (ongeveer 75.000 m³ per jaar), beschikt het wel over de nodige ruimte om een proceswaterinstallatie te bouwen. Zo kwam het concept van een geclusterd project tussen beide bedrijven tot stand. De leveringscapaciteit bedraagt 900.000 m³ op jaarbasis, met een kwaliteit van zacht en weinig gemineraliseerd proceswater. De installatie is opgebouwd uit ultrafiltratie en omgekeerde osmose.

Industriewaterproject draagt bij tot bescherming grondwatervoorraden

Voor het eerst in Vlaanderen werken twee drinkwaterbedrijven, IWVA (Intercommunale Waterleidingsmaatschappij van Veurne-Ambacht) en De Watergroep, samen om een water-op-maatproject te realiseren voor een bedrijf, namelijk **PepsiCo**. In Veurne produceert PepsiCo chips en snacks voor de Europese markt. Het bedrijf deed de afgelopen jaren heel wat inspanningen om het elektriciteits- en gasverbruik te verminderen. Ondanks het feit dat de waterconsumptie per kilo geproduceerd product met 40% gereduceerd

werd, verbruikte PepsiCo jaarlijks nog 300.000 m³ drinkwater. Om het waterverbruik verder terug te dringen sloot PepsiCo een contract met IWVA en De Watergroep voor een waterfiltratie-installatie waarmee ongeveer 60% van het water kan hergebruikt worden. Op deze manier kan het bedrijf minstens 180.000 m³ per jaar besparen. De totale jaarlijkse leveringscapaciteit van de installatie bedraagt 215.000 m³ proceswater met drinkwaterkwaliteit.

Nieuwe projecten bij bestaande klanten

Installatie bij Incopack

De Watergroep levert al geruime tijd proceswater bij **EOC** uit Oudenaarde en **Rousselot** uit Gent. Beide bedrijven waren dermate tevreden over de goede werking van hun installatie, dat ze besloten hebben om het contract met De Watergroep uit te breiden met de levering van gedemineraliseerd water.

Incopack uit Dilsen-Stokkem is actief in de voedingsnijverheid. Het bedrijf vervaardigt slagroom en desserts en verbruikt daarbij ongeveer 100.000 m³ drinkwater per jaar. Om aan de vraag van deze grote industriële klant tegemoet te komen, wordt het water afkomstig van het pompstation 'Eisden mijnsite' ter beschikking gesteld aan Incopack. Hiervoor heeft De Watergroep een leiding aangelegd tussen het pompstation en het bedrijf. Een meet- en sturingsinstallatie ter plaatse vergemakkelijkt de opvolging en rapportering. In november 2012 nam Incopack haar water-op-maatinstallatie in gebruik.

Bedrijf	Ruw water	Geleverde kwaliteit	Capaciteit (m ³ /j)
Taminco	kanaal Gent-Terneuzen	gedemineraliseerd water	700.000
Farm Frites	effluent	drinkwater	350.000
Citrique Belge	Gete	koelwater	1.700.000
Spano	kanaal Roeselare	proceswater	100.000
Rousselot	kanaal Gent-Terneuzen	drinkwater	650.000
Incopack	grondwater mijngebied	drinkwater	100.000
Grijs water (32 West-Vlaamse bedrijven)	oppervlaktewater	verschillende kwaliteiten (drinkwater, onthard, gedemineraliseerd ...)	1.800.000
Taminco	kanaal Gent-Terneuzen	gedemineraliseerd water	700.000
EOC	ondiep grondwater	proceswater	175.000
Marine Harvest Pieters	grondwater	drinkwater	80.000
Bravi	effluent	drinkwater	100.000
Veurne Snack Foods (PepsiCo)	effluent	drinkwater	250.000
Oleon & Fuji Oil	kanaal Gent-Terneuzen	zacht proceswater	900.000
Twee proefcontainers	flexibel inzetbaar	op maat	

Afvalwaterbeheer voor de toekomst

De Watergroep heeft de voorbije jaren samen met haar kennispartner Aquafin een stevige positie uitgebouwd op het vlak van afvalwaterbeheer. Met RioP bieden we aan gemeenten een totaaloplossing die alle rioleringsstaken coördineert. Daarnaast is er het modulaire concept RioAct en blijven andere vormen van structurele samenwerking mogelijk. Sinds kort worden alle rioleringsactiviteiten gebundeld in de business unit RioPACT.

De Watergroep en Aquafin bundelen de krachten in RioPACT

Op 1 september 2012 ging binnen De Watergroep een nieuwe business unit van start, die de naam RioPACT kreeg. Binnen deze business unit worden alle bestaande rioleringsactiviteiten gebundeld tot één geheel en dit in samenwerking met Aquafin. RioPACT heeft een breed gamma aan diensten voor gemeenten die zich bij hun rioleringsbeheer willen laten bijstaan door een partner met kennis en expertise.

RioPACT werkt directieoverschrijdend en zorgt voor een grote financiële transparantie aangezien de financiën rond rioleringen volledig afgezonderd zijn van de activiteit drinkwater. Binnen RioPACT werken zowel medewerkers van De Watergroep als van Aquafin.

RiOPACT

RioP en RioAct

De business unit RioPACT bundelt alle rioleringsactiviteiten van De Watergroep. Vooreerst is er het totaalpakket **RioP**, een formule die werd opgezet om gemeenten in staat te stellen tijdig de Vlaamse afvalwaterdoelstellingen te halen. Die doelstellingen vloeien op hun beurt voort uit de Europese Kaderrichtlijn Water. Wanneer een gemeente toetreedt, neemt RioP alle gemeentelijke rioleringstaken over. RioP staat ook in voor de financiering van de investeringsprojecten en vraagt de nodige subsidies aan. RioP werkt met individuele rekeningen per gemeente: alle middelen die een gemeente krijgt of ter beschikking stelt voor rioleringswerken, worden alleen voor die gemeente gebruikt. Als vergoeding voor de inbreng van hun rioleringsstelsel krijgen de gemeenten de mogelijkheid tot 25% van de economische waarde van hun riolering in cash te ontvangen, de rest wordt uitgekeerd in aandelen.

In 2010 werden binnen De Watergroep RioP-waterdiensten opgericht in West- en Oost-Vlaanderen en werden de bijhorende bestuursorganen geïnstalleerd.

In de andere provincies binnen het verzorgingsgebied van De Watergroep kan een gelijkaardige RioP-dienst worden opgericht op vraag van de vennoten.

Eind 2012 waren 13 gemeenten aangesloten bij RioP: 4 in West-Vlaanderen en 9 in Oost-Vlaanderen. Er zijn twee mogelijke toetredingsmomenten per jaar: op 1 januari en op 1 juli.

Naast het totaalpakket RioP is er ook **RioAct**: een modulair concept voor rioleringsbeheer op korte termijn, met een jaarlijks herzienbare overeenkomst. Eind 2012 waren 40 gemeenten aangesloten bij RioAct.

Naast RioP en RioAct kunnen gemeenten met De Watergroep eveneens een overeenkomst afsluiten voor specifieke taken op het vlak van afvalwaterbeheer. Het kan gaan om het maken van huisaansluitingen op de riolering of het onderhoud van gemeentelijke pompstations en rioolwaterzuiveringsinstallaties.

I-View voor beheer van pompinstallaties

Als belangrijke speler op het vlak van afvalwaterbeheer willen we over een performante tool beschikken om rioolpompinstallaties, pompgemalen en kleine zuiveringsinstallaties altijd en overal te kunnen beheren. Daartoe wordt binnen RioAct en RioP I-View ingezet. Het systeem verzamelt, verwerkt en toont alle relevante gegevens en zorgt ervoor dat het beheer

van de installaties efficiënt en voordelig verloopt. Het systeem is op een beveiligde manier toegankelijk via internet, ook voor gemeentelijke vennoten die hun eigen installaties wensen op te volgen. Zo werden eind 2012 in Oost-Vlaanderen meer dan 400 pompen en ruim 200 rioolpompinstallaties bewaakt door I-View.

Een overzicht van onze rioleringsprojecten

Op 31 december 2012 had De Watergroep met volgende gemeenten een dienstverleningsovereenkomst op het vlak van afvalwaterbeheer:

West-Vlaanderen

RioP

Anzegem, Tielt, Vleteren en Zedelgem

RioAct

Ardooie, Bredene, Deerlijk, Heuvelland, Kuurne, Lo-Reninge, Mesen, Meulebeke, Oostrozebeke, Roeselare, Waregem, Wervik, Wingene, Zonnebeke en Zwevegem

Huisaansluitingen op de riolering

Dentergem, Spiere-Helkijn, Wielsbeke

Oost-Vlaanderen

RioP

Eeklo, Kaprijke, Kruike, Laarne, Moerbeke, Ninove, Temse, Waasmunster en Wachtebeke

RioAct

Assenede, Berlare, Beveren, Denderleeuw, Evergem, Geraardsbergen, Haaltert, Herzele, Lochristi, Lokeren, Maldegem, Sint-Gillis-Waas, Sint-Laureins, Sint-Niklaas, Stekene, Waarschoot en Zele

Als onderaannemer voor Aquafin

Wetteren

Vlaams-Brabant

RioAct

Aarschot, Bierbeek, Roosdaal

Huisaansluitingen op de riolering

Herent en Lennik

Huisaansluitingen op de riolering in samenwerking met Aquafin

Diest, Haacht, Kampenhout, Kortenberg en Vilvoorde

Beheer en onderhoud van gemeentelijke rioolpompstations en afvalwaterzuiveringsinstallaties

Roosdaal en Rotselaar

Limburg

RioAct

As, Bilzen, Hamont-Achtel, Tessenderlo, Wellen

Door water verbonden

De medewerkers van De Watergroep zijn dag na dag in de weer om kwaliteitsvol water te leveren aan huishoudelijke en industriële klanten. Zij worden daarbij ondersteund door een eigentijds personeelsbeleid. De Watergroep staat voor een efficiënte en klantvriendelijke dienstverlening. Via opleidingen, vergelijkende studies en een professioneel klachtenmanagement houden we de vinger aan de pols.

We gaan duurzaam om met mensen en middelen

Een personeelsbeleid op maat van De Watergroep

De directie Personeel & Organisatie heeft haar dienstverlening geoptimaliseerd om zo te evolueren van een administratieve organisatie naar een modern, flexibel en klantgericht personeelsbeleid. Vijf bouwstenen spelen daarbij op elkaar in: structuur, medewerkers, klimaat, systemen en organisatie.

Het personeelsbeleid vertaalt de bedrijfsvisie vanuit drie dimensies:

- erkennen **dat** onze mensen het verschil maken,
- begrijpen **hoe** ze dat verschil kunnen maken,
- **ervoor zorgen** dat ze het verschil maken.

Binnen een toekomstgericht beleid is investeren in mensen uitermate belangrijk. Dat gebeurt in de praktijk op verschillende domeinen:

- de focus leggen op ontwikkeling
- verandering begeleiden (nieuwe visie, missie, waarden, bedrijfscultuur ...)
- leiderschap bepalen en ontwikkelen
- talentmanagement uitbouwen
- werken rond performance management en succession planning.

De voorbije jaren ontstond de nood aan een nieuw, transparant personeelsbeleid met aandacht voor ontwikkeling en groei. In samenspraak met de vakorganisaties is het **project functieclassificatie en -weging** opgestart. Daarbij worden alle bestaande functies op een objectieve en gestructureerde manier in kaart gebracht. Op basis van de resultaten zal een nieuwe functieclassificatie worden opgesteld.

Klantgerichtheid voorop

In het vormingsprogramma 2012 lag de klemtoon op de kerncompetentie **klantgerichtheid**. Toekomstige werkmeesters kregen een aangepaste opleiding 'klantencontact voor werkmeesters'. Voor medewerkers met een onthaalopdracht was er de opleiding 'klantgericht en professioneel onthaal'. Medewerkers die in contact komen met klanten en in het proces van klachtenbehandeling ingeschakeld zijn, volgden de

opleiding 'klantgerichtheid anders bekeken'. Daarbij kwamen zowel een correcte klachtenbehandeling als omgaan met agressieve reacties aan bod. Bij de organisatie van deze opleidingen werd er bijzondere aandacht besteed aan de begeleiding door de leidinggevenden. Zij leerden in aparte workshops hoe zij via persoonlijke ontwikkelingsplannen hun medewerkers kunnen coachen op klantgerichtheid. Daarnaast ging in 2012 een nieuw opleidingsproject voor toekomstige werkmeesters van start. Dit traject bestaat uit 5 modules: klantencontact, schriftelijke communicatie, waterleidingtechnieken, veiligheid voor werkmeesters en computervaardigheden.

Door te slagen voor de toetsen op het einde van elke module, bewijzen de deelnemers dat zij dit onderdeel voldoende beheersen om een functie op niveau van werkmeester op te nemen. 143 deelnemers zijn in dit opleidingstraject gestapt en hebben in het najaar van 2012 al de modules klantencontact en schriftelijke communicatie gevolgd. De overige modules volgen in het eerste semester van 2013.

Leren uit klachten

De Watergroep heeft 946 klachten ontvangen, waarvan er 921 ontvankelijk werden verklaard. Dit betekent een aanzienlijke stijging ten opzichte van 2011 (493 ontvankelijke klachten). Het aantal gegronde klachten steeg van 224 naar 304. Driekwart van de klachten werd digitaal ingediend: via mail of via de website.

Op het vlak van 'klantenzaken' werden de meeste klachten genoteerd rond **debiteurenopvolging**. Voorheen werd bij overschrijding van de vervaldatum van de facturen kosteloos een herinneringsbrief verzonden aan de klanten. Pas vanaf de tweede herinneringsbrief werden aanmaningskosten in rekening gebracht. Door het steeds toenemend aantal onbetaalde facturen, schakelde De Watergroep in 2012 over op een ander systeem: om de klanten aan te zetten tot een stipte betaling, wordt vanaf de eerste herinneringsbrief een kost van 7,5 euro aangerekend. Dit heeft geleid tot 246 ontvankelijke klachten. De klachtendienst heeft 242 klachten als

ongegronnd beoordeeld aangezien De Watergroep het recht heeft bij een eerste herinneringsbrief kosten aan te rekenen. Het aangerekende bedrag is marktconform.

Met betrekking tot **onjuiste facturatie** werden 53 ontvankelijke klachten genoteerd. Het gaat daarbij om foutieve persoonsgegevens, te hoge tarieven, te hoge raming van het verbruiksvolume, aanrekening van intresten en gerechtskosten, onjuiste meterstanden, onjuiste afrekening van standpijpvverhuring, aanrekening van een bevroren watermeter, sociale vrijstelling ... In 13 gevallen meende de klachtendienst dat er inderdaad sprake kon zijn van een vergissing, onjuiste verwerking van gegevens ...

Klanten die facturen blijven ontvangen voor het verbruik op een vorig adres, menen vaak dat de oorzaak hiervan bij De Watergroep te vinden is. Het grootste deel van de 30 klachten hieromtrent was echter ongegrond. Zeer vaak **verhuizen** klanten zonder de nodige gegevens door te geven aan De Watergroep, waardoor er geen gepaste eindafrekening kan worden gemaakt. Wanneer dan ook de nieuwe klant niets van zich laat horen, blijft de vertrekkende klant geregistreerd op het oude adres, met alle bijhorende gevolgen.

64 klanten dienden een klacht in na ontvangst van een **verhoogde verbruiksfactuur** door een aanzienlijk toegenomen verbruik. Hiervan werden 55 klachten als ongegrond beoordeeld, aangezien het verhoogde verbruik het gevolg was van niet-verborgen lekken. Niet-verborgen lekken komen volgens de bepalingen van het algemeen waterverkoopreglement niet in aanmerking voor een herberekening van de verbruiksfactuur. 2 klachten werden gegrond verklaard omdat het ging om ondergronds lekverlies dat in eerste instantie niet als dusdanig was erkend. In 7 dossiers heeft De Watergroep, om billijkheidsredenen en rekening houdend met zeer specifieke omstandigheden van het dossier, een minnelijke regeling met de klant uitgewerkt.

Tot slot kunnen heel wat klachten worden teruggebracht tot een **correcte communicatie** met de klant. Het gaat daarbij om inhoudelijk juiste en duidelijke informatie, die op een klantvriendelijke manier wordt overgebracht. Op dit vlak worden dan ook blijvende inspanningen geleverd.

Software ten dienste van een efficiëntere dienstverlening

De Watergroep houdt voortdurend de vinger aan de pols om haar werking nog efficiënter te laten verlopen, zo ook op informaticavlak. De verschillende softwarepakketten die binnen De Watergroep gebruikt worden voor klantgerichte administratie, worden gestroomlijnd in één Enterprise Resource Planning-systeem (ERP). Om deze overstap in goede banen te leiden, werd in 2012 het **Neptunusprogramma** opgestart. Dit programma bestaat uit drie hoofdprojecten:

- de **upgrade** van het klantenbeheersysteem **Arcado** naar een nieuwe softwareversie.
Hiervoor werkt De Watergroep al geruime tijd samen met AWW, wat leidt tot kostenbesparing én kennisdeling.
- het **Octopusproject**, waarbij een centraal systeem voor de planning en de opvolging van distributiewerken ontwikkeld wordt
- het **Horizonproject**, waardoor alle afdelingen met dezelfde databank gaan werken en gegevens dus maar één keer moeten worden ingegeven.

Het Neptunusprogramma zal de efficiëntie verhogen en de foutenmarge reduceren. Naast kostenbesparing en een betere opvolging van de activiteiten, wordt ook rapporteren achteraf een stuk eenvoudiger.

Daarnaast werd de overstap voorbereid van het bestaande Document Management Systeem (DMS) naar een nieuw systeem van Enterprise Content Management (ECM), waarbij het bestaande DMS en intranet gecombineerd worden. Hiervoor werd gekozen voor Microsoft Sharepoint. De omschakeling gebeurde op 2 januari 2013 en moet het werk efficiënter laten verlopen.

Nieuw intranet in Sharepoint

Kraantjeswater, ons product

Kraantjeswater is lekker en gezond drinkwater. En dat zetten we dan ook graag in de kijker. Twee nieuwe initiatieven dragen daar zeker toe bij: de waterbar van De Watergroep en de promotie van kraantjeswater bij de Limburgse horecazaken.

Gemeenten-vennoten kunnen de **waterbar** gratis ontlend voor activiteiten met minimaal 500 verwachte bezoekers. Zo willen we nog meer mensen overtuigen dat kraantjeswater volwaardig en lekker drinkwater is.

De provinciale directie Limburg werkt al sinds 2009 samen met IWM en de afvalintercommunale Limburg.net binnen het project **drinKraantjeswater**. In mei ging een nieuw luik van start met als doel kraantjeswater letterlijk op de kaart te zetten in de Limburgse horecazaken. Tot nog toe engageren 40 Limburgse horecazaken zich

drinKraantjeswater
water met een grote K

om kraantjeswater te serveren. Dat is niet alleen goed voor het milieu, maar ook voor de portefeuille. Om de uitbaters aan te moedigen en te belonen, ontvangen ze bij inschrijving een pakket met onder meer een set drinkglazen.

De Watergroep in dialoog

Symposia, congressen en samenwerkingsverbanden

De Watergroep werkt aan kennisuitwisseling binnen diverse platformen:

- **Biotreat:**
Europees project voor de ontwikkeling en evaluatie van microbiologische behandelingstechnieken voor de verwijdering van lage concentraties van bestrijdingsmiddelen uit grondwater
- **TAPES:**
Europees project over nieuwe verontreinigende stoffen
- **NANOTRACE:**
Europees project voor de ontwikkeling van het 'lab-on-a-chip'
- **BTO-werkgroep microbiologische analysemethoden** van KWR
- **BTO-werkgroep geo-informatie** van KWR
- **Samenwerking met de UGent** voor het opsporen van *Cryptosporidium* in oppervlakte- en drinkwater
- **Hydrocheck-werkgroep** van Belgaqua:
keuring van materialen die in contact komen met drinkwater
- **Diverse gespecialiseerde werkgroepen voor invoering van nieuwe analysemethoden** in het kader van de erkenning van het laboratorium (opstellen van methodevoorschriften in het Watercompendium van VITO)
- **Internationale Scheldec commissie**
- **AquaFlanders-werk- en stuurgroepen**
Waterbronnen, Infrastructuur en Milieu, WSP (Water Safety Planning), Communicatie, Integrale Waterfactuur, Tariefstructuren en Rioleringsbeleid
- **CIW-werkgroepen**
Bekkenwerking, Ecologisch Waterbeheer, Grondwater en Watertoets
- **KWR:** contactgroep putten, PBC risicobeheer bronnen, BTO vlakdekkende tijdreeksanalyse en BTO KWO-systemen
- **Technische Werkgroep Transhennuyère**
- **Samenwerking met universiteiten**
UGent, KULeuven, Ulg
- **Belgisch Comité voor Hydrogeologen**
- **International Association of Hydrogeologists**
- **Belgisch Comité voor Hydrogeologen (BCH)**
- **Beroepsvereniging van Vlaamse Milieuoördinatoren (VMC)**
- **Gebruikersgroep 'Intergraph Benelux'**
- **Platform Klant en Markt van KWR**
Kennisuitwisseling rond Europese regelgeving, SEPA, business proces management, incasso en de implementatie van een klantenmonitor
- **Flanders International Technical Agency (Fita)**
- **Op 2-3 april** namen Katleen De Leu en Ann Bijmens (marketing) deel aan het congres '**Water Utility Management and Pricing Policy**' van IWA in Cyprus, ze presenteerden er bovendien de eerste draft van de leaflet '*International Statistics for Water Services*' in de Working Group Statistics
- **Op 25 juni** (Milaan) en **30 november** (Lissabon) was De Watergroep vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van **Aqua Publica Europea**, de vereniging opgericht om het publieke karakter van de drinkwatersector in Europa te vrijwaren
- **In juni** nam een vertegenwoordiging van De Watergroep actief deel aan het seminarie dat het departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse Overheid organiseerde in **Seoul** (Zuid-Korea) met als thema '*Biodiversity and water issues*'. Jan Hammenecker gaf er een presentatie over '*The goals of smart tariffication of water*'
- **16-21 september:** IWA Wereld Water Congres in Busan, Zuid-Korea. Presentatie door Nico Vanhove over '*Duurzaam management van de grondwaterwinninginfrastructuur bij De Watergroep*', voorstelling '*International Statistics for Water Services*' door Jan Hammenecker (info over waterproductie, -tarieven, -verbruik, regulering van de markt in 47 landen en 180 steden). De databank vormde eveneens de basis voor de presentatie '*Tariffs, the state of the art. Smart tariffication and cost recovery.*' Luc Keustermans voerde besprekingen met het Nederlandse kennisinstituut KWR over de toekomstige samenwerking rond watertechnologisch onderzoek.

- **29 oktober - 1 november:** *The 6th International IWA Conference on Flotation for Water and Wastewater Systems, New York, deelnemers Jan Cromphout en Liesbeth Verdickt, presentaties door Jan Cromphout: 'Waterproductiecentrum Kluizen: keuze voor flotatie als meest geschikte behandelingstechnologie' en 'Waterproductiecentrum Kluizen: pneumatisch instelbare flotatie-nozzle, een eigen ontwerp van De Watergroep'*
- **14 november:** *Workshop Royal HaskoningDHV over Non Revenue Water, Amersfoort, deelnemers Gisèle Peleman, Maarten Torbeyns, presentatie door Gisèle Peleman: 'Aanpak NRW binnen De Watergroep'*
- **20 tot 21 november:** *Workshop KWR 'Visies van waterbedrijven op waterbehandeling', Antwerpen, deelnemers Jan Cromphout, Liesbeth Verdickt, Gisèle Peleman, presentatie door Jan Cromphout: 'Visie van De Watergroep op waterbehandeling', op 21 november bezoek aan waterproductiecentrum Kluizen*
- **26 tot 29 november:** *IWA Disinfection 2012 Conference, Mexico, deelnemers Jan Cromphout, Liesbeth Verdickt, presentatie door Jan Cromphout: 'Optimalisering van de ozonering in waterproductiecentrum Kluizen', waarbij de ozonodosis werd afgestemd op het verkrijgen van voldoende inactivatie van pathogenen in combinatie met minimale bromaatvorming*
- **6 december:** *deelname medewerkers laboratorium aan seminarie KVCV 'Drinkbaar water: meer dan ooit bedreigd?' (Malle)*

Opendeurdagen, bezoeken en evenementen

Opening zonnepark in Kluzen

Vietnamese delegatie bezoekt het waterproductiecentrum in Kluzen

Opening reservoir Molenberg

- Op 5 maart heeft Joke Schauvliege, Vlaamse minister van Leefmilieu, het **zonnepark** in **Kluzen** officieel geopend. Met zijn 14.600 panelen is dit het grootste Oost-Vlaamse zonnepanelenpark.
- Op 3 maart en 12 mei konden de omwonenden van de **grondwaterwinning** in **Biez** een bezoek brengen aan de ondergrondse winning, een initiatief in samenwerking met het gemeentebestuur Grez-Doiceau. In totaal werden meer dan 600 bezoekers rondgeleid.
- Op 12 maart ondertekende De Watergroep in Parijs een samenwerkingsovereenkomst met **SEDIF** (Syndicat des Eaux d'Ile de France) voor een ontwikkelingsproject in **Madagaskar**.
- Half mei bracht een Vietnamese delegatie uit de provincie Dihn Bihn een bezoek aan ons waterproductiecentrum in Kluzen, in het kader van een uitgebreid programma rond 'watervoorziening en sanitatie'.
- Op 28 juni werd het **reservoir Molenberg** in Geraardsbergen (Onkerzele) officieel in gebruik genomen.
- De gloednieuwe **waterbar** van De Watergroep werd ingezet bij volgende evenementen:
 - Oud-Limburgs Schuttersfeest Meeuwen-Gruitrode (eind juni)
 - Vierdaagse van de IJzer (eind augustus)
 - De Gordel in Overijse (2 september)
 - Scholenveldloop in Opwijk (21 september)
 - Open Bedrijvendag in Kluzen (7 oktober)
 - Kerstcorrida in Deerlijk (23 december)

- Begin september nam De Watergroep deel aan de technologiebeurs **Trilogie aan Zee**, het jaarlijkse evenement voor installateurs en techniekers.
- Tijdens **Open Bedrijvendag** – op zondag 7 oktober – trokken 1.700 bezoekers naar ons waterproductiecentrum in Kluizen, 500 bezoekers namen een kijkje achter de schermen van het waterproductiecentrum van Velm.
- **Dag van de Wetenschap**
Op zondag 25 november stelde De Watergroep twee locaties open: De Gavers in Harelbeke en het gloednieuwe waterproductiecentrum met centrale deelontharding in Haasrode. Ze waren samen goed voor 500 bezoekers. De Dag van de Wetenschap is een initiatief van de Vlaamse regering om wetenschap, wetenschappelijk onderzoek en technologische innovaties in de kijker zetten.

Open Bedrijvendag

Dag van de Wetenschap in De Gavers (Harelbeke)

Dag van de Wetenschap in Haasrode

Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de vennoten over de jaarrekening 2012

Het voorliggende verslag geeft een toelichting bij de jaarrekening 2012 en bij de verschillende bewegingen in de balans en de resultatenrekening, zodat deze in hun juiste context kunnen worden gesitueerd.

Om de leesbaarheid te bevorderen, zijn de bedragen in miljoen euro weergegeven.

Inleiding

In 2012 hebben zich enkele belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die een zichtbare impact hebben op de rekeningen en hun voorstelling.

- Op 1 januari 2012 werd het Stedelijk Waterbedrijf Sint-Niklaas overgenomen.
- Op 1 januari 2010 ging RioP van start. Met RioP biedt De Watergroep haar vennoten een totaaloplossing voor de sanering van hun afvalwater. In 2010 en 2011 traden er 14 gemeentes in West- en Oost-Vlaanderen toe tot RioP. Op 1 januari 2012 besliste één RioP-vennoot uit te treden en verder samen te werken op basis van een RioAct-overeenkomst.
- Op 28 maart 2012 werd er een raamovereenkomst afgesloten tussen de SWDE (Société Wallonne des Eaux) en De Watergroep in verband met de opheffing van de onverdeeldheid van de installaties afkomstig van de NMDW (Nationale Maatschappij der Waterleidingen). De bedoeling van deze overeenkomst is de duurzaamheid van de wederzijdse waterleveringen tussen de SWDE en De Watergroep te garanderen. De overdracht van de onroerende goederen tussen de SWDE en De Watergroep, die de onverdeeldheid met zich meebrengt, werd geregeld. Er werden bovendien afspraken gemaakt rond de wederzijdse verkoop van water en het aan De Watergroep gedelegeerde technische beheer van installaties van de SWDE.
- Om een getrouwer beeld van het vermogen van de onderneming weer te geven, besliste de Raad van Bestuur om de drinkwateraftakkingen te inventariseren en hun economische waarde tot uiting te brengen in de boeken.
- De waarderingsregels werden aangepast en vanaf boekjaar 2012 zullen de kosten van ontwerp, studie, controle op de uitvoering van de werken en de

medewerking aan de oplevering (in het kort 'engineeringkosten') een onderdeel vormen van de aanschaffingswaarde van de activa in aanbouw.

- In het kader van de Wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen heeft de Raad van Bestuur in het boekjaar 2007 een voorziening aangelegd van 245 miljoen euro. Deze voorziening wordt sindsdien jaarlijks aangepast op basis van geactualiseerde berekeningen.

Op deze en andere punten zal in extenso worden ingegaan in het vervolg van het jaarverslag.

De jaarrekening van De Watergroep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2012 sluit af met een balanstotaal van 1.900,4 miljoen euro en de resultatenrekening sluit af met een winst van 6,3 miljoen euro.

De cashflow stijgt met 25,32 miljoen euro. Dit cijfer geeft een goede indicatie van het autofinancierend vermogen van De Watergroep. Het toont aan hoeveel liquiditeiten vrijkomen om investeringen te financieren. Indien meer geïnvesteerd wordt dan de cashflow, zal dat moeten gebeuren met extra leningen.

In tegenstelling tot de klassieke berekening van de cashflow houdt De Watergroep ook rekening met de geactiveerde interne productie en de afschrijving op kapitaalsubsidies. De correctie voor deze niet-kasopbrengsten weegt in de meeste andere ondernemingen niet zwaar door, maar in De Watergroep maken ze een wezenlijk onderdeel uit van de opbrengsten.

Boekjaar	Resultaat	Afschrijvingen + Vorzieningen	Geactiveerde interne productie + Subsidies	Cashflow	Vershil met vorig jaar
2003	1,57	42,19	9,50	34,26	7,25
2004	5,48	44,39	9,73	40,14	5,88
2005	18,39	43,81	12,81	49,39	9,25
2006	-20,87	75,54	18,68	35,99	-13,40
2007	-0,25	67,87	13,22	54,40	18,41
2008	1,77	50,43	5,29	46,91	-7,49
2009	3,93	57,29	7,40	53,82	6,91
2010	-4,68	48,74	9,02	35,04	-18,78
2011	-6,33	44,61	8,92	29,36	-5,68
2012	6,32	63,81	15,45	54,68	25,32

Bespreking van de jaarrekening 2012

DE BALANS

Het balanstotaal is gestegen met 368 miljoen euro.

Deze stijging kan grotendeels toegewezen worden aan de hierboven besproken gebeurtenissen.

De herwaardering van de drinkwateraftakkingen heeft voor een grote impact op de balans (code 23 en code 12) gezorgd. In navolging van de herwaardering van de leidingen in 2007 werd in 2012 overgegaan tot activering van de **drinkwateraftakkingen**, dit met de bedoeling een correcter beeld te geven van het vermogen van de onderneming. Door middel van een waardeanalyse werd de **economische reconstructiewaarde** van de aftakkingen bepaald op **251,4 miljoen euro** en op 31-12-2012 voor dit bedrag in de boeken opgenomen. De herwaardering van de aftakkingen die dateren van voor 2012 werden via het eigen vermogen verwerkt (238,8 miljoen euro), de aftakkingen die in 2012 gerealiseerd werden via het bedrijfsresultaat (12,6 miljoen euro). De impact van deze herwaardering werd afgetoetst aan de toekomstige rentabiliteit van De Watergroep.

De actuariële berekening die de toekomstige pensioenverbintenis weergeeft, werd geactualiseerd op 31-12-2012. Er werd een bijkomende **voorziening voor pensioenen** aangelegd voor **253,4 miljoen euro** (code 16). De bijkomende voorziening vindt deels (236 miljoen euro) haar oorsprong in de wijziging van de assumpties (verdisconteringsvoet, sterftetabellen) die aan de basis liggen van de actuariële berekening. Dit gedeelte werd verwerkt via het eigen vermogen. De servicekost voor 2012 (17,2 miljoen euro) werd verwerkt via de resultatenrekening.

Op 01-01-2012 werd het Stedelijk Waterbedrijf **Sint-Niklaas** overgenomen.

De waarde van de door Sint-Niklaas **ingebrachte activa** bedraagt **9,5 miljoen euro**. De stad Sint-Niklaas verkreeg naar aanleiding van de overname een deelneming in het kapitaal van De Watergroep. Het betreft hier echter niet-volgestorte aandelen, waardoor dit geen impact heeft op het eigen vermogen.

Bij de splitsing van de NMDW (Nationale Maatschappij der Waterleidingen) in 1987 ontstonden de VMW (in 2013 hernoemd naar De Watergroep) en de SWDE. Een aantal installaties bleef in onverdeeldheid. In 2012 werd deze onverdeeldheid opgeheven. De Watergroep heeft haar aandeel in alle installaties in onverdeelde mede-eigendom overgedragen aan SWDE, ook haar installaties voor de productie en distributie van water die in het Waalse Gewest gelegen zijn. De **overgedragen activa** hebben een waarde van **10,5 miljoen euro** (code 22/27) en werden vergoed met de toekenning van volledig volgestorte **deelnemingen** in het kapitaal van **SWDE** (code 28). SWDE neemt de schuld verbonden aan de overgedragen installaties (1,6 miljoen euro) over. Als tegenprestatie ontving zij een volledig volgestorte **deelneming** in het kapitaal van **De Watergroep** (code 10).

Op 01-01-2012 werd de RioP-overeenkomst met de gemeente Lo-Reninge stopgezet. Vanaf 2012 zal De Watergroep met de gemeente samenwerken op basis van een RioAct-overeenkomst. Bij uittreding neemt de gemeente de riolering over in de staat waarin zij zich bevindt. De gemeente levert de RioP-aandelen in haar bezit kosteloos terug in bij De Watergroep en er wordt een afrekening gemaakt van de stand van het beschikbare werkkapitaal. De gemeente ontvangt of betaalt het saldo. Op het niveau van de balans betekent dit dat de **rioleringen uit de vaste activa** verdwijnen (-1,2 miljoen – code 23), **het kapitaal vermindert** (-0,9 miljoen – code 10) en het overgedragen resultaat

zal worden **uitgekeerd als dividend** (0,09 miljoen – code 14).

Om aan hun saneringsverplichtingen op bovengemeentelijk vlak te kunnen voldoen, hebben de drinkwaterbedrijven een contract afgesloten met Aquafin. De aangerekende kosten van Aquafin worden onder de bedrijfskosten opgenomen. Omdat de bijdragen van de abonnees ontoereikend zijn om de kosten van de zuivering te dragen, werd voorzien in een tussenkomst van het MINA-fonds. Deze tussenkomst wordt verwerkt via de bedrijfsopbrengsten.

In december 2012 werd al **een factuur van Aquafin** ontvangen met betrekking tot het eerste kwartaal van 2013 ten bedrage van 29,3 miljoen euro (code 440). Deze kosten werden via de overlopende rekening 'over te dragen kosten' (code 490) toegerekend aan boekjaar 2013.

Vanuit het **MINA-fonds** werd ook een **vooruitbetaling** ontvangen voor zijn tussenkomst voor het eerste kwartaal van 2013 ten bedrage van 29,4 miljoen euro. Dit bedrag werd ontvangen op de bank (code 55) en beïnvloedt ook de diverse schulden (code 48).

DE RESULTATENREKENING

De Watergroep sluit haar resultatenrekening van boekjaar 2012 af met een **winst van 6,3 miljoen euro**.

Bedrijfsresultaat

In tegenstelling tot vorig jaar (-2,7 miljoen euro) realiseert De Watergroep een **bedrijfswinst van 8 miljoen euro**. Het betere resultaat van De Watergroep kan niet aan één gebeurtenis worden toegewezen, maar meerdere parameters hebben hiertoe geleid.

Ondanks een lichte waterverbruikdaling, zien we een **stijging van de omzet** (code 70). De overname van het Stedelijk Waterbedrijf Sint-Niklaas zorgt voor een stijging in het aantal leveringseenheden en dus voor meer omzet. In combinatie met een aantal tariefstijgingen die zijn toegekend aan De Watergroep op basis van ingediende

tarieven dossiers zorgt dit voor een positieve balans.

De kosten voor **wateraankoop** (onder code 61) bij andere waterbedrijven is gestegen met **9 miljoen euro**. Zoals hierboven vermeld, regelt de raamovereenkomst afgesloten tussen de SWDE en De Watergroep voor de opheffing van de onverdeeldheid ook de wederzijdse verkopen van water tussen de waterbedrijven. De stijging van de waterkost is grotendeels te wijten aan de nieuwe modaliteiten van deze overeenkomst.

Zoals besproken, werd door middel van een waardeanalyse de **economische reconstructiewaarde** van de aftakkingen bepaald op 31-12-2012. De herwaardering van de aftakkingen gerealiseerd in 2012 verliep via het bedrijfsresultaat (code 61: -24,6 miljoen euro, code 70: - 11,9 miljoen euro).

De **'engineeringkosten'** worden vanaf dit boekjaar opgenomen in de aanschaffingswaarde van de activa in aanbouw. Praktisch betekent dit dat er een toeslagpercentage werd bepaald dat wordt toegepast op projecten waarvoor de medewerkers van De Watergroep zelf instaan voor het ontwerp, de studie, de controle op de uitvoering van de werken en de medewerking aan de oplevering. Dit toeslagpercentage werd afgetoetst aan de werkelijke engineeringkosten. Er wordt ook op toegezien dat na activering van dit toeslagpercentage de aanschaffingswaarde van het betreffende actief zijn marktwaarde niet overstijgt. Dit jaar werd er via de geproduceerde vaste activa (code 72) **5,9 miljoen euro** toegevoegd aan de activa in aanbouw.

Twee opeenvolgende loonindexeringen (06-2011 en 03-2012) en een verhoging van de werknemersbijdrage voor pensioenen (van 33% in 2011 naar 35% in 2012) zorgen ervoor dat de loonkosten gevoelig stijgen. Toch liggen de personeelskosten in 2012 **6,4 miljoen euro** lager dan in 2011. In 2011 werd er een bedrag van 10,3 miljoen euro gestort aan de pensioenreserve. Het kantoorgebouw van de centrale directie in Brussel werd eind 2009 in erfpacht gegeven. De meerwaarde die gerealiseerd werd op het gebouw, verminderd met de investeringskost van het nieuwe gebouw, werd eind 2011 doorgestort aan de pensioenkas.

Bij de rubriek voor de voorzieningen voor risico's en kosten (code 635/7) zien we een stijging van **22 miljoen euro**. Zoals eerder aangehaald, is de stijging van deze kosten bijna volledig te wijten aan een **extra voorziening** voor pensioenen. Er werd een servicekost van 17,2 miljoen euro geregistreerd. Het feit dat er 1 jaar langer gewerkt zal moeten worden in de toekomst creëert een bijkomende kost van 10 miljoen euro en de loonindexatie van 2% in maart 2012 zorgt ervoor dat er 7,2 miljoen euro bijkomend voorzien moet worden.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat is **-2,6 miljoen euro**.

Dit ligt in lijn met het resultaat van vorig boekjaar (-2,9 miljoen euro).

De Watergroep heeft in 2012 beslist te streven naar een **schuldstabilisatie**, behoudens speciale projecten (overnames, uitbreiding RioP-activiteit).

Uitzonderlijk resultaat

Het uitzonderlijke resultaat bedraagt **1 miljoen euro**.

Dit positieve resultaat is te danken aan de gerealiseerde meerwaarde op een aantal materiële vaste activa. Deze meerwaarde zal in 2013 conform de beslissing van de Raad van Bestuur van 28-03-2008 doorgestort worden aan de pensioenreserve.

RESULTATENREKENING PER WATERDIENST

De bijzondere analytische resultatenrekeningen per 31 december 2012 werden opgesteld op basis van een allocatiemodel dat gevalideerd werd door de Raad van Bestuur en de provinciale bureaus van de P-waterdiensten en de RioP-diensten. Het allocatiemodel gebruikt een aantal verdeelsleutels en doorloopt een aantal fases om zo tot een resultatenrekening per waterdienst te komen. De RioP-rekeningen zijn niet solidair. Dit betekent dat het resultaat toekomt aan de individuele gemeente en bijgevolg niet gebruikt kan worden voor het wegwerken van eventuele negatieve resultaten van andere waterdiensten.

Cijfers in miljoen euro	Resultaten P- en G-diensten	Verdeling resultaat G-dienst	Resultaten P-dienst na verdeling G-dienst
West-Vlaanderen	12,81	-13,09	-0,28
Oost-Vlaanderen	9,04	-6,90	2,14
Vlaams-Brabant	10,79	-10,74	0,05
Limburg	13,80	-12,38	1,42
Gemeenschappelijke waterdienst	-43,11	43,11	0,00
RioP West-Vlaanderen	0,58	0,00	0,58
RioP Oost-Vlaanderen	2,40	0,00	2,40
	6,31	0,00	6,31

P-dienst: provinciale waterdiensten

G-dienst: gemeenschappelijke waterdienst

DE RESULTAATVERWERKING

Wat de bestemming van de winst van het boekjaar per einde 2012 ten bedrage van 757.757 euro betreft, stelt de Raad van Bestuur van De Watergroep voor aan de Algemene Vergadering 665.954 euro over te dragen naar een volgend boekjaar.

Zoals hierboven gesteld, zijn de RioP-rekeningen niet solidair.

Door uit De Watergroep te treden, zegt Lo-Reninge het vennootschapscontract op en heeft de gemeente recht op uitbetaling van een scheidingsaandeel. Daarom stelt de Raad van Bestuur voor aan de Algemene Vergadering om de overgedragen winst van 91.803 euro op de individuele rekening van Lo-Reninge uit te keren als dividend.

KWIJTING VERLENEN

De Raad stelt tevens voor om kwijting te verlenen aan de bestuurders en aan de commissaris voor het uitgeoefende mandaat gedurende het boekjaar 2012.

Bijkomende elementen

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN DIE NA HET EINDE VAN HET BOEKJAAR HEBBEN PLAATSGEVONDEN

Niet van toepassing.

BESCHRIJVING VAN DE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Om potentiële risico's en onzekerheden beter te identificeren en te beheersen, is in het verleden al een afdeling Interne Audit opgericht die, aangestuurd door het Auditcomité, de nodige audits en controles doorvoert. Vanaf 2013 zal ook een Enterprise Risk Manager worden aangesteld, die een pragmatisch en gecoördineerd beleid zal uittekenen om op een systematische manier de relevante risico's te identificeren, te evalueren en te beheren.

Operationele risico's

- **Bevoorradingszekerheid**

De grond- en oppervlaktewaterwinningen staan continu onder druk, zowel inzake de kwaliteit van deze bronnen als de hoeveelheid die hieruit kan betrokken worden. Deze worden continu gemonitord.

Om de bevoorradingszekerheid te verhogen, worden de eigen bronnen aangevuld met externe leveringen en afspraken rond doorvoer.

In dit verband kan verwezen worden naar het Aqua. Duct-project, een samenwerkingsverband tussen De Watergroep, AWW en TMVW met een geraamde investering van 170 miljoen euro, en het leveringscontract op lange termijn (30 jaar), dat in 2012 met SWDE werd afgesloten.

- **Leveringsonderbrekingen**

Deze kunnen zich voordoen als gevolg van grote

breuken in het toevoer- of distributienet of ook door calamiteiten in productiecentra. De mogelijkheid dat dergelijke storingen zich voordoen is niet volledig uit te sluiten. Voor De Watergroep komt het erop aan om bij leveringsonderbrekingen de impact voor haar klanten maximaal te beperken.

- **Milieurisico's**

Als drinkwaterbedrijf zijn we volledig afhankelijk van een natuurlijk product. Daarom is de bescherming van waterwingebieden een belangrijke prioriteit. Hiervoor neemt De Watergroep proactief acties naar de wetgever om deze problematiek onder de aandacht te brengen en mee oplossingen aan te reiken.

- **IT-risico's**

Het falen van het IT-netwerk of van de ondersteunende IT-systemen kan problemen veroorzaken op het gebied van de algemene werking. De Watergroep neemt de nodige maatregelen om het IT-netwerk en de bijhorende IT-systemen in de mate van de technische en financiële mogelijkheden te ontdebelen en te verbeteren. De Watergroep heeft recovery-plannen opgesteld voor de meest cruciale IT-systemen en test deze geregeld uit.

- **Financiële risico's**
- **Kredietrisico**

Het kredietrisico is het risico dat een tegenpartij haar contractuele verplichtingen niet nakomt of haar schulden niet betaalt. De blootstelling aan dit risico is de laatste jaren in belangrijke mate toegenomen door de integratie van de sanering op de drinkwaterfactuur, waardoor de bedragen bijna verdubbeld zijn. Om dit risico zoveel mogelijk te ondervangen, werd in 2012 een nieuwe procedure voor de debiteurenopvolging ingevoerd. Deze heeft als doel de debiteurencyclus

te verkorten, wat moet leiden tot een versnelde en vollediger inning van de openstaande bedragen. Bijkomend werd een opvolgingsstap toegevoegd waarbij klanten proactief gecontacteerd worden in geval van achterstallige betalingen. Hierbij worden mogelijke problemen met betrekking tot de facturatie of de betaling snel gedetecteerd en gemedieerd.

-Tariefstelling

De Watergroep is actief in een mature markt zonder veel mogelijkheden tot groei en gekenmerkt door een permanente daling van de verbruiken per persoon. Dit laatste heeft een versterkt effect op de omzet door de gratis levering van de eerste 15 m³ per persoon, waardoor het gedeelte betalend verbruik aan grotere schommelingen onderhevig is. In deze gereguleerde markt is de tariefstelling onderworpen aan de goedkeuring van de minister van Economie, waardoor onzekerheden in hoogte en timing van tariefaanpassingen worden ingebouwd.

WERKZAAMHEDEN OP HET GEBIED VAN ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Om op een meer fundamenteel niveau bepaalde thema's binnen elke discipline te bestuderen, loopt er een uitgebreid programma voor onderzoek en ontwikkeling om nieuwe productieprocessen te ontwikkelen en de bestaande te verbeteren.

EIGEN ONDERZOEK

- **Flotatie:** Optimalisatie van de flotatie-filtratie-installatie van Kluizen.
- **IEX:** Verder onderzoek naar de verwijdering van natuurlijk organisch materiaal (NOM) met ionenuitwisseling met behulp van de SI-installatie (saturatie-index).
- **SI en corrosie:** Uit een literatuurstudie blijkt dat een SI-waarde > 0 ter bescherming van de leidingen weinig zinvol is. Het is aan te bevelen om in de toekomst te streven naar een SI van 0 of zelfs kleiner.
- **Conditiebepaling bestaande leidingen in**

vezelcement en grijs gietijzer: Er werd een methodiek ontwikkeld om op basis van conditiemetingen uitgevoerd op buisgedeelten van bestaande leidingen in vezelcement en grijs gietijzer een risicomatrix op te stellen die kan gebruikt worden als ondersteuning voor leidingnetbeheer en asset management.

- **Verwijdering micro-organismen:** Om de verschillende productieprocessen op het vlak van de verwijdering van micro-organismen te evalueren, zullen moderne technieken (o.a. flowcytometrie) worden onderzocht.
- **Optimalisatie desinfectie:** In Kluizen werd de ozonering geoptimaliseerd zodat de concentratie van bijproducten nu nog verder beneden de normwaarde ligt.
- **Kwaliteitsevolutie kanaal Bossuit-Kortrijk:** screening van organische micropolluenten via GC-MS.
- **Beschermingszones:** De beschermingszones rond de grondwaterwinningen worden opnieuw afgebakend door middel van nieuwe technologieën, ontwikkeld voor een optimale bescherming van de grondwaterwinningen.
- **Onderzoek naar chemische fenomenen in watervoerende grondwaterlagen** van de Carboonkalk.
- **Nieuwe leidingmaterialen en methodieken:** in onderzoek.
- **Onderzoek & Ontwikkeling** met externe partners.

ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

- **Onderzoek flocculatie als voorbehandeling voor ultrafiltratie:** In samenwerking met de KU Leuven werd dit thesisonderzoek opgestart.
- **Nanofiltratie: Estab en Cerawater:** In samenwerking met diverse binnen- en buitenlandse onderzoeksinstellingen werkt De Watergroep ook mee aan de ontwikkeling van nanofiltratiemembranen.
- **Blauwe Cirkel:** De Blauwe Cirkel is een onderzoeksproject rond het duurzaam hergebruik van water en de valorisatie van de reststromen.
- **EU-project Biotreat** (samen met UGent en KU Leuven) rond de biologische verwijdering van organische polluenten.
- **TAPES:** Europees samenwerkingsproject waarin de algemene groep van de emerging substances in drink- en afvalwater zal bestudeerd worden.
- **KWR:** De Watergroep nam actief deel aan het BTO-onderzoek van KWR naar de ontwikkeling van opportu-

nistische pathogenen in het distributienetwerk: het eindrapport wordt in 2013 verwacht.

HET BESTAAN VAN BIJKANTOREN

Niet van toepassing.

BELANGRIJKE VERLIEZEN

Niet van toepassing.

GEBRUIK VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Het belangrijkste sturingsinstrument gebruikt door De Watergroep voor het beperken van het financiële risico op de uitstaande schuld is de spreiding ervan. Dit zowel over verschillende aanbieders, verschillende looptijden als naar vervaldatum.

Wat dit laatste betreft, is er door omstandigheden een piek van te herfinancieren schulden in 2015 ten bedrage van 67,6 miljoen euro, dit terwijl De Watergroep streeft naar een gemiddelde van 35 miljoen euro. Daarom werd de rente op een lening bij BNP Paribas Fortis voor 22,5 miljoen euro vastgeklekt op 3,265% mits een Interest Rate Swap (IRS). Dit vermindert het renterisico en draagt tegelijk bij tot een grotere spreiding in de looptijden.

De jaarlijkse aflossing blijft behouden, de vijfjaarlijkse herzienbare rente gebaseerd op ISDAFIX 5 jaar + 48 basispunten, wordt omgezet in een vaste rentevoet van 3,265% per jaar. Deze renteswap gaat in vanaf de eerste herziening in 2015. Op dat moment staat voor de lening nog 22,5 miljoen euro open. De jaarlijkse aflossingen bedragen 1,5 miljoen euro.

OMSTANDIGHEDEN DIE DE ONTWIKKELING VAN DE VENNOOTSCHAP AANMERKELIJK KUNNEN BEINVLOEDEN

Niet van toepassing.

AUDITCOMITE

Ten minste één lid van het auditcomité is een onafhankelijke bestuurder die de nodige deskundigheid bezit op het gebied van boekhouding en audit.

BIJKOMENDE INFORMATIE

Kapitaalsubsidies (Art. 100, 5° c W.Venn.):

In 2012 werden er door het Vlaamse Gewest in het kader van rioleringsprojecten voor 6.972.617,81 euro kapitaalsubsidies toegekend. Er werd een bedrag uitbetaald van 3.690.250 euro met betrekking tot eerder toegekende subsidies.

BALANS DE WATERGROEP - ACTIVA

	Codes	2012	2011
ACTIVA			
VASTE ACTIVA	20/28	1.673.182.286,27	1.383.516.053,40
Oprichtingskosten	20	0,00	0,00
Immateriële vaste activa	21	6.581.817,79	8.060.491,77
Materiële vaste activa	22/27	1.656.072.040,18	1.375.403.938,33
Terreinen en gebouwen	22	271.864.489,14	283.090.603,78
Installaties, machines en uitrustingen	23	1.294.246.625,02	1.026.013.061,45
Meubilair en rollend materieel	24	6.020.817,30	6.606.437,62
Leasing en soortgelijke rechten	25	0,00	0,00
Overige materiële vaste activa	26	0,00	0,00
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	83.940.108,72	59.693.835,48
Financiële vaste activa	28	10.528.428,30	51.623,30
Verbonden ondernemingen	280/1	0,00	0,00
Deelnemingen	280	0,00	0,00
Vorderingen	281	0,00	0,00
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282/3	0,00	0,00
Deelnemingen	282	0,00	0,00
Vorderingen	283	0,00	0,00
Andere financiële vaste activa	284/8	10.528.428,30	51.623,30
Aandelen	284	10.483.002,50	6.197,50
Vorderingen en borgtochten in contanten	285/8	45.425,80	45.425,80
VLOTTENDE ACTIVA		227.178.903,59	149.074.298,38
Vorderingen op meer dan een jaar	29	0,00	0,00
Handelsvorderingen	290	0,00	0,00
Overige vorderingen	291	0,00	0,00
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	3.950.040,48	3.638.348,40
Voorraden	30/36	3.950.040,48	3.638.348,40
Grond- en hulpstoffen	30/1	3.831.198,10	3.488.398,54
Goederen in bewerking	32	118.842,38	149.949,86
Gereed product	33	0,00	0,00
Handelsgoederen	34	0,00	0,00
Onroerende goederen bestemd voor verkoop	35	0,00	0,00
Vooruitbetalingen	36	0,00	0,00
Bestellingen in uitvoering	37	0,00	0,00
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/1	115.709.001,58	98.037.385,36
Handelsvorderingen	40	79.952.194,10	73.214.859,64
Overige vorderingen	41	35.756.807,48	24.822.525,72
Geldbeleggingen	50/53	30.000.000,00	30.000.000,71
Eigen aandelen	50	0,00	0,00
Overige beleggingen	51/53	30.000.000,00	30.000.000,71
Liquide middelen	54/58	45.144.437,54	14.272.438,76
Overlopende rekeningen	490/1	32.375.423,99	3.126.125,15
TOTAAL DER ACTIVA		1.900.361.189,86	1.532.590.351,78

BALANS DE WATERGROEP - PASSIVA

	Codes	2012	2011
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN	10/15	812.021.106,68	799.437.521,23
Kapitaal	10	630.482.049,57	629.025.049,46
Geplaatst kapitaal	100	868.498.250,00	861.311.725,00
Niet opgevraagd kapitaal	101	-238.016.200,43	-232.286.675,54
Uitgiftepremies	11	0,00	0,00
Herwaarderingsmeerwaarden	12	2.531.221,29	0,00
Reserves	13	83.900.161,30	83.900.161,30
Wettelijke reserve	130	83.900.161,30	83.900.161,30
Onbeschikbare reserves	131	0,00	0,00
Voor eigen aandelen	1310	0,00	0,00
Andere	1311	0,00	0,00
Belastingvrije reserves	132	0,00	0,00
Beschikbare reserves	133	0,00	0,00
Overgedragen winst/verlies	14	665.954,03	-5.561.597,11
Kapitaalsubsidies	15	94.441.720,49	92.073.907,58
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	16	561.746.930,46	310.153.977,54
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	561.746.930,46	310.153.977,54
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160	539.037.369,54	286.123.883,62
Belastingen	161	0,00	0,00
Grote onderhouds- en herstellingswerken	162	16.522.511,35	16.526.423,85
Overige risico's en kosten	163/5	6.187.049,57	7.503.670,07
Uitgestelde belastingen	168	0,00	0,00
SCHULDEN	17/49	526.593.152,72	422.998.853,01
Schulden op meer dan één jaar	17	222.466.600,19	222.357.257,49
Financiële schulden	170/174	218.845.072,99	211.719.993,69
Achtergestelde leningen	170	0,00	0,00
Niet achtergestelde obligatieleningen	171	0,00	1.518.347,83
Leasingschulden en soortgelijke schulden	172	0,00	0,00
Kredietinstellingen	173	218.845.072,99	210.201.645,86
Overige leningen	174	0,00	0,00
Handelsschulden	175	0,00	0,00
Leveranciers	1750	0,00	0,00
Te betalen wissels	1751	0,00	0,00
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	176	3.614.692,86	3.614.025,10
Overige schulden	178/9	6.834,34	7.023.238,70
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	237.646.592,03	146.711.953,95
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	13.984.258,22	12.132.888,14
Financiële schulden	43	0,00	0,00
Kredietinstellingen	430/8	0,00	0,00
Overige leningen	439	0,00	0,00
Handelsschulden	44	118.901.922,46	64.900.738,21
Leveranciers	440/5	118.901.922,46	64.900.738,21
Te betalen wissels	441	0,00	0,00
Ontvangen vooruitbetalingen	46	26.778.145,26	26.670.543,90
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	8.007.977,45	8.121.097,18
Belastingen	450/3	2.642.344,05	2.715.185,52
Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	5.365.633,40	5.405.911,66
Overige schulden	47/48	69.974.288,64	34.886.686,52
Overlopende rekeningen	492/3	66.479.960,51	53.929.641,58
TOTAAL DER PASSIVA		1.900.361.189,86	1.532.590.351,78

RESULTATENREKENING DE WATERGROEP

	Codes	2012	2011
RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	532.754.849,87	503.333.127,45
Omzet	70	439.509.830,29	425.455.131,33
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	-31.107,48	-193.837,09
Geproduceerde vaste activa	72	10.846.383,14	4.640.002,98
Andere bedrijfsopbrengsten	74	82.429.743,92	73.431.830,23
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-524.875.636,16	-506.049.119,26
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-8.128.921,46	-8.085.147,70
Aankopen	600/8	-8.471.721,74	-7.795.118,04
Voorraad: afname (toename)	609	342.800,28	-290.029,66
Diensten en diverse goederen	61	-336.349.283,53	-327.772.314,20
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-95.856.121,90	-102.287.355,14
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-47.714.197,44	-47.532.229,96
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-695.581,05	-3.682.222,07
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	-15.402.119,00	6.608.207,42
Andere bedrijfskosten	640/8	-20.729.411,78	-23.298.057,61
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	7.879.213,71	-2.715.991,81
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	5.364.337,31	4.810.827,57
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	756.988,94	528.718,24
Andere financiële opbrengsten	752/9	4.607.348,37	4.282.109,33
FINANCIËLE KOSTEN	65	-7.923.964,95	-7.745.110,83
Kosten van schulden	650	-7.809.458,44	-7.508.434,16
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-114.506,51	-236.676,67
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	5.319.586,07	-5.650.275,07
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	1.064.483,05	845.453,71
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	5.523,68	17.972,38
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	829.350,29	572.703,81
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	229.609,08	254.777,52
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	-64.714,75	-1.527.662,59
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-36.835,75	-1.473.124,59
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-27.879,00	-54.538,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	6.319.354,37	-6.332.483,95
TE BESTEMMEN WINST (VERLIJES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	6.319.354,37	-6.332.483,95
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIJES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	-5.561.597,11	770.886,84
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIJES -)	(14)	665.954,03	-5.561.597,11
UIT TE KEREN WINST	694/6	91.803,23	0,00

CENTRALE DIENST

	Codes	2012	2011
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	298.960,07	222.449,55
Omzet	70	0,00	0,00
Vaste vergoeding	7000	0,00	0,00
Meerverbruik	7010	0,00	0,00
Bijdrage zuivering	7011	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	7012	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	0,00	0,00
Andere omzet	702/9	0,00	0,00
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	74	297.645,38	221.199,55
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	0,00	0,00
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	297.645,38	221.199,55
Interne verdeling opbrengsten	799	1.314,69	1.250,00
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-298.960,07	-222.449,55
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	0,00	0,00
Aankopen	600/8	-8.471.113,09	-7.795.118,04
Voorraad: afname (toename)	609	8.471.113,09	7.795.118,04
Diensten en diverse goederen	61	-12.006.092,39	-10.537.159,73
Bijdrage zuivering	61202	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	61203	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	0,00	0,00
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-12.006.092,39	-10.537.159,73
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-13.711.934,91	-23.000.211,75
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-2.883.631,97	-2.927.253,58
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	2.243,16	2.384,82
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	-25.783.785,98	2.553.527,16
Andere bedrijfskosten	640/8	-2.468.767,57	-1.360.463,22
Allocatie bedrijfskosten	6499	56.735.491,26	35.213.300,09
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	966.870,96	1.042.699,51
Allocatie 2: C -> P & G	64998	55.768.620,30	34.170.600,58
Allocatie 3: G -> P	64999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	-182.481,67	-166.573,34
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	0,00	0,00

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening Centrale Dienst

	Codes	2012	2011
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	522.227,08	278.586,00
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	519.683,93	278.062,78
Andere financiële opbrengsten	752/9	2.543,15	523,22
FINANCIËLE KOSTEN	65	-522.227,08	-278.586,00
Kosten van schulden	650	-7.376.098,55	-7.236.433,82
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-4.397,90	-23.246,39
Allocatie financiële kosten	6599	6.858.269,37	6.981.094,21
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	6.858.269,37	6.981.094,21
Allocatie 3: G -> P	65999	0,00	0,00
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	0,00	0,00
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	930.347,86	145.518,36
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	4.850,63	75,87
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	735.290,25	4.459,27
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	190.206,98	140.983,22
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	-930.347,86	-145.518,36
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	0,00	-1.023,21
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-5.521,83	-25.291,17
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	-924.826,03	-119.203,98
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	-924.826,03	-119.203,98
Allocatie 3: G -> P	66999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	0,00	0,00
TE BESTEMMEN WINST (VERLIJES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	0,00	0,00
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIJES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	0,00	0,00
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIJES -)	(14)	0,00	0,00
UIT TE KEREN WINST	694/6	0,00	0,00

G-DIENST

	Codes	2012	2011
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	5.260.967,25	3.729.071,49
Omzet	70	2.386.372,10	2.270.078,69
Vaste vergoeding	7000	0,00	0,00
Meerverbruik	7010	0,00	-21.734,20
Bijdrage zuivering	7011	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	7012	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	0,00	0,00
Andere omzet	702/9	2.386.372,10	2.291.812,89
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	2.484.097,70	196.841,41
Andere bedrijfsopbrengsten	74	200.947,92	1.071.366,19
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	0,00	0,00
Bedrijfssubsidies	74001	58.886,07	4.805,30
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	142.061,85	1.066.560,89
Interne verdeling opbrengsten	799	189.549,53	190.785,20
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-5.260.967,25	-3.729.071,49
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	0,00	0,02
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	0,00	0,02
Diensten en diverse goederen	61	-2.291.289,58	-2.870.747,78
Bijdrage zuivering	61202	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	61203	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	0,00	0,00
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-2.291.289,58	-2.870.747,78
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-9.657.617,80	-8.990.911,55
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-23.133.879,73	-23.730.400,26
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	7.463,89	-19.156,37
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	0,00	0,00
Andere bedrijfskosten	640/8	-491.362,38	-1.716.477,80
Allocatie bedrijfskosten	6499	26.909.585,53	31.238.831,57
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	-966.870,96	-1.042.699,51
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-17.314.806,05	-9.870.920,18
Allocatie 3: G -> P	64999	45.191.262,54	42.152.451,27
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	-0,01
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	3.396.132,86	2.359.790,68
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	0,00	0,00

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening G-Dienst

	Codes	2012	2011
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	4.552.501,99	4.224.177,63
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	0,00	0,00
Andere financiële opbrengsten	752/9	4.552.501,99	4.224.177,63
FINANCIËLE KOSTEN	65	-4.552.501,99	-4.224.177,63
Kosten van schulden	650	-94.164,21	-106.276,51
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-0,02	0,00
Allocatie financiële kosten	6599	-4.458.337,76	-4.117.901,12
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	-2.685.646,82	-2.816.629,48
Allocatie 3: G -> P	65999	-1.772.690,94	-1.301.271,64
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	0,00	0,00
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	2.714,92	403.700,70
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	614,92	17.711,71
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	2.100,00	369.940,61
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	0,00	16.048,38
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	-2.714,92	-403.700,70
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-36.386,74	-576.292,72
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	0,00	0,00
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	33.671,82	172.592,02
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	344.556,09	47.847,68
Allocatie 3: G -> P	66999	-310.884,27	124.744,34
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	0,00	0,00
TE BESTEMMEN WINST (VERLIJES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	0,00	0,00
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIJES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	0,00	0,00
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIJES -)	(14)	0,00	0,00
UIT TE KEREN WINST	694/6	0,00	0,00

PROVINCIALE DIRECTIE WEST-VLAANDEREN

	Codes	2012	2011
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	140.141.730,40	132.369.509,84
Omzet	70	118.347.950,57	114.580.787,11
Vaste vergoeding	7000	17.210.414,78	16.539.367,48
Meerverbruik	7010	40.616.758,68	38.479.842,25
Bijdrage zuivering	7011	21.730.448,86	21.987.120,21
Bijdrage afvoer	7012	26.757.034,52	26.388.886,70
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	1.018.871,60	-140.686,15
Andere omzet	702/9	11.014.422,13	11.326.256,62
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	2.609.016,66	768.905,83
Andere bedrijfsopbrengsten	74	19.375.144,63	17.211.258,42
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	16.343.002,09	15.350.925,47
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	3.032.142,54	1.860.332,95
Interne verdeling opbrengsten	799	-190.381,46	-191.441,52
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-140.044.482,51	-136.857.875,30
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-1.856.026,41	-1.989.965,31
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-1.856.026,41	-1.989.965,31
Diensten en diverse goederen	61	-81.639.390,91	-82.846.851,24
Bijdrage zuivering	61202	-36.967.489,84	-35.837.284,10
Bijdrage afvoer	61203	-26.757.034,52	-26.388.886,68
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	-1.018.871,60	140.686,14
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-16.895.994,95	-20.761.366,60
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-20.278.923,26	-19.514.654,46
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-6.481.347,77	-6.266.583,03
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-177.061,21	-1.365.541,18
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	2.236.792,96	1.342.391,45
Andere bedrijfskosten	640/8	-4.850.717,32	-5.478.508,58
Allocatie bedrijfskosten	6499	-25.691.956,34	-19.956.813,14
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-11.971.672,02	-7.391.343,46
Allocatie 3: G -> P	64999	-13.720.284,32	-12.565.469,68
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	-1.305.852,25	-781.349,81
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	97.247,89	-4.488.365,46

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening provinciale directie West-Vlaanderen

	Codes	2012	2011
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	146.570,83	142.029,96
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	94.330,10	84.621,48
Andere financiële opbrengsten	752/9	52.240,73	57.408,48
FINANCIËLE KOSTEN	65	-857.440,54	-1.015.023,46
Kosten van schulden	650	0,00	0,00
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-2.663,26	-1.788,96
Allocatie financiële kosten	6599	-854.777,28	-1.013.234,50
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	-1.390.783,57	-1.392.411,75
Allocatie 3: G -> P	65999	536.006,29	379.177,25
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	-613.621,82	-5.361.358,96
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	70.468,90	146.762,78
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	0,00
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	43.560,04	73.625,00
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	26.908,86	73.137,78
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	267.287,75	-89.916,28
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-174,95	-75.679,77
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-5.612,87	-44,61
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	273.075,57	-14.191,90
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	179.073,89	22.157,33
Allocatie 3: G -> P	66999	94.001,68	-36.349,23
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	-275.865,17	-5.304.512,46
TE BESTEMMEN WINST (VERLIJES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	-275.865,17	-5.304.512,46
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIJES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	-14.645.785,06	-9.341.272,60
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIJES -)	(14)	-14.921.650,23	-14.645.785,06
UIT TE KEREN WINST	694/6	0,00	0,00

PROVINCIALE DIRECTIE OOST-VLAANDEREN

	Codes	2012	2011
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	92.019.740,23	81.685.299,88
Omzet	70	74.767.604,91	69.329.221,23
Vaste vergoeding	7000	10.842.319,17	9.914.560,10
Meerverbruik	7010	27.556.342,64	24.595.229,17
Bijdrage zuivering	7011	16.435.223,56	14.835.481,32
Bijdrage afvoer	7012	13.871.497,40	11.839.778,01
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	543.490,72	-32.815,05
Andere omzet	702/9	5.518.731,42	8.176.987,68
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	1.451.216,95	695.241,98
Andere bedrijfsopbrengsten	74	15.799.731,34	11.660.048,94
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	12.381.716,75	10.348.943,85
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	3.418.014,59	1.311.105,09
Interne verdeling opbrengsten	799	1.187,03	787,73
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-89.660.705,56	-81.889.228,46
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-1.564.160,03	-1.504.438,50
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-1.564.160,03	-1.504.438,50
Diensten en diverse goederen	61	-57.178.886,91	-50.893.926,17
Bijdrage zuivering	61202	-27.958.177,89	-24.172.165,97
Bijdrage afvoer	61203	-13.871.497,40	-11.839.778,01
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	-543.490,72	32.815,05
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-14.805.720,90	-14.914.797,24
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-13.777.535,48	-12.866.117,25
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-3.068.426,11	-2.803.871,49
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	60.018,89	-191.965,58
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	3.549.642,89	735.296,14
Andere bedrijfskosten	640/8	-2.293.677,94	-2.406.367,98
Allocatie bedrijfskosten	6499	-13.735.128,30	-10.553.378,61
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-6.503.012,87	-4.018.840,91
Allocatie 3: G -> P	64999	-7.232.115,43	-6.534.537,70
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	-1.652.552,57	-1.404.459,02
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	2.359.034,67	-203.928,58

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening provinciale directie Oost-Vlaanderen

	Codes	2012	2011
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	33.609,64	1.239,37
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	33.609,64	1.239,37
Andere financiële opbrengsten	752/9	0,00	0,00
FINANCIËLE KOSTEN	65	-403.312,32	-447.548,02
Kosten van schulden	650	0,00	0,00
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-1.359,60	-24,55
Allocatie financiële kosten	6599	-401.952,72	-447.523,47
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	-684.497,75	-652.536,75
Allocatie 3: G -> P	65999	282.545,03	205.013,28
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	1.989.331,99	-650.237,23
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	14.300,23	37.704,60
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	0,00
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	10.200,00	29.801,45
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	4.100,23	7.903,15
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	133.620,68	-13.023,01
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-127,66	-2.895,66
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-4.067,71	-527,22
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	137.816,05	-9.600,13
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	88.264,94	10.053,13
Allocatie 3: G -> P	66999	49.551,11	-19.653,26
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	2.137.252,90	-625.555,64
TE BESTEMMEN WINST (VERLIJES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	2.137.252,90	-625.555,64
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIJES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	2.987.434,59	3.612.990,23
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIJES -)	(14)	5.124.687,49	2.987.434,59
UIT TE KEREN WINST	694/6	0,00	0,00

PROVINCIALE DIRECTIE VLAAMS-BRABANT

	Codes	2012	2011
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	138.950.050,63	130.305.762,85
Omzet	70	114.753.010,55	110.141.412,94
Vaste vergoeding	7000	13.870.404,21	13.319.445,46
Meerverbruik	7010	35.073.721,35	34.458.455,47
Bijdrage zuivering	7011	23.706.691,34	22.812.964,70
Bijdrage afvoer	7012	29.958.875,09	29.002.391,07
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	701.667,53	20.180,87
Andere omzet	702/9	11.441.651,03	10.527.975,37
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	-31.107,48	-193.837,09
Geproduceerde vaste activa	72	2.100.557,85	1.064.736,41
Andere bedrijfsopbrengsten	74	22.128.904,40	19.293.450,59
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	17.883.903,00	15.904.693,06
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	4.245.001,40	3.388.757,53
Interne verdeling opbrengsten	799	-1.314,69	0,00
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-138.624.939,96	-132.865.561,37
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-2.284.421,45	-2.377.116,36
Aankopen	600/8	-608,65	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-2.283.812,80	-2.377.116,36
Diensten en diverse goederen	61	-89.777.141,66	-84.970.231,91
Bijdrage zuivering	61202	-40.370.392,20	-37.161.446,77
Bijdrage afvoer	61203	-29.958.875,09	-29.002.391,07
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	-701.667,53	-20.180,87
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-18.746.206,84	-18.786.213,20
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-19.640.736,21	-19.809.113,01
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-4.184.441,13	-3.923.095,76
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	30.373,26	-372.517,54
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	2.162.839,36	1.622.984,87
Andere bedrijfskosten	640/8	-5.150.153,87	-6.734.473,61
Allocatie bedrijfskosten	6499	-20.132.334,03	-16.503.070,16
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-8.868.022,60	-5.781.720,75
Allocatie 3: G -> P	64999	-11.264.311,43	-10.721.349,41
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	351.075,77	201.072,11
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	325.110,67	-2.559.798,52

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening provinciale directie Vlaams-Brabant

	Codes	2012	2011
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	56.838,30	96.164,73
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	56.838,30	96.164,73
Andere financiële opbrengsten	752/9	0,00	0,00
FINANCIËLE KOSTEN	65	-551.819,32	-774.683,43
Kosten van schulden	650	0,00	0,00
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-105.676,30	-210.820,69
Allocatie financiële kosten	6599	-446.143,02	-563.862,74
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	-890.761,97	-895.066,72
Allocatie 3: G -> P	65999	444.618,95	331.203,98
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	-169.870,35	-3.238.317,22
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	32.618,51	52.293,57
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	58,13	184,80
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	25.950,00	39.600,00
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	6.610,38	12.508,77
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	186.844,40	-622.428,90
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	-146,40	-575.648,45
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-5.933,01	-28.659,33
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	192.923,81	-18.121,12
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	114.949,11	13.629,22
Allocatie 3: G -> P	66999	77.974,70	-31.750,34
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	49.592,56	-3.808.452,55
TE BESTEMMEN WINST (VERLIJES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	49.592,56	-3.808.452,55
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIJES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	-6.363.074,73	-2.554.622,18
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIJES -)	(14)	-6.313.482,17	-6.363.074,73
UIT TE KEREN WINST	694/6	0,00	0,00

PROVINCIALE DIRECTIE LIMBURG

	Codes	2012	2011
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	146.852.099,77	143.933.589,38
Omzet	70	120.381.364,41	120.933.141,37
Vaste vergoeding	7000	15.535.543,33	14.892.981,29
Meerverbruik	7010	33.286.287,72	33.787.502,72
Bijdrage zuivering	7011	27.239.771,92	26.924.608,51
Bijdrage afvoer	7012	35.785.845,65	35.477.401,32
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	1.446.753,98	36.905,79
Andere omzet	702/9	7.087.161,81	9.813.741,74
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	2.084.858,09	1.799.454,53
Andere bedrijfsopbrengsten	74	24.386.232,37	21.202.374,89
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	20.511.650,60	18.755.715,47
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	0,00	0,00
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	3.874.581,77	2.446.659,42
Interne verdeling opbrengsten	799	-355,10	-1.381,41
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-145.035.272,09	-145.013.092,84
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-2.406.164,35	-2.203.307,70
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-2.406.164,35	-2.203.307,70
Diensten en diverse goederen	61	-91.130.214,21	-93.418.624,28
Bijdrage zuivering	61202	-46.362.082,55	-43.844.258,49
Bijdrage afvoer	61203	-35.785.845,65	-35.477.401,32
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	-1.446.753,98	-36.905,78
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-7.535.532,03	-14.060.058,69
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-18.018.219,51	-17.466.031,16
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-6.100.227,46	-5.996.037,55
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-618.089,67	-1.735.419,14
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	2.432.391,77	354.007,80
Andere bedrijfskosten	640/8	-5.322.104,05	-5.507.308,30
Allocatie bedrijfskosten	6499	-23.401.127,22	-18.883.363,71
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-10.426.575,88	-6.552.269,23
Allocatie 3: G -> P	64999	-12.974.551,34	-12.331.094,48
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,00
Interne verdeling kosten	69	-471.517,39	-157.008,80
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	1.816.827,68	-1.079.503,46

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening provinciale directie Limburg

	Codes	2012	2011
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	52.526,97	68.629,88
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	52.526,97	68.629,88
Andere financiële opbrengsten	752/9	0,00	0,00
FINANCIËLE KOSTEN	65	-697.468,01	-839.368,47
Kosten van schulden	650	0,00	0,00
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	-409,43	-796,08
Allocatie financiële kosten	6599	-697.058,58	-838.572,39
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	-1.206.579,26	-1.224.449,51
Allocatie 3: G -> P	65999	509.520,68	385.877,12
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	1.171.886,64	-1.850.242,05
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	14.032,63	59.473,70
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	0,00
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	12.250,00	55.277,48
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	1.782,63	4.196,22
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	237.978,07	-259.138,67
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	0,00	-241.584,78
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	-6.743,58	-15,67
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	244.721,65	-17.538,22
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	155.364,86	19.453,28
Allocatie 3: G -> P	66999	89.356,79	-36.991,50
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,00
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	1.423.897,34	-2.049.907,02
TE BESTEMMEN WINST (VERLIJES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	1.423.897,34	-2.049.907,02
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIJES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	3.250.768,75	5.300.675,77
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIJES -)	(14)	4.674.666,09	3.250.768,75
UIT TE KEREN WINST	694/6	0,00	0,00

RioP West-Vlaanderen

	Codes	2012	2011
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	2.260.303,66	2.696.959,73
Omzet	70	2.080.004,95	1.928.298,93
Vaste vergoeding	7000	0,00	0,00
Meerverbruik	7010	0,00	0,00
Bijdrage zuivering	7011	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	7012	1.894.373,15	2.005.143,04
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	85.097,52	-165.483,75
Andere omzet	702/9	100.534,28	88.639,64
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	1.439,42	18.516,06
Andere bedrijfsopbrengsten	74	178.859,29	750.144,74
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	0,00	0,00
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	177.021,34	750.114,74
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	1.837,95	30,00
Interne verdeling opbrengsten	799	0,00	0,00
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-1.628.888,94	-1.672.772,90
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-660,97	48,95
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-660,97	48,95
Diensten en diverse goederen	61	-515.481,13	-669.185,21
Bijdrage zuivering	61202	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	61203	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	0,00	0,00
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-515.481,13	-669.185,21
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-286.902,92	-293.122,69
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-523.351,81	-541.725,73
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-3,54	-3,54
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	0,00	0,00
Andere bedrijfskosten	640/8	-38.469,05	-3.614,20
Allocatie bedrijfskosten	6499	-189.709,58	-165.137,15
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-189.709,58	-165.137,14
Allocatie 3: G -> P	64999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	-0,01
Interne verdeling kosten	69	-74.309,94	-33,33
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	631.414,72	1.024.186,83

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening RioP West-Vlaanderen

	Codes	2012	2011
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	0,00	0,00
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	0,00	0,00
Andere financiële opbrengsten	752/9	0,00	0,00
FINANCIËLE KOSTEN	65	-60.226,59	-28.624,40
Kosten van schulden	650	-60.226,59	-28.624,40
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	0,00	0,00
Allocatie financiële kosten	6599	0,00	0,00
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	0,00	0,00
Allocatie 3: G -> P	65999	0,00	0,00
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	571.188,13	995.562,43
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	0,00	0,00
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	0,00
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	0,00	0,00
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	0,00	0,00
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	11.186,69	1.716,66
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	0,00	0,00
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	0,00	0,00
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	11.186,69	1.716,66
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	11.186,69	1.716,68
Allocatie 3: G -> P	66999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	-0,02
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	582.374,82	997.279,09
TE BESTEMMEN WINST (VERLIJES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	582.374,82	997.279,09
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIJES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	2.093.404,72	1.096.125,63
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIJES -)	(14)	2.583.976,31	2.093.404,72
UIT TE KEREN WINST	694/6	91.803,23	0,00

RioP Oost-Vlaanderen

	Codes	2012	2011
BIJZONDERE RESULTATENREKENING			
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	6.970.997,86	8.390.484,73
Omzet	70	6.793.522,80	6.272.191,06
Vaste vergoeding	7000	0,00	0,00
Meerverbruik	7010	0,00	0,00
Bijdrage zuivering	7011	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	7012	6.191.571,34	5.901.776,02
Bijdrage afvoer eigen winners	7013	170.395,35	-72.295,84
Andere omzet	702/9	431.556,11	442.710,88
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname -)	71	0,00	0,00
Geproduceerde vaste activa	72	115.196,47	96.306,76
Andere bedrijfsopbrengsten	74	62.278,59	2.021.986,91
Werkingsstoelage MINA-fonds	74000	0,00	0,00
Bedrijfssubsidies	74001	0,00	0,00
Werkingsstoelage RioP-gemeenten	74002	61.397,62	2.021.709,41
Andere bedrijfsopbrengsten	741/9	880,97	277,50
Interne verdeling opbrengsten	799	0,00	0,00
BEDRIJFSKOSTEN	60/64	-4.321.419,80	-3.799.067,35
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-17.488,25	-10.368,80
Aankopen	600/8	0,00	0,00
Voorraad: afname (toename)	609	-17.488,25	-10.368,80
Diensten en diverse goederen	61	-1.810.786,74	-1.565.587,88
Bijdrage zuivering	61202	0,00	0,00
Bijdrage afvoer	61203	0,00	0,00
Bijdrage afvoer eigen winners	61204	0,00	0,00
Andere diensten en diverse goederen	610/8	-1.810.786,74	-1.565.587,88
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-484.251,81	-347.193,27
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	-1.338.891,46	-1.343.262,56
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	631/4	-525,83	-3,54
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	0,00	0,00
Andere bedrijfskosten	640/8	-114.159,60	-90.843,92
Allocatie bedrijfskosten	6499	-494.821,30	-390.368,89
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	64997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	64998	-494.821,30	-390.368,90
Allocatie 3: G -> P	64999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	64995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	64996	0,00	0,01
Interne verdeling kosten	69	-60.494,81	-51.438,49
Bedrijfswinst (verlies -)	74/64	2.649.578,06	4.591.417,38

Vervolg op de volgende bladzijde >

> Vervolg resultatenrekening RioP Oost-Vlaanderen

	Codes	2012	2011
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	62,50	0,00
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0,00	0,00
Opbrengsten uit vlottende activa	751	0,00	0,00
Andere financiële opbrengsten	752/9	62,50	0,00
FINANCIËLE KOSTEN	65	-278.969,09	-137.099,43
Kosten van schulden	650	-278.969,09	-137.099,43
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming)	651	0,00	0,00
Andere financiële kosten	652/9	0,00	0,00
Allocatie financiële kosten	6599	0,00	0,00
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	65997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	65998	0,00	0,00
Allocatie 3: G -> P	65999	0,00	0,00
Winst (verlies -) uit de gewone bedrijfsuitvoering	70/65	2.370.671,47	4.454.317,95
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	0,00	0,00
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	0,00	0,00
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	0,00	0,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762	0,00	0,00
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763	0,00	0,00
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	0,00	0,00
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	31.430,45	4.346,68
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	0,00	0,00
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	0,00	0,00
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten - Toevoegingen (bestedingen)	662	0,00	0,00
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	663	0,00	0,00
Andere uitzonderlijke kosten	664/8	0,00	0,00
Allocatie uitzonderlijke kosten	669	31.430,45	4.346,68
Allocatie 1: intern C (huisvesting, post en verzending)	66997	0,00	0,00
Allocatie 2: C -> P & G	66998	31.430,45	4.346,66
Allocatie 3: G -> P	66999	0,00	0,00
Allocatie 4: P -> RioP	66995	0,00	0,00
Allocatie RioP -> Gemeente	66996	0,00	0,02
Winst (verlies -) van het boekjaar vóór belastingen	70/66	2.402.101,92	4.458.664,63
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES -) VAN HET BOEKJAAR	70/68	2.402.101,92	4.458.664,63
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIES -) VAN HET VORIGE BOEKJAAR	14P	7.115.654,61	2.656.989,98
OVER TE DRAGEN WINST (VERLIES -)	(14)	9.517.756,53	7.115.654,61
UIT TE KEREN WINST	694/6	0,00	0,00

Klasse 0 - Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

GROEP 00 ZEKERHEDEN GESTELD DOOR DERDEN VOOR REKENING VAN DE ONDERNEMING			
	D	C	
000	Crediteuren voor de onderneming - financiële instellingen	428.697,37	
001	Derden-vennoten-stellers van zekerheden voor rekening van de onderneming		428.697,37
GROEP 03 ONTVANGEN ZEKERHEDEN			
	D	C	
032	Ontvangen zekerheden (borgtochten door derden gestort in de Deposito- en consignatiekas)	11.162.108,94	
033	Zekerheidsstellers		11.162.108,94
GROEP 05 VERPLICHTINGEN TOT AAN- EN VERKOOP VAN VASTE ACTIVA			
	D	C	
050	Verplichtingen tot aankoop van onroerende goederen (terreinen en innemingen)	468.120,29	
051	Crediteuren wegens verplichtingen tot aankoop van onroerende goederen		468.120,29
052	Debiteuren wegens verplichtingen tot verkoop van onroerende goederen	201.447,23	
053	Verplichtingen tot verkoop van onroerende goederen		201.447,23
054	Verplichtingen tot aankoop van uitrusting, rollend materieel en magazijngoederen	5.120.531,58	
055	Crediteuren wegens verplichtingen tot aankoop van uitrusting, rollend materieel en magazijngoederen		5.120.531,58
056	Verplichtingen i.v.m. contracten afgesloten met aannemers voor de uitvoering van werken	22.105.848,96	
057	Crediteuren wegens verplichtingen i.v.m. contracten met aannemers		22.105.848,96
ALGEMEEN TOTAAL		39.486.754,37	39.486.754,37

Gecoördineerde waarderingsregels

(KB van 08.10.1976 – art. 15 al. 2)

(goedgekeurd door de Raad van Bestuur in zitting van 29 maart 2013)

A. AFSCHRIJVINGEN

Vanaf 1 januari 1998 worden alle activa pro rata temporis afgeschreven.

Oprichtingskosten (20XXX)

De oprichtingskosten worden onmiddellijk ten laste van de resultatenrekening genomen.

Immateriële vaste activa (21XXX)

- Computersoftware (21110): wordt lineair afgeschreven over 36 maanden (33%).
- Knowhow (21120): wordt lineair afgeschreven over een termijn van 5 jaar (20%).
- Handelsfonds (21400): wordt afgeschreven over een termijn van 5 jaar (20%).

Materiële vaste activa (22XXX/25XXX)

1. Terreinen (22000 + 22200) (inclusief bovengrondse innemingen)

- Terreinen worden niet afgeschreven, ook niet wanneer er later een gebouw wordt opgericht.
- Terreinen die deel uitmaken van een aangekocht bebouwd onroerend goed en waarbij geen afzonderlijke waardering kon bekomen worden tussen het terrein en het gebouw (enkel van toepassing voor aankopen t.e.m. 1990): worden afgeschreven als integrerend bestanddeel van de totale waarde van het aangekochte onroerend goed.

2. Gebouwen (221XX + 22200)

2.1. Administratie- en exploitatiegebouwen (22100 + 22200)

- Verwezenlijkt tot en met 31-12-1995: wordt lineair afgeschreven over 50 jaar (2%).
- Verwezenlijkt vanaf 01-01-1996: wordt lineair afgeschreven over 30 jaar (3,33%).

2.2. Productie- en toevoerinstallaties (22100 + 22200) in de drinkwaterinfrastructuur (watertorens, reservoirs, drukinstallaties, pomp- en behandelingsstations)

- Verwezenlijkt tot en met 31-12-1990:
Deze werden vanaf 01-01-1991 tot en met 31-12-1995 lineair afgeschreven over 60 jaar (1,67%). Vanaf 01-01-1996 af te schrijven op de netto boekwaarde per 31-12-1995 en dit over 25 jaar in jaarlijkse gelijke schijven (4%), zodat de totale afschrijvingsduur op 30 jaar gebracht wordt.
- Verwezenlijkt met ingang van 01-01-1991 tot en met 31-12-1995: lineair af te schrijven over 50 jaar (2%).
- Verwezenlijkt vanaf 01-01-1996: lineair af te schrijven over 30 jaar (3,33%).

Wat de investering in **elektromechanische uitrusting (22110)** van deze productie- en toevoerinstallaties in de drinkwaterinfrastructuur betreft (pompen, meet- en regelapparatuur, leidingen, schakelborden ..., kortom de roerende goederen die onroerend zijn geworden door bestemming): lineair af te schrijven over 20 jaar (5%).

Wat **aanpassings- en renovatiewerken (22120)** betreft die als investeringen beschouwd worden (waarde hoger dan 125.000 euro voor gebouwen):

- Indien het totale bedrag van dergelijke werken aan de gebouwen tussen 125.000 en 750.000 euro bedraagt, worden ze geactiveerd en lineair afgeschreven over 10 jaar (10%).
- Werken boven de 750.000 euro worden lineair afgeschreven over 20 jaar (5%).

2.3 Rioolpompstations (22150)

De investering in het bouwkundige deel van de rioolpompstations is lineair af te schrijven over 30 jaar (3,33%).

Wat de investering in **elektromechanische uitrusting (22160)** van deze rioolpompstations betreft (pompen, meet- en regelapparatuur, leidingen, schakelborden ..., kortom de roerende goederen die onroerend zijn geworden door bestemming): lineair af te schrijven over 15 jaar (6,67%).

3. Activa verworven onder regime van erfpacht of enig ander zakelijk recht (22300)

Worden lineair afgeschreven over de duur van de erfpacht of het zakelijk recht.

4. Contractueel watergebonden installaties (22400)

Worden lineair afgeschreven over de duur van het contract.

5. Spaarbekkens (22500)

De spaarbekkens De Blankaart en Kluizen worden lineair afgeschreven over 20 jaar (5%).

6. Distributieleidingen (23010), aanvoerleidingen (23000) en riolen (23030)

- Het onderscheid tussen **aanvoerleidingen** (23000) en **distributieleidingen** (23010) wordt vastgesteld op basis van de nominale diameter van de leiding: tot en met nominale diameter 150 mm gaat het om distributieleidingen.
- De afschrijvingsduur van de **drinkwaterleidingen** wordt

bepaald in functie van de aard van het materiaal. Er wordt afgeschreven tot er een restwaarde van 20% ten overstaan van de initiële aanschafwaarde wordt bereikt:

Aard materiaal	Levensduur
PVC voor 1973	45 jaar
PVC na 1973	75 jaar
Polyethyleen	75 jaar
Asbestcement	75 jaar
Grijs gietijzer	75 jaar
Ductiel gietijzer	75 jaar
Staal	75 jaar
Siderocement	75 jaar
Andere	60 jaar

- De **riolen** (23030) worden lineair afgeschreven over 75 jaar tot er een restwaarde van 20% ten overstaan van de initiële aanschafwaarde wordt bereikt.
- Voor de riolen die worden overgenomen bij toetreding van een vennoot en waarvoor nog geen gedetailleerde inventaris beschikbaar is, wordt uitgegaan van een gemiddelde levensduur van 75 jaar. De gemiddelde leeftijd wordt geschat op 30 jaar. Bijgevolg worden deze riolen verder afgeschreven over 45 jaar.
- Elke wijziging aan de leidingen en riolen (zowel nieuwe investeringen als vervangingsinvesteringen en buitengebruikstellingen) wordt op basis van uniforme afgestemde dataregistratieprocedures tussen de technische inventaris en de boekhouding afgestemd en vervolgens geboekt.

7. Kamers (op leidingen of riolen) (23020)

De kamers worden lineair afgeschreven over een periode van 20 jaar, tot een restwaarde van 20% ten overstaan van de initiële aanschafwaarde wordt bereikt.

8. Individuele behandelingsinstallaties voor afvalwater (IBA's) (23040)

Lineair af te schrijven over 15 jaar (6,67%).

9. Drinkwateraftakkingen (23060)

De aftakkingen worden lineair afgeschreven over 30 jaar tot er een restwaarde van 20% ten overstaan van de initiële aanschafwaarde wordt bereikt.

In 2012 werd voor de bestaande drinkwateraftakkingen door middel van een waardeanalyse een economische reconstructiewaarde bepaald. Op 31-12-2012 werden de aftakkingen voor een waarde van 251,4 miljoen euro in de balans opgenomen.

10. Graafmachines (23100)

Lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

11. Groot gereedschap (compressoren, dammers, werfpompen enz.) (23200)

Lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

12. Informatica-uitrusting (hardware en systeemsoftware) (23300)

Lineair af te schrijven over 36 maanden (33%).

13. Precisie-instrumenten (23400)

Onder andere toestellen gebruikt in het kader van de landmeetkunde: lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

14. Telecommunicatieapparatuur (radio-uitrusting, modems, telefooncentrales en -toestellen, telefaxtoestellen, datatransmissielijnen...) (23500)

Alle nieuwe apparatuur lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

15. Meubilair (stoelen, kasten, bureaus enz.) (24000, 24010)

Lineair af te schrijven over 10 jaar (10%).

16. Laboratoriumuitrusting (24020)

Lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

17. Voertuigen (zware en lichte vrachtwagens, personenwagens en wagens voor dubbel gebruik) (24100 + 24110)

Lineair af te schrijven over 5 jaar (20%).

18. Leasing (25XXX)

Af te schrijven over de duur van het contract.

B. ACTIVEREN VAN MATERIELE VASTE ACTIVA

Aangekochte materiële vaste activa

Deze activa worden geactiveerd op basis van de aankoopprijs, verhoogd met de notariskosten, de registratiekosten en desgevallend de kosten voor onteigening.

Andere kosten zoals verlies van veldvruchten, opmetingen, voorlopige ingebruikneming, enz. worden in de resultaten opgenomen.

Met eigen middelen geproduceerde vaste activa (af te schrijven zoals de aangekochte materiële vaste activa)

Deze activa worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Deze bevat naast de aanschaffingskosten van grondstoffen, verbruiksgoederen en hulpstoffen ook de productiekosten die rechtstreeks aan het individuele product of aan de productengroep toerekenbaar zijn.

Vanaf 2012 worden bovendien de kosten van ontwerp, studie, controle op de uitvoering van de werken en de medewerking aan de oplevering (in het kort 'engineeringkosten') geactiveerd. De impact van deze nieuwe waarderingregel wordt toegelicht in het jaarverslag.

Zolang deze activa niet volledig zijn afgewerkt, worden ze geboekt op de 'vaste activa in aanbouw'.

C. VOORRADEN

1. Magazijnvoorraden (30XXX)

Waardebepaling van de voorraden bij het opstellen van de jaarlijkse inventarissen.

Met ingang van 1 januari 2000 wordt de voorraad gewaardeerd volgens de FIFO-methode.

Er wordt een waardevermindering van 100% geboekt op de voorraden ouder dan drie jaar.

2. Goederen in bewerking (32XXX)

Deze worden gewaardeerd aan vervaardigingsprijs en bevatten enkel de directe kosten.

D. GELDBELEGGINGEN EN LIQUIDE MIDDELEN

De tegoeden aan bankinstellingen worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde. Een waardevermindering wordt geboekt indien de realisatiewaarde op afsluitdatum lager is dan de boekwaarde.

Betalingen in buitenlandse munt

De omzetting van euro in buitenlandse valuta gebeurt op basis van de officiële wisselkoersen op de dag van de transactie. Gezien de geringe transacties met het buitenland, worden er geen provisies voor wisselkoersschommelingen aangelegd.

E. VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN

Er wordt een voorziening voor risico's en kosten aangelegd voor de op afsluitdatum gekende risico's en mogelijke verliezen, die ontstaan zijn tijdens het boekjaar of voorgaande boekjaren.

F. VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR

Zolang er geen historische waardeverminderingpercentages voorhanden zijn, wordt de algemene voorziening voor dubieuze debiteuren als volgt berekend: (totale handelsvorderingen ouder dan één jaar aan 50%) + (totale handelsvorderingen ouder dan twee jaar aan 100%).

G. ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

De kosten verbonden aan onderzoek en ontwikkeling worden ten laste genomen van de resultatenrekening van het boekjaar waarin ze gemaakt werden.

H. OMZET UIT WATERVERKOOP

Gezien de systematiek en de periodiciteit van de facturatie binnen het verkoopproces, wordt de factuurdatum als basis voor de omzetafgrenzingen weerhouden.

Verlag van de commissaris aan de Algemene Vergadering van DE WATERGROEP - VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR WATERVOORZIENING CVBA - over het boekjaar afgesloten op 31 december 2012

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2012, zoals hieronder gedefinieerd, en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen.

Verlag over de jaarrekening - Opinie zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening van de VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR WATERVOORZIENING CVBA ("de vennootschap") over het boekjaar afgesloten op 31 december 2012, opgesteld in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel. Deze jaarrekening omvat de balans op 31 december 2012, de resultatenrekening voor het boekjaar afgesloten op die datum, evenals de toelichting. Het balans totaal bedraagt 1.900.361.190 euro en de resultatenrekening sluit af met een winst van het boekjaar van 6.319.354 euro.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor het implementeren van een interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van een jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De selectie met betrekking tot uitgevoerde werkzaamheden is afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, inclusief diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne beheersing van de vennootschap in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de vennootschap van de jaarrekening, die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels, de redelijkheid van door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de jaarrekening als geheel. Wij hebben van de verantwoordelijken en van het bestuursorgaan van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel zonder voorbehoud te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de vennootschap op 31 december 2012 evenals van haar resultaten voor het boekjaar eindigend op die datum, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook van het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

In het kader van ons mandaat, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften na te gaan. Op grond hiervan sluiten wij de volgende bijkomende vermeldingen in die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt in alle van materieel belang zijnde opzichten overeen met de jaarrekening en bevat geen informatie die kennelijk inconsistent is met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wat de verwerking van het resultaat betreft die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, verwijzen wij naar het jaarverslag van het bestuursorgaan waarin, in overeenstemming met artikel 41 van de statuten, het resultaat van het boekjaar, zoals blijkt uit de bijzondere resultatenrekening afgesloten op 31 december 2012, wordt weergegeven voor iedere door de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening ingerichte waterdienst.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.

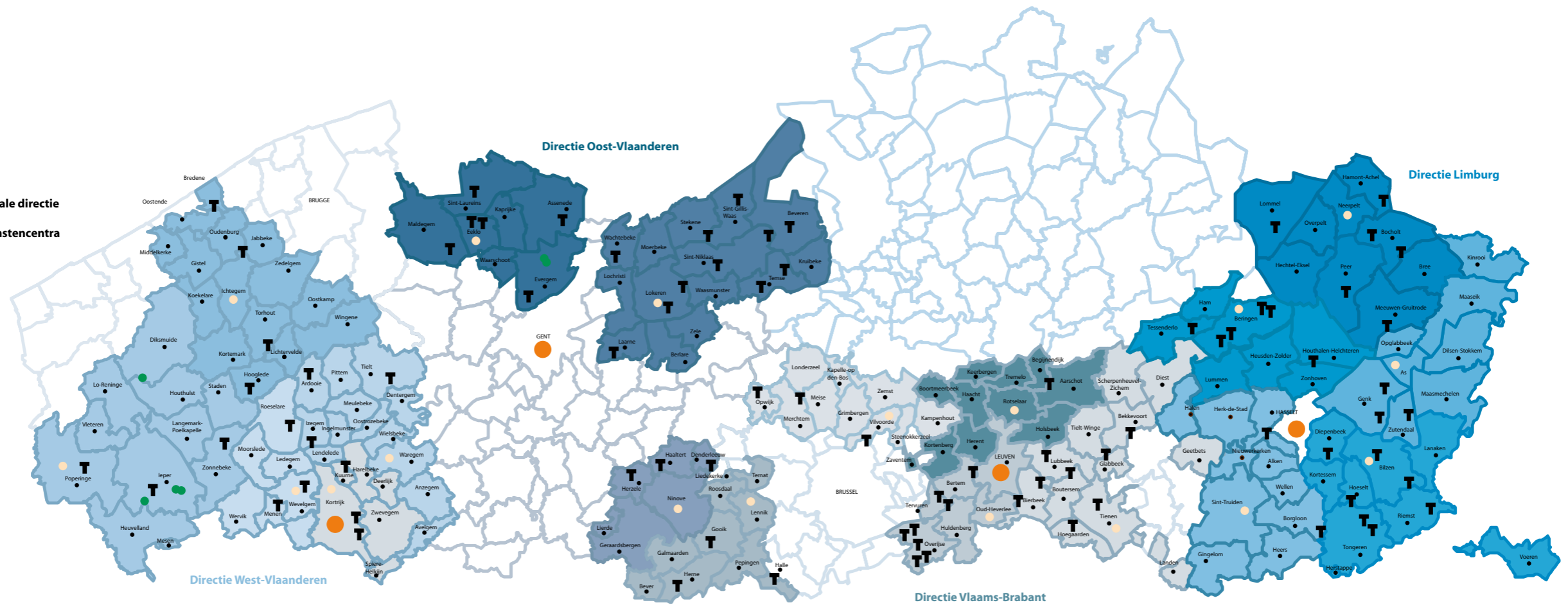
Brussel, 30 mei 2013

KPMG & Partners
Commissaris
vertegenwoordigd door

Luc Vleck
Bedrijfsrevisor

Wim Heyndrickx
Bedrijfsrevisor

- T** watertoren
- spaarbekken
- zetel provinciale directie
- sectorale dienstencentra

Directie West-Vlaanderen
 Roggelaan 2, 8500 Kortrijk
 Tel. 056 23 17 11 - Fax 056 23 17 50
 info.west.vlaanderen@dewatergroep.be

Sectorale dienstencentra
Noord Zedelgemsesteenweg 2
 8480 Eernegem
 Tel. 059 29 99 83
 Fax 059 29 81 44

Oost Roterijstraat 131
 8790 Waregem
 Tel. 056 60 41 73
 Fax 056 61 00 86

Zuid Westlaan 9
 8560 Wevelgem
 Tel. 056 24 04 60
 Fax 056 51 89 81

Westhoek Frankrijklaan 12
 8970 Poperinge
 Tel. 057 34 69 30
 Fax 057 33 85 11

Centrum Wagenmakersstraat 54
 8500 Kortrijk
 Tel. 056 21 09 56
 Fax 056 22 42 97

Directie Oost-Vlaanderen
 Koning Boudewijnstraat 46, 9000 Gent
 Tel. 09 240 91 11 - Fax 09 222 89 16
 info.oost.vlaanderen@dewatergroep.be

Sectorale dienstencentra
Meetjesland Ringlaan 13
 9900 Eeklo
 Tel. 09 377 27 91
 Fax 09 377 05 44

Waasland K. Boudewijnlaan 42
 9160 Lokeren
 Tel. 09 348 39 11
 Fax 09 348 90 46

Denderstreek Nederwijk 263
 9400 Ninove
 Tel. 054 32 38 11
 Fax 054 32 52 45

Directie Vlaams-Brabant
 Herbert Hooverplein 23, 3000 Leuven
 Tel. 016 24 09 11 - Fax 016 23 93 49
 info.vlaams.brabant@dewatergroep.be

Sectorale dienstencentra
Noord Wingepark 57
 3110 Rotselaar
 Tel. 016 44 27 40
 Fax 016 44 27 59

Oost Grijpenlaan 1
 3300 Tienen
 Tel. 016 80 49 10
 Fax 016 80 49 39

Zuid Fonteinstraat 136
 3050 Oud-Heverlee
 Tel. 016 38 74 10
 Fax 016 38 74 29

West Assesteenweg 116
 1750 Lennik
 Tel. 02 454 00 60
 Fax 02 454 56 27

Noordwest Twee Leeuwenweg 21
 1800 Vilvoorde
 Tel. 02 254 71 60
 Fax 02 254 71 80

Directie Limburg
 Runkstersteenweg 208, 3500 Hasselt
 Tel. 011 28 06 11 - Fax 011 27 57 43
 info.limburg@dewatergroep.be

Sectorale dienstencentra
Noord De Roosen 15
 3910 Neerpelt
 Tel. 011 80 89 50
 Fax 011 66 43 37

Oost Kantonnale Baan 3
 3665 As
 Tel. 089 86 94 70
 Fax 089 65 97 18

Zuidoost Hasseltsestraat 34
 3740 Bilzen
 Tel. 089 41 08 40
 Fax 089 41 33 79

Zuidwest Bedrijvenstraat 4513
 3800 Sint-Truiden
 Tel. 011 69 74 80
 Fax 011 69 18 47

West Korpelsesteenweg 75
 3581 Beringen
 Tel. 011 34 02 70
 Fax 011 34 87 77

Verzorgingsgebied

Colofon

Verantwoordelijke uitgever: Jan Hammenecker
Redactie en coördinatie: De Watergroep – Afdeling communicatie
Concept & vormgeving: Artex
Druk: Sparks Printing

Fotografie: Marc Wauters, Fotostudio Leemans, Dieter De Lathauwer, Artur Eranosian,
Frank De Luyck, Fotomix, Vlaanderen vanuit de Lucht, medewerkers De Watergroep
Wettelijk depot: D/2013/7180/1

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening cvba

Maatschappelijke zetel
Vooruitgangstraat 189 - 1030 Brussel
T. 02 238 94 11 - F. 02 230 97 98
info@dewatergroep.be • www.dewatergroep.be
BTW BE 0224 771 467

